

ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค

นางธีรภา เกษประดิษฐ์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN974-03-0984-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

BEHAVIORAL PROBLEMS OF CHILDREN AND ADOLESCENTS AT REMAND HOMES IN THE
FOUR REGIONS OF THAILAND

Mrs. Teerapa Getpradit

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Community Medicine

Department of Preventive and Social Medicine

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0984-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน 4 ภาค
โดย	นางธีรภา เกษประดิษฐ์
สาขาวิชา	เวชศาสตร์ชุมชน
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์นายแพทย์องอาจ วิพุทธิศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	นายแพทย์วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะแพทยศาสตร์
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ไพบุลย์ โล่ห์สุนทร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์องอาจ วิพุทธิศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(นายแพทย์วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน)

437 535 79 30 : MAJOR COMMUNITY MEDICINE

KEYWORD:BEHAVIORAL PROBLEMS, CHILDREN AND ADOLESCENT, REMAND, HOME

TEERAPA GETPRADIT: BEHAVIORAL PROBLEMS OF CHILDREN AT REMAND HOMES IN THE FOUR REGIONS OF THAILAND THESIS ADVISOR:ASSOC.PROF.DR.ONG –ARJ

VIPUTSIRI, THESIS COADVISOR: DR.VITTOOL LOHSOONTHORN, 105 PP. ISBN 974-03-0984-4

The objective of this study is a descriptive study that has the objective to know the primitive data of behavioral problems of the children and the youth at Remand Home and that was studied in four regions of Thailand. The replied questionnaires were received 84% , data collecting by course training management of behavioral surveying for care takers, children and teachers who have a role as their parents and 1 month later the Remand Home collected and mailed the data to the researcher. That time is during the end of Nov. – Dec. 2001. The statistic that were used in this study as following :- percentage and chi-square.

The results was found that the personnel factors of each region were similar that were the children and the youth in Remand Home are male more than female, the status of their parents are staying together, the career of their parents are employees, the guilty case that found in the study are narcotic drug cases, this study was found that the behavioral problems if compared in each region that the northern region had behavioral problems were at the highest percentage. The children in northern region had aggressive behavioral problems at the highest percentage 65.4% , the next is sex problems 58.8%. The children in the central region have aggressive behavioral problems at the highest percentage 53.8% the next is sex problems 50.4% , The children in the north eastern region have sex problems at the highest percentage 64.1% , the next is delinquency problems . The children in the southern region have aggressive behavioral problems at the highest percentage 55.9% , the next is sex problems 52.0%. In the cases of level of severity were found that the children in the northern region should be care 81.8% , in the southern region 69.0% in the north eastern region 66.0% , in the central region 62.4%. the study of gender was found that female have severity of the problems that should be cure at the highest percentage in the central region 79.2% , the next is in the northern region 68.4% . The opinions of the care takers, teachers are in consensus with including caring system (Holistic care system) 50%

The result of this study showed that behavioral problems in Remand Home in each region has high percentage and should be help by urgent curation

Department Preventive and Social Medicine
Field of study Community medicine
Academic year 2001

Student signature.....
Advisor' s signature
Co-advisor's signature.....

ธีรภา เกษประดิษฐ์ :ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ใน 4 ภาค (BEHAVIORAL PROBLEMS OF CHILDREN AND ADOLESCENTS AT
REMAND HOMES IN THE FOUR REGIONS OF THAILAND) อ.ที่ปรึกษา:รศ.นพ.องอาจ
วิพุทธศิริ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : นายแพทย์วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร,123 หน้า ISBN974-03-0384-4

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานปัญหาพฤติกรรม
เด็ก และเยาวชนในสถานพินิจ ซึ่งได้ทำการศึกษาในสถานพินิจคุ้มครองเด็ก และเยาวชน 4 แห่งใน
จำนวน1170คน(84%) เก็บข้อมูลโดยการจัดอบรมแบบสำรวจพฤติกรรมให้กับผู้ดูแลเด็ก/ครู ซึ่งเปรียบ
เหมือนกับผู้ปกครอง และหลังจากนั้น 1 เดือน สถานพินิจคุ้มครองเด็ก และเยาวชนรวบรวมเก็บส่งทาง
ไปรษณีย์ ซึ่งอยู่ในช่วงปลายเดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม 2544 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ
ค่าเฉลี่ย, ร้อยละ, chi-square

จากการศึกษาพบว่า ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจเป็นชาย
90.7% อายุ15-18ปี91.5% การศึกษาระดับประถมศึกษา48.9% ระดับมัธยม45.8 สถานภาพครอบ
ครัวบิดามารดายังคงอยู่ด้วยกัน บิดามารดามีอาชีพรับจ้าง คดีที่ถูกจับคือยาเสพติด ปัญหาพฤติกรรม
ที่พบเมื่อเทียบในรายภาคจะพบภาคเหนือ เด็กจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงสุด 65.4% รองลงมาปัญหา
ทางเพศ 58.8% ภาคกลางปัญหาพฤติกรรมที่สูงที่สุดคือพฤติกรรมก้าวร้าว 53.8% รองลงมาปัญหาทาง
เพศ 50.4% ภาคตะวันออกเฉียงเหนือปัญหาพฤติกรรมปัญหาทางเพศเป็นอันดับหนึ่ง 64.1% รองลง
มาปัญหาพฤติกรรมเกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ ภาคใต้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวสูงที่สุด 55.9% รองลง
มาปัญหาพฤติกรรมทางเพศ 52.0% ระดับความรุนแรงพบว่าภาคเหนือในระดับที่ต้องให้การรักษา
81.8% ภาคใต้ 69.0% ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 66.0% ภาคกลาง 62.4% ในผู้หญิงจะพบความรุนแรง
ของปัญหาที่ผิดปกติภาคกลาง 79.2% รองลงมาภาคเหนือ 68.4% ระดับความคิดเห็นของผู้ดูแล/
ครูอยู่ในระดับที่เห็นด้วยกับระบบการดูแลในสภาพรวมเกิน 50%

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าปัญหาพฤติกรรมเด็กและความรุนแรงของปัญหาในสถาน
พินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนในแต่ละภาคมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นซึ่งควรต้องได้รับการแก้ไข ป้องกัน และ
หน่วยงานในระดับสูง ต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง

ภาควิชา เวชศาสตร์ป้องกัน และสังคม
สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน
ปีการศึกษา2544

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ร่วม.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	6
คำสำคัญ.....	6
คำนิยามเชิงปฏิบัติการ.....	6
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
อุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นระหว่างการศึกษา.....	8
มาตรการแก้ไข.....	8
2. ทบทวนทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
สถานพินิจเด็กและเยาวชน ประวัติความเป็นมา.....	9
อำนาจหน้าที่.....	11
ภารกิจหลัก.....	13
ด้านการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน.....	13
อิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเยาวชน.....	14
สาเหตุและปัจจัยการทำผิดของเด็กและเยาวชน.....	15

สารบัญ

	หน้า
สภาพการดำเนินงานในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	18
วัยรุ่น.....	20
ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
ความเป็นมาขอแบบสำรวจปัญหาพฤติกรรมเด็ก.....	36
การแปลผลพฤติกรรมรายข้อ.....	42
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
รูปแบบวิธีวิจัย.....	44
ระเบียบวิธีวิจัย.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	45
การตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบประเมิน.....	46
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4. ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 จำนวนแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชนและแบบสอบถามของ ผู้ดูแล/ครู ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	48
ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็ก และเยาวชน.....	49
ตอนที่ 3 แบบสำรวจปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครอง เด็กและเยาวชน.....	57
ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล/ครู ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	79
ตอนที่ 5 ระบบการดูแล ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อเด็กของผู้ดูแล/ครู ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	82
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผล.....	92

สารบัญ

	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	95
การทำวิจัยครั้งต่อไป.....	96
รายการอ้างอิง.....	97
ภาคผนวก ก ตารางร้อยละระดับความคิดเห็นระบบการดูแล ทัศนคติ การปฏิบัติ ของผู้ดูแล/ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค.....	100
ภาคผนวก ข แบบสำรวจปัญหาพฤติกรรมเด็ก TYC แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ระบบการดูแล ทัศนคติ การปฏิบัติของผู้ดูแล/ครู ในสถานพินิจคุ้มครอง เด็กและเยาวชน.....	111
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม.....	118
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	119

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางเกณฑ์มาตรฐานของวัยรุ่นอายุ 12-16 ปี	40
ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชนส่งและตอบกลับในสถานพินิจเด็กและเยาวชน จำแนกตามภาค	48
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามสำหรับผู้ดูแล/ครู ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ส่งและตอบกลับ จำแนกตามภาค	49
ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำแนกตามภาค	49
ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มปัญหาพฤติกรรมผิดปกติ เฝ้าระวังและปกติของเด็กและเยาวชนชาย จำแนกตามภาค	57
ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มปัญหาพฤติกรรมผิดปกติ เฝ้าระวังและปกติของเด็กและเยาวชนหญิง จำแนกตามภาค	60
ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับสภาพครอบครัวบิดามารดาเด็กและเยาวชนชาย	63
ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็กและเยาวชนชาย	65
ตารางที่ 4.8 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับการถูกล่วงละเมิด	67
ตารางที่ 4.9 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับสภาพครอบครัวของบิดามารดาเด็กและเยาวชนหญิง	70
ตารางที่ 4.10 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็กและเยาวชนหญิง	73
ตารางที่ 4.11 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับการถูกล่วงละเมิดของเด็กและเยาวชนหญิง	75
ตารางที่ 4.12 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของความรุนแรงของพฤติกรรมเด็กและเยาวชนชายหญิงในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจำแนกตามภาค	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล/ครู ในสถานพินิจคุ้มครอง ครองเด็กและเยาวชนจำแนกตามภาค	79
ตารางที่ 4.14 ตารางแสดงร้อยละของความคิดเห็นในภาพรวมของผู้ดูแล/ครู ต่อระบบการดูแลใน สถานพินิจเด็กและเยาวชน	82
ตารางที่ 4.15 ตารางแสดงร้อยละทัศนคติของผู้ดูแล/ครู ต่อการดูแลเด็กและเยาวชนในสถาน พินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน	84
ตารางที่ 4.16 ตารางแสดงร้อยละของความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่อเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมใน สถานพินิจฯ ในภาพรวมของผู้ดูแล/ครู	85

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	5
แผนภูมิที่ 2.1 แสดงการแบ่งส่วนราชการของสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน	118

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความช่วยเหลือและแนะนำ ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด จาก รองศาสตราจารย์นายแพทย์องอาจ วิพุธศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นายแพทย์วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ศาสตราจารย์นายแพทย์ไพบุลย์ โล่ห์สุนทรประธาน สอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์นายแพทย์ อัมพล สุอำพัน ที่ได้ให้คำแนะนำประสิทธิ ประสาทความรู้ และเป็นที่ยปรึกษาอย่างสม่ำเสมอและกรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยา นิพนธ์ในครั้งนี้ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณโอกาสนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกัน และสังคมคณะแพทยศาสตร์จุฬาลง กรณ์ มหาวิทยาลัย ทุกท่าน

ขอขอบคุณกรม สุขภาพจิต ที่ได้ให้โอกาสศึกษาต่อและสนับสนุนเรื่องทุนการศึกษา ปริญาโทในครั้งนี้ ขอกล่าววามขอบคุณอย่างยิ่ง นายแพทย์วินัย วิริยกิจจา ปลัดกระทรวงสาธาณสุข นายแพทย์หม่อมหลวงสมชาย จักรพันธ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขเขต8 นายแพทย์พรเทพ ศิริวนารังสรรค์ รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต

ขอขอบคุณ นายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสุขภาพจิตได้ให้ ความช่วยเหลือในการลงทะเบียนข้อมูลใน ส่วนภูมิภาคและ อาจารย์สมทรง สุวรรณเลิศ ที่ได้ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในเรื่องคู่มือแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก(TYC) การทำวิเคราะห์ข้อมูล และอีกหลายท่าน ที่ได้ให้การเอื้อเฟื้อช่วยเหลือในครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสถานพินิจคุ้มครองเด็ก และเยาวชน และบุคลากรทุกท่านใน 4 ภาค และผู้อำนวยการและคณะบุคลากรของหน่วยงานกรมสุขภาพจิต ศูนย์พัฒนาการเด็กภาคเหนือ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์เป็นอย่างยิ่ง

ธีรภา เกษประดิษฐ์

บทที่ 1

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย(Background and Rationale)

เด็กและวัยรุ่นคือทรัพยากรอันมีค่าของประเทศถ้าประเทศชาติประกอบไปด้วยเด็กที่มีคุณภาพไม่ก่อปัญหาสังคม ประเทศย่อมสามารถพัฒนาเด็กไปได้ดีและรวดเร็ว แต่ถ้าสังคมใดประกอบไปด้วยเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและอารมณ์แล้ว สังคมนั้นย่อมมีอุปสรรคต่อการพัฒนา เด็กเป็นกลุ่มพลังบุคคลที่จะสืบสานความอยู่รอดของชาติในสังคมโลก รัฐบาลของทุกประเทศและองค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญของการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ ความคิด และสติปัญญา

ปัจจุบันจำนวนเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิด ได้ถูกนำตัวมาควบคุมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งเด็กและเยาวชน ที่ตัดสินแล้วและศาลส่งมารับการฝึกอบรมที่สถานพินิจนับว่ามีจำนวนมากขึ้น ซึ่งเด็กและเยาวชนส่วนมากที่ต้องหาว่ากระทำความผิดโดยมากจะมาจากครอบครัวที่มีปัญหาเช่น สภาพครอบครัวแตกแยก ครอบครัวไม่สงบสุข เป็นต้น ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความรู้ ความอบอุ่น ส่งผลให้มีปัญหาทางอารมณ์และปัญหาทางพฤติกรรมเลียนแบบในทางที่ไม่ดีเกิดขึ้นหลาย ๆ อย่าง จุดประสงค์เบื้องต้นของการควบคุมเด็กและเยาวชนเหล่านี้เพื่อการยับยั้งไม่ให้มีพฤติกรรมในทางที่เสียหายได้อีกโดยการฝึกและอบรมวิชาชีพเพื่อให้เด็กและเยาวชนจะได้นำเอาความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประกอบอาชีพที่สุจริตในภายภาคหน้า พร้อมทั้งเน้นการฟื้นฟูจิตใจ บำบัดแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และเพื่อการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายทั้งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมรวมทั้งครอบครัวของเด็กและเยาวชนเหล่านั้นด้วย

ดังนั้นบุคลากรของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมเหล่านี้ จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยา เพื่อทราบและเข้าใจจิตใจพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเข้าใจวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาควรตระหนักและเข้าใจถึงผลกระทบของอารมณ์และความรุนแรงของพฤติกรรมที่ตามมา พร้อมทั้งสามารถให้ความช่วยเหลือทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นรวมทั้งสามารถช่วยเหลือให้เด็กและ

เยาวชนเหล่านี้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากสถิติจำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกจับส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศตั้งแต่ 2538-2542

(กระทรวงยุติธรรม, 2542) ดังนี้ :-

ปีพ.ศ.	ชาย	หญิง	จำนวน
2538	18,460	1,959	20,419
2539	21,382	2,209	23,591
2540	27,906	2,762	30,668
2541	35,181	3,299	38,480
2542	33,534	3,454	36,988

สถิติดังกล่าว ทำให้เห็นสภาพของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กที่แออัดในแต่ละจังหวัด มีเด็กที่ถูกส่งเข้าฝึกและควบคุมเกินจำนวนการครองเตียง ต้องแย่งกันกิน แย่งกันนอน ผู้ดูแลที่เข้มงวดต้องอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ ผู้ดูแลไม่พอกับจำนวนเด็กที่รับเข้ามาควบคุม ทำให้เกิดภาวะเครียด ทั้งเด็กและผู้ดูแล การควบคุมอารมณ์มีน้อยลง

เด็กและเยาวชนที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจเป็นผู้มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย เมื่อเข้ามาอยู่รวมกันเช่นนี้ เรื่องที่ก่อเหตุขึ้นภายในสถานที่ฝึกและอบรมก็ย่อมมีน่านับประการ ทั้งปัญหาทางร่างกาย ทางทรัพย์สิน ทางเพศ เกี่ยวกับการก่อความวุ่นวาย การพยายามหลบหนี ผีนกฏระเบียบและอื่นๆ ชอบทำลายสิ่งของ ไม่รักษาสีสิ่งของ ดังนั้นเพื่อให้การควบคุมดูแลได้ผล การฝึกและอบรมได้ลุล่วงไปด้วยดี ก็จำเป็นต้องวางระเบียบต่าง ๆ ไว้ รวมทั้งกำหนดโทษที่จะได้รับ วัลลก ตั้งคณานุรักษ์, นักวิชาการ ได้ให้สัมภาษณ์ถึงคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กขณะอยู่ในสถานพินิจว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่พร้อมของระบบในการดูแลเด็กและเยาวชนจึงได้ใช้ระบบการฟื้นฟูจิตใจร่วมด้วย เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ (สุชา จันทรเอม, 2522) มีปัญหาทางพฤติกรรมสังคมและเซาว์ปัญญา (สมัย ศิริทอง-ถาวร, 2541) รวมทั้งมีปัญหาด้านจิตใจ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องพบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจมักแสดงพฤติกรรมทะเลาะวิวาทก้าวร้าวรุนแรง มีจำนวนมากที่แสดงอาการแยกตัวเงียบ ซึมเศร้า (ศิริรัตน์ สุขศิริ, 2543) และที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนจากการศึกษาเรื่องความผิดปกติทางจิตในวัยรุ่นที่กระทำความผิดกฎหมาย พบว่า ความผิดปกติที่พบบ่อยคือ การใช้สารเสพติด ร้อยละ 73.6 พฤติกรรมแปรปรวน ร้อยละ 63.2 การปรับตัวผิดปกติ ร้อยละ 32 โรคซึมเศร้า ร้อยละ 18.4 ความบกพร่องทางพัฒนาการ ร้อยละ 6.4 โรคประสาทจิตกังวล ร้อยละ 2.4 บุคลิกภาพผิดปกติ ร้อยละ 1.6 (อุมาพร ตรังสมบัติและวชิระ ลาภ

บุญทรัพย์ 2535) จากผลของการศึกษาวิจัยต่างๆ ที่ผ่านมามีปรากฏภาพของความเป็นจริง คือ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีปัญหาด้านพฤติกรรมซึ่งเป็น ปัญหาสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องตระหนักและทำการศึกษาให้กระจ่าง เพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีการช่วยเหลือแก้ไข รวมทั้งป้องกันต่อไปภายหน้า

ต่อมาในปี 2543 กระทรวงยุติธรรม และกรมสุขภาพจิต ได้มีการตกลงร่วมกันในการที่จะ ไปช่วยป้องกันปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมในรูปแบบเครือข่ายผู้ดูแล สุขภาพจิตเด็กโอกาสทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีกรมสุขภาพจิตเป็นแกนนำในการจัดตั้งทีมงาน เพื่อดำเนินโครงการสำรวจเพื่อพัฒนางานสุขภาพจิตเด็กด้อยโอกาสไทย โดยใช้จังหวัดน่านร่องใน สาธารณสุขเขตละ 1 จังหวัดเข้าไปศึกษาเชิงคุณภาพทำFocusgroupเด็กและเยาวชน และ สัมภาษณ์บุคลากรผู้ดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจในจังหวัดน่านร่อง 13 แห่ง พบว่าเด็กและ เยาวชนส่วนใหญ่รู้สึกอึดอัดใจ เบื่อ รู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่ไว้วางใจใคร ขาดอิสระทั้งทางความคิด และการกระทำ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่อยู่อย่างแออัด อาคารชำรุด ทrudโทรม และไม่เรียบร้อย อาหารที่ได้รับมีปริมาณน้อยและด้วยคุณภาพ เมื่อเจ็บป่วยก็ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร กิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับเป็นกิจกรรมซ้ำซากอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ สำหรับการดูแล ด้านจิตใจนั้น ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนรับรู้ว่าครูหรือเจ้าหน้าที่บางคนไม่เข้าใจในความรู้สึกของ พวกเขาอย่างแท้จริง มักจะใช้อารมณ์ในการตัดสินลงโทษ ไม่มีเหตุผลใช้คำพูดที่หยาบคาย ไม่ สุขภาพ ต่ำหนึและตอกย้ำความผิดของพวกเขาอยู่เสมอ จะมีครูหรือเจ้าหน้าที่ส่วนน้อยเท่านั้น ที่ ให้ความใส่ใจและเข้าใจในความรู้สึกของพวกเขา ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม บุคลากรบางส่วนที่ปฏิบัติงานดูแลเด็ก ซึ่งพบว่าต่างก็เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพเดียวกัน คือ มี ปัญหาด้านงบประมาณและอัตรากำลังไม่เพียงพอ บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ ทักษะ และ จิตวิทยาในการดูแล หรือขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ในส่วนของตัวเด็กพบว่าเด็ก ประพฤติตนไม่เหมาะสม ก้าวร้าว และไม่เชื่อฟัง อีกทั้งพบว่ามีปัญหาด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ที่ไม่ถูกสุขลักษณะด้วย นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับสาเหตุ ที่ทำให้กระทำผิดซ้ำว่า เมื่อกลับไปอยู่บ้านแล้วต้องเจอกับสภาพปัญหาเดิม บางคนครอบครัว แยกแยก พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน ต้องดิ้นรนหาเงินเลี้ยงชีพ เมื่อไม่มีเงินก็ต้องขโมย บ้างก็ค้ายา เสพติดเป็นธุรกิจครอบครัว เวลามีปัญหาที่ไม่มีที่ปรึกษา เพื่อนที่คบก็เป็นเพื่อนกลุ่มเดิม ซึ่งสนิท สนมและเคยกระทำผิดร่วมกัน เด็กและเยาวชนบางคนบอกว่าการที่ได้เข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ แม้จะมีการฝึกอบรมทั้งด้านจริยธรรมและอาชีพ ก็ไม่ได้ช่วยให้พวกเขาพัฒนาตนเองเป็นคนดีได้

เท่าที่ควร เพราะบุคลากรผู้ดูแลบางคนได้ยังไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี และพวกเขาเองก็ไม่มั่นใจว่าเมื่อออกจากสถานพินิจฯ ไปแล้ว จะกระทำผิดซ้ำอีกหรือไม่ ดังเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น

จากผลการศึกษาสภาพปัญหาเบื้องต้นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาที่เกิดจากระบบจากดูแลเด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ ทั้งในด้านโครงสร้างองค์กร ด้านนโยบาย ด้านบุคลากรผู้ดูแลด้านเด็กและเยาวชน ด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านครอบครัวของเด็กด้วย สภาพปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ดังกรณีเด็กและเยาวชนที่ต้องคดีอาญา ก่อการประท้วง และหลบหนีจากสถานพินิจฯ บ้านกรุณา และบ้านเมตตา ซึ่งวิชา มหาคุณ ผู้พิพากษาศาลฎีกา และประธานคณะกรรมการบริหาร สถาบันพัฒนากระบวนการยุติธรรมเยาวชนและครอบครัว และวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ นักวิชาการ ได้ให้สัมภาษณ์ถึงคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก ขณะอยู่ในสถานพินิจฯ ว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่พร้อมของระบบในการดูแลเด็กและเยาวชน เช่น บุคลากรผู้ดูแลมีจำนวนน้อย และในกระบวนการให้การดูแลเด็กและเยาวชนไม่ได้ใช้ระบบการฟื้นฟูจิตใจร่วมด้วย

ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องอยู่กับการดูแลเรื่องการให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตแก่บุคลากรในสถานพินิจ มาตั้งแต่ ปี 2543 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการสำรวจถึงปัญหาพฤติกรรมของเด็กที่เข้ามารับบริการบำบัดอยู่ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั้ง 4 ภาค ว่ามีขนาดของปัญหามากน้อยเพียงใดเนื่องจากยังไม่มีมีการสำรวจมาก่อน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการดูแลและอบรมสั่งสอน ในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะผลการวิจัยสามารถที่จะเป็นข้อมูลพื้นฐาน และนำไปเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหาพฤติกรรมให้กับผู้ดูแลเด็กได้รู้วิธีการดูแลที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถช่วยเหลือและเยาวชนได้ดียิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันผู้วิจัยต้องการทราบการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจควบคู่ไปด้วย ผู้วิจัยจึงได้ทำแบบสอบถามเพิ่มอีกหนึ่งฉบับสำหรับผู้ดูแลเด็กและเยาวชน

คำถามการวิจัย (Research Question)

- 1 ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ของแต่ละภาคมีลักษณะของปัญหามากน้อยเพียงใด
- 2 ปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจแต่ละภาคมีความรุนแรงอยู่ในระดับใด
- 3 ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ของแต่ละภาคมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. ระดับความคิดเห็นของผู้ดูแล/ครู ต่อระบบการดูแลเด็กและเยาวชนอยู่ใน ระดับความคิดเห็นใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

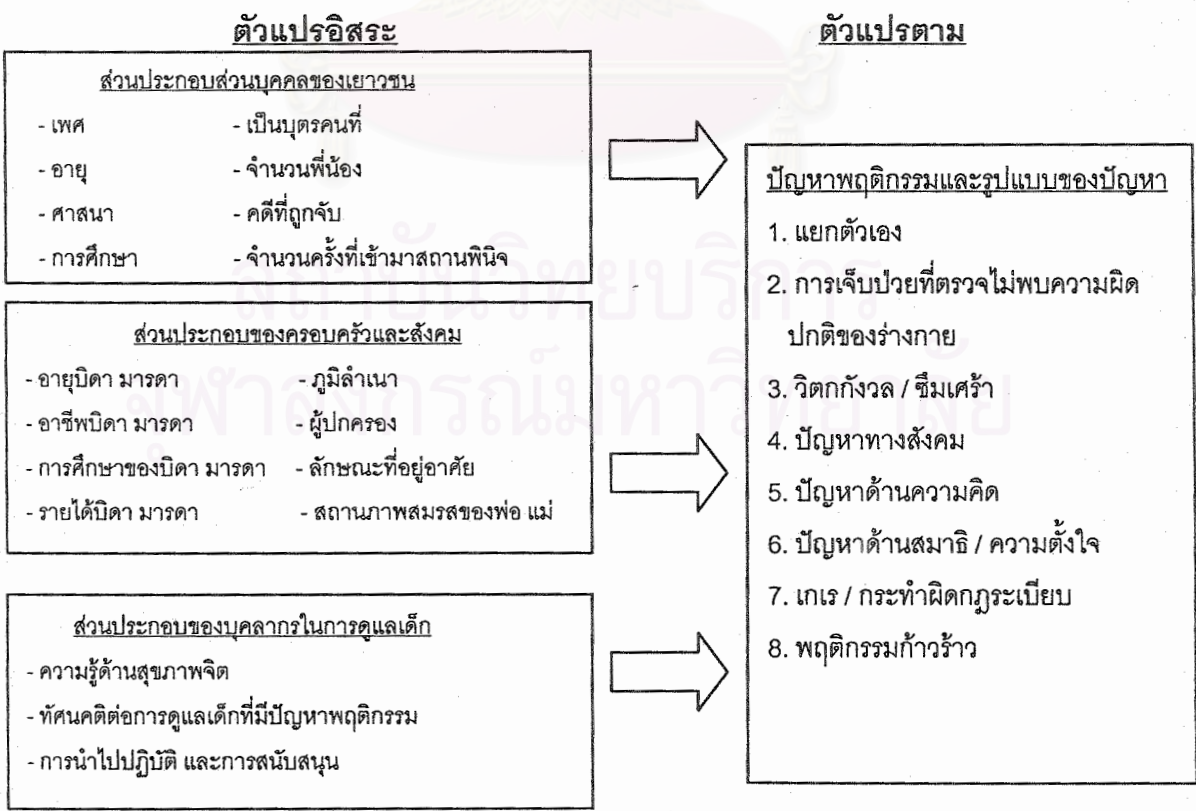
1. เพื่อศึกษาลักษณะของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนในแต่ละภาค
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจทั้ง 4 ภาค
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค
4. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค

สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)

ลักษณะ ระดับความรุนแรง ปัญหาพฤติกรรมเด็กและระดับความคิดเห็นการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่ละภาค มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual fame work)

แผนภูมิที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption)

1. การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเด็กและเยาวชน ผู้ดูแลในสถานพินิจเด็กและเยาวชน ใน 4 จังหวัด
2. ใช้แบบสำรวจปัญหาพฤติกรรม (TYC) ชุดของผู้ปกครอง โดยกำหนดให้บุคลากร ผู้ดูแลเด็ก ในสถานพินิจเปรียบเสมือนผู้ปกครอง

คำสำคัญ (Key words)

Behavioral Problems, Children and Adolescents, Remand Homes

คำนิยามศัพท์ในการวิจัย (Operational Definition)

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวพ.ศ. 2534 ได้กำหนดอายุและความหมายของคำว่าเด็กและเยาวชน (มาตรา 4) ว่า

1. เด็ก หมายถึง บุคคลอายุเกินเจ็ดปีบริบูรณ์แต่ยังไม่เกินสิบปีบริบูรณ์
2. เยาวชน หมายถึง บุคคลอายุเกินสิบปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์
3. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายถึง สถานที่ทำหน้าที่ในการควบคุมบ่มนิสัย และการให้ฝึกอาชีพแก่เด็กและเยาวชน ที่ถูกตัดสินจากศาลว่ามีความผิดจริง
4. ปัญหาพฤติกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ก็คือ การแสดงออกที่ต่างไปจากปกติวิสัยที่คนทั่วไปไม่ประพฤติปฏิบัติและเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมา (สมรทองดี, 2532 : 704) หรือ การแสดงออกมาซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม ต้องพึ่งพาผู้อื่น มั่วสุม พุกปด ลักขโมย เสพสารเสพติด เกเรชอบทะเลาะวิวาท ก้าวร้าว คึกคะนอง

4.1 การแยกตัว/หนีหน้า หมายถึง พฤติกรรมหรืออาการผิดปกติอาการถดถอยแยกตัวเอง หนีสังคม ได้ยินเสียงที่คนอื่นไม่ได้ยิน ไม่สนิทกับผู้อื่น

4.2 การเจ็บป่วยทางกาย หมายถึง อาการที่สะท้อนให้เห็นปัญหา หรือความทุกข์อันเนื่องมาจากการรับรู้เกี่ยวกับอาการผิดปกติหรือการทำงานที่ผิดปกติของร่างกาย ปวดหัว เป็นลม วิงเวียน เจ็บหน้าอก ปวดหัวใจ ปวดบั้นเอว คลื่นไส้ บั้นปวนในท้อง ปวดกล้ามเนื้อ หายใจไม่สะดวก หนาว ๆ ร้อน ๆ รู้สึกชา

4.3 วิตกกังวล หมายถึง กลุ่มอาการหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลที่สังเกตได้ เช่น ความกระวนกระวาย ความรู้สึกกลัว และตึงเครียดหนาวสั่น หัวใจเต้นแรง

4.4 อาการซึมเศร้า หมายถึง มีความรู้สึกซึมเศร้า หดหู่ ไม่แจ่มใส เบื่อหน่าย อยากร่ำไห้ ร้องไห้ ท้อแท้ หมดหวัง รู้สึกผิด ไร้ค่า ต่ำหนีดตนเอง

4.5 ปัญหาการแสดงออกทางสังคม หมายถึง การแสดงออกทางสังคม ประพฤติ ตัวเด็กกว่าวัย ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ ไม่มีคุณค่าเข้ากับคนอื่นไม่ได้

4.6 ปัญหาด้านความคิด หมายถึง มองตนเองไร้ค่า ไม่มีสมาธิ ขาดเหตุผล คิด วนเวียน คิดแปลก ๆ ทำอะไรซ้ำ คิดหมกมุ่น

4.7 ปัญหาด้านสมาธิ/ความตั้งใจ เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับการมีสมาธิมุ่งไปสู่การ กระทำเช่น พุดมาก พุดแทรกแซงในชั้น ไม่รู้สึกการรอคอย ชอบแซงคิว รอคอยอะไรไม่ได้นาน ยุ กยิกอยู่ ไม่สุข นั่งไม่ติดเก้าอี้ ซ้ำลิ้ม ซุ่มซำม ทำของหายบ่อย ไม่สร้างตัวเกิดอุบัติเหตุบ่อย ๆ

4.8 ปัญหาเกรง/กระทำผิดกฎระเบียบ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะ ล่วงละเมิด กฎระเบียบหรือผิดกฎหมาย ชอบมั่วสุม พุดปด ขโมย ดื้อมเหล่า หนีโรงเรียน ทำลายสมบัติสาธารณะ

4.9 พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะโกรธ เกลียด ทำลาย กระทำทารุณ ทำลายความสงบ ต่ำหนีด ทะเลาะวิวาท ทำลายข้าวของที่เป็นทรัพย์สิน ส่วนตัวหรือส่วนรวมเสียหาย ชอบแสดงท่าทางไม่สุภาพ ก่ออาชญากรรม พกพาอาวุธ อารมณ์ ฉุนเฉียว เป็นต้น

5. ผู้ดูแล/ครู หมายถึง บุคลากรทุกระดับตั้งแต่ นักวิชาการ นักจิตวิทยานักสังคม สงเคราะห์ ครูฝึกอาชีพ ผู้ควบคุมเด็ก

ผลหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefit and Application)

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถรับทราบข้อมูลที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและ สามารถนำไปวางแผนแก้ไขปัญหาร่วมกัน ในระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับผู้ปฏิบัติงาน
2. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่กระทำผิดกฎหมายเกิดเข้าใจเด็กและแก้ปัญหา พฤติกรรมของเด็กได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น
3. ได้แนวทางในการให้ความรู้ แก่ผู้ดูแลเด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อสังคม
4. เป็นแนวทางที่จะทำการศึกษาวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เช่น ทำวิจัยเชิงทดลอง เพื่อปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชน

ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยและมาตรฐานการแก้ไข (Obstacles and strategies to solve the problem)

1. การ checklist ของผู้ช่วยวิจัยอาจเกิดความล่าช้าได้ในเด็กบางคนได้เนื่องจากแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก(TYC) เป็นเครื่องมือที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ของเด็กในทัศนะของผู้ใหญ่ดังนั้นการchecklistจึงขึ้นอยู่กับวิจรรย์านของผู้ดูแล/ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั้ง4ภาคจึงต้องจัดการอบรมชี้แจง

2.. ปัญหาการเดินทาง ซึ่งต้องประสานงานไปในพื้นที่ ซึ่งมีหลายขั้นตอน

3. การเข้าไปในสถานพินิจจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนก่อน

มาตรการแก้ไข

1. จัดอบรมผู้ช่วยวิจัยเกี่ยวกับแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก(TYC) และให้หน่วยงานในพื้นที่ช่วยเหลือประสานงานเช่น โรงพยาบาลสวนสราญรมณ์ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ศูนย์พัฒนาการเด็กภาคเหนือ

2. ติดต่อประสานงานไปที่ผู้อำนวยการสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนและหน่วยงานในพื้นที่เพื่อความสะดวกรวดเร็วและลดขั้นตอนลง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนใน 4 ภาค โดยใช้ตัวแทนภาคละ 1 จังหวัดในกลุ่มเด็กอายุตั้งแต่ 12-18 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง และรวมทั้งการศึกษาระบบการดูแล ; ทำศนคติการปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. สถานพินิจเด็กและเยาวชน
2. เด็กและวัยรุ่น
3. ปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่น

สถานพินิจเด็กและเยาวชน

ประวัติความเป็นมา

ในสมัยที่ยังใช้กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 การปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำผิดตามกฎหมาย ศาลได้แต่พิเคราะห์ถึงความรู้สึกผิดชอบของเด็กประกอบกับลักษณะของความผิดที่เด็กได้กระทำลงแล้วกำหนดโทษไปตามความเหมาะสมกับความผิดและความรู้สึกผิดชอบของเด็ก ส่วนการควบคุมเด็กที่กระทำผิดในปี พ.ศ. 2450 ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนดัดสันดานขึ้นที่เกาะสีชัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยให้อยู่ในความดูแลของกรมตำรวจ โรงเรียนดังกล่าวเป็นสถานที่ควบคุมเด็กที่กระทำผิดซึ่งมีอายุระหว่าง 10-16 ปี ไว้ให้การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยส่วนที่เสียหายและปลูกฝังนิสัยที่ดี ต่อมาได้โอนกิจการโรงเรียนดัดสันดานให้อยู่ในการดูแลของกรมราชทัณฑ์

ในปี พ.ศ. 2478 ได้ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา โดยมีบทบัญญัติให้ศาลมีอำนาจสั่งให้เด็กที่มีอายุในเขตบังคับ (อายุไม่เกิน 15 ปี) ที่ไม่ได้ไปเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาโดยปราศจากเหตุผลอันสมควรไปไว้ในโรงเรียนฝึกอาชีพ และต่อมาได้ตราพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 และพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พ.ศ. 2479 ขึ้นใช้บังคับ โดยให้มีบทบัญญัติวางวิธีปฏิบัติต่อนักโทษและต่อเด็กที่ต้องคำพิพากษาให้หนักไปในทางฝึกอบรม ไม่ใช้การทำโทษเช่นแต่ก่อน กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพสำหรับเด็กที่กระทำผิดที่มีอายุยังไม่ครบ 18 ปี และแยกควบคุมผู้ต้องโทษครั้งแรกที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ไว้เป็นพิเศษโดย

เปลี่ยนชื่อโรงเรียนดัดสันดานเป็นโรงเรียนฝึกอาชีพ พร้อมกับย้ายจากเกาะสีชังมาตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนผู้ต้องโทษครั้งแรกที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ได้จัดตั้งเป็นทัณฑสถานวัยรุ่น ต่อมากรมราชทัณฑ์ได้ออกกิจการโรงเรียนฝึกวิชาชีพไปให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2501 ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์ได้รับเด็กไว้ฝึกอบรม ณ เขาวงสถานบ้านห้วยโป่ง จังหวัดระยอง ส่วนทัณฑสถานวัยรุ่นยังคงอยู่กับกรมราชทัณฑ์

พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พ.ศ. 2481 ได้มีบทบัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่จัดการกับเด็กนักเรียนและเด็กอนาถาที่ประพฤติน่าไม่สมควรแก่วัยและให้ศาลมีอำนาจสั่งถอนอำนาจปกครองบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กที่ใช้อำนาจปกครองโดยมิชอบเสียบางส่วนหรือทั้งหมดได้และตั้งเจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้ปกครองแทนกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีการสำรวจตัวนักเรียนออกทำการตรวจตราดูแลความประพฤติของเด็กนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ส่วนกรมประชาสงเคราะห์ได้จัดตั้งสถานสงเคราะห์เป็นที่ให้การเลี้ยงดูและอบรมขึ้น เช่น สถานสงเคราะห์เด็กอ่อน โรงเรียนชาติสงเคราะห์ โรงเรียนประชาสงเคราะห์ วิทยาลัยพินุลประชาสรรค์ เขาวงสถานทุ่งมหาเมฆ และเขาวงสถานบางละมุง จังหวัดชลบุรี

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของเด็กที่กระทำผิดมาโดยตลอดและเห็นว่าบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องยังมีข้อบกพร่องและมีอุปสรรคอยู่หลายประการ ทั้งกฎหมายที่บัญญัติไว้ก็เฉพาะสำหรับการปฏิบัติต่อเด็กหลังจากศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว ส่วนวิธีปฏิบัติต่อเด็กในระหว่างที่ถูกจับกุมและระหว่างการพิจารณาคดีไม่มีกฎหมายบัญญัติวิธีการไว้ เด็กจึงได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ใหญ่กระทำผิดซึ่งเป็นการไม่เหมาะสมและมีผลเสียหายแก่เด็กจึงได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 กระทรวงยุติธรรมจึงได้จัดตั้งศาลเด็กและเยาวชนกลาง กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2495 โดยมีที่ทำการชั่วคราวอยู่ที่อาคารศาลแขวงพระนครใต้ (เดิม) ตำบลตลาดน้อย อำเภอสัมพันธวงศ์ จังหวัดพระนคร ส่วนอาคารที่ทำการถาวรได้ก่อสร้างขึ้นในที่ดินราชพัสดุใกล้ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ด้านถนนราชินี จัดทำสัญญาจ้าง ก่อสร้างอาคารดังกล่าว เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2495 เป็นเงินทั้งสิ้น 1,370,000 บาท กำหนดเวลาก่อสร้าง 300 วัน

การเปิดทำการศาลคดีเด็กและเยาวชน เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2495 นับเป็นการเริ่มต้นแห่งระบบการแก้ไขเยียวยาเด็กและเยาวชนที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยแยกปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมสำหรับผู้ใหญ่ ทั้งกฎหมายได้บัญญัติให้มี

การสืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคลิกภาพภาวะแห่งจิต และสิ่งแวดล้อมทั้งปวงไปพร้อมกับการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด ซึ่งจะทำให้ศาลได้ทราบถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิดก่อนแล้วจึงใช้มาตรการแก้ไขเด็กและเยาวชนด้วยวิธีการที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล ต่อมากระทรวงยุติธรรมได้เสนอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งต่อมาได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2507

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของสถาบันครอบครัว และเห็นว่าครอบครัวมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน เพื่อพิทักษ์และคุ้มครองสวัสดิภาพของครอบครัว เช่นเดียวกับสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน จึงได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2535 โดยกฎหมายดังกล่าวได้เพิ่มบทบัญญัติให้อำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดสากลที่ถือว่าครอบครัวเป็นพื้นฐานอันสำคัญของชุมชน การดำรงอยู่ของครอบครัวหมายถึงการดำรงอยู่อย่างมั่นคงของสมาชิกทุกคนในครอบครัว และปัญหาครอบครัวย่อมส่งผลกระทบต่อถึงความเป็นอยู่และสภาพจิตใจของคนในครอบครัว รวมทั้งกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ปรับเปลี่ยนชื่อของศาลคดีเด็กและเยาวชนกับสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก เป็นศาลเยาวชนและครอบครัว กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

อำนาจหน้าที่

ศาลเยาวชนและครอบครัว

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 11 กำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีดังต่อไปนี้

1. คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด
2. คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้โอนมาตามมาตรา 61 วรรค 1
3. คดีครอบครัว ได้แก่ คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใดๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวแล้วแก่กรณี ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
4. คดีที่ศาลจะต้องพิพากษาหรือสั่งเกี่ยวกับตัวเด็กและเยาวชนตามบัญญัติของกฎหมายซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 34 กำหนดให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญาการศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิตใจ นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดและของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิดเพื่อรายงานต่อศาล
2. สอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชนตามคำสั่งศาล
3. ควบคุมเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษา หรือคำสั่งศาล
4. ส่งเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อย
5. จัดให้มีการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กหรือเยาวชนในระหว่างการสอบสวน หรือพิจารณาคดี หรือในระหว่างการควบคุมตัวในสถานพินิจ
6. จัดการศึกษาฝึกและอบรม ดูแลอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม
7. สืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวในคดีครอบครัวรวมทั้งจัดให้แพทย์หรือจิตแพทย์ตรวจร่างกาย สุขภาพหรือจิตใจของคู่ความ ในกรณีศาลมีคำสั่งตามมาตรา 112
8. ประมวลและรายงานข้อเท็จจริง รวมทั้งเสนอความเห็นต่อศาลในคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 117
9. ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดโดยทั่วไป จัดทำสถิติการกระทำความผิดดังกล่าวของเด็กและเยาวชน และเผยแพร่วิธีป้องกัน หรือทำให้ลดน้อยลง ซึ่งการกระทำความผิดนั้น
10. ดำเนินการอื่นตามคำสั่งศาลหรือตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

จากภาระหน้าที่ของสถานพินิจดังกล่าว กฎหมายจึงได้ระบุไว้ในมาตรา 37 ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวง ตลอดจนการปกครองบังคับบัญชาพนักงานของสถานพินิจ และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานควบคุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยระบุเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจไว้ในมาตรา 36 ให้มีแพทย์ จิต-แพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุมความประพฤติ พนักงานสังคมสงเคราะห์ ครู และพนักงานอื่นตามที่จะได้ระบุตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร นอกจากนี้ ยังระบุอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานพินิจที่มีต่อเด็กและเยาวชนในระหว่างการควบคุมตามมาตรา 38,40,41,42 ไว้ดังนี้

มาตรา 40 เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจนั้น ต้องจัดแยกหญิงและชายให้มีที่อยู่ต่างหากจากกัน

มาตรา 41 ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจรับเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมแบบเข้ามาเย็นกลับตามคำสั่งศาล

มาตรา 42 ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ ชลช รายงานความประพฤติ สุขภาพ จิตใจ นิสัย และเรื่องอื่นๆ ที่ศาลต้องการทราบหรือที่เห็นว่าศาลควรทราบต่อศาล ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อครั้ง หรือภายในระยะเวลาเร็วกว่านั้นตามที่ศาลสั่ง

ตามมาตรา 37 ให้อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานพินิจเช่นเดียวกับพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ ดังนี้ ในมาตรา 43,46 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติและพนักงานสังคมสงเคราะห์ไว้ดังนี้ คือ

มาตรา 43 ให้พนักงานคุมประพฤติดีมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. สืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 34 (1) เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาและบุคคลอื่น
2. คุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล ตลอดจนดูแลอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน ซึ่งอยู่ในระหว่างคุมประพฤติ
3. สอดส่องให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อควบคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด
4. ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ในเรื่องการเลี้ยงดู อบรมและสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน

ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ปัญหาพฤติกรรมทางสังคม จะพบว่าทั้งเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมก้าวร้าว คึกคะนอง เศษของมีนเมาและสารเสพติด สัมพันธภาพกับผู้อื่นไม่ดีมองโลกในแง่ร้ายมักจะเป็นเหตุให้พฤติกรรมที่สื่อไปในทางที่กระทำความผิดทางคดีได้ ดังที่ ร.ต.อ. หญิงสภาพันธุ์ รื่นสำราญ (2526) กล่าวถึงสาเหตุก่อการทะเลาะวิวาท มักมาจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมเกเร , คึกคะนอง เศษของมีนเมา ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ทำให้รู้สึกว่าตนขาดที่พึ่งในที่สุดก็ยกเพื่อนเป็นที่พึ่งถ้าพบเพื่อนไม่ดี ก็พลอยถูกชักจูงไปในทางที่เสีย เด็กกลุ่มนี้ก็จัดว่าเป็นกลุ่มอาการของปัญหาพฤติกรรมทางสังคมกลุ่มหนึ่ง เพราะมักจะมีชีวิตที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอด ประพฤติตนไม่สมวัย

อิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเยาวชน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสุขภาพจิตของเยาวชนว่าประกอบด้วย

1. องค์ประกอบส่วนบุคคลของเยาวชน ได้แก่ สภาพร่างกาย พัฒนาการของระดับเซาว์ ปัญญา ความสนใจ เพศ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว
2. การอบรมเลี้ยงดู ระเบียบวินัยในครอบครัว หากครอบครัวมีการอบรมที่เข้มงวด ไม่สม่ำเสมอ ไม่ถูกต้องตามกาลเทศะทำให้เด็กเครียดและนำสู่ปัญหาสุขภาพจิตได้
3. สภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและโรงเรียน สถานที่คับแคบแออัด อากาศถ่ายเทไม่สะดวก การสนใจดูแลเอาใจใส่จากบุคคลใกล้ชิด มีผลต่อสุขภาพจิตทั้งสิ้น

ซึ่งจากการศึกษาพบว่าปัญหาสุขภาพจิตอาจจะเป็นผลจากสภาพทางบ้าน ได้แก่

1. เด็กไม่ได้รับการพัฒนาที่ถูกต้องทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และอารมณ์
2. มีพี่น้องจำนวนหลายคน ทำให้เกิดการแข่งขันกันโดยไม่รู้ตัว
3. บิดามารดาไม่ต้องการให้บุตรเกิดมา
4. ครอบครัวมีบรรยากาศที่เต็มไปด้วยอารมณ์
5. บิดามารดาถนอมเด็กมากเกินไป ไม่ได้หัดให้พึ่งตนเอง
6. บิดามารดาไม่มีเวลาให้บุตร
7. บิดามารดาไม่มีความอบอุ่นทางใจให้เด็ก
8. บิดามารดาไม่สนับสนุน ไม่รักใคร่เด็ก

ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน

สภาพปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนปัจจุบันมีความรุนแรงและทวีจำนวนสูงขึ้นทุกขณะ และที่มีความรุนแรงในสภาวะปัจจุบันนี้คือ สภาพปัญหายาเสพติด สภาพปัญหาพฤติกรรมทางเพศ สภาพปัญหาพฤติกรรมรุนแรง และปัญหาการฆ่าตัวตาย (เกษม ต้นติผลาชีวะ, 2541) ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตทั้งสิ้น

ในวัยรุ่น เป็นช่วงอายุ 12 ปี ถึง 20 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายประการ โดยเฉพาะด้านร่างกายจะเปลี่ยนเป็นผู้ใหญ่อย่างชัดเจน ทำให้วัยรุ่นเกิดความยุ่งยากใจ ซึ่งปัญหาสุขภาพจิตที่พบบ่อย อัมพร โอตระกูล (2538) ได้อธิบายว่ามีดังนี้

1. ปัญหาการปรับตัว (Identity and adjustment disorder)
2. ปัญหาความประพฤติและพวักพะวักเกะเกะ (Conduct disorder)
3. ปัญหายาเสพติด (Drug dependence)
4. ปัญหาการฆ่าตัวตาย (Suicide)

ในส่วนของวัยรุ่นที่กระทำผิดกฎหมายและทั้งผู้ที่ได้รับการควบคุมอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่ามีปัญหาสุขภาพจิตดังนี้ อูมาพร ตรังสมบัติ และวชิระ ลาภบุญทรัพย์ (2535) เสนอไว้ดังนี้

1. ปัญหาการใช้สารเสพติด
2. ปัญหาพฤติกรรมแปรปรวน
3. ปัญหาการปรับตัวผิดปกติ
4. ปัญหาโรคซึมเศร้า
5. ปัญหาความบกพร่องทางพัฒนาการ
6. ปัญหาโรคประสาทวิตกกังวล
7. ปัญหาบุคลิกภาพ

สาเหตุและปัจจัยการกระทำผิดของเด็กเยาวชน

แนวคิดปัจจุบันมองสาเหตุและปัจจัยในการกระทำผิดของเยาวชนที่หลากหลาย (Multiple causation) เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ของการกระทำผิด และสาเหตุการกระทำผิดของเยาวชนนั้น ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันเกือบทุกประเทศ สาเหตุและปัจจัยการกระทำผิดของเยาวชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับพอสรุปได้มีดังนี้ (วิชา มหาคุณและคณะ, 2533)

1. สาเหตุจากตัวเด็กเอง

1) **สาเหตุทางชีวภาพ** คือ พันธุกรรมที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น ระดับสติปัญญา โรคทางพันธุกรรม ความพิการแต่กำเนิด โรคภัยไข้เจ็บต่างๆ รวมทั้งเพศของเด็ก ซึ่งมีผลโดยตรงหรือทางอ้อม สาเหตุและปัจจัยเหล่านี้อาจสร้างความรู้สึกเป็นปมด้อยแก่เด็ก หรือเป็นบ่อเกิดของพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมชดเชย ซึ่งในการอธิบายสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะพิจารณาเรื่องของชีวภาพเป็นปัจจัยร่วมไม่ใช่ปัจจัยหลัก

2) **สาเหตุทางจิตวิทยา** ในการอธิบายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยทั่วไปและในทางอาญาวิทยา ถือเอาสาเหตุด้านจิตวิทยาเป็นปัจจัยหลักอย่างหนึ่งซึ่ง ได้แก่

ก. **วุฒิทางอารมณ์** หมายถึง ความมีสติในตนเอง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ การอดใจรอคอยได้ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและการเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมักจะมีอารมณ์ไม่มั่นคง ใช้กำลังเข้าตัดสินปัญหา ขาดความอดทน ขาดการใช้เหตุผล และมีความคับข้องใจ

ข. **สัญชาตญาณ** เป็นสิ่งที่ติดตัวมาเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองเช่นสัญชาตญาณในการป้องกันตัว สัญชาตญาณทางกามารมณ์ ความอยากรู้อยากเห็นเป็นต้น สัญชาตญาณนี้สัมพันธ์กับพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมที่จะช่วยกำกับ

ค. **บุคลิกภาพและการปรับตัว** เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะทางกายภาพ การกระทำ อารมณ์ ความคิดและความรู้ ผสมผสานออกมาเป็นลักษณะส่วนบุคคล พบว่า มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองที่ไม่ดี (Poor self-concept) สัมพันธ์กับการกระทำผิด นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลิกภาพของผู้กระทำผิดเพศชายมีลักษณะไม่กระตือรือร้น ชอบสบาย คิดคับแคบ เรือกร่อง ความสนใจ มุทะลุ และไม่อดทน สำหรับผู้กระทำผิดหญิง พบว่ามีการเฉื่อยชาไม่รับผิดชอบ ไม่มีวินัย ไม่อดทน เปลี่ยนแปลงง่าย มักปกป้องตนเอง มักโกหกหลอกลวง ใจแคบ ชอบเรือกร่องความสนใจ และมีความคิดตัน ไร้เหตุผล ในด้านการปรับตัว พบว่าส่วนใหญ่ไม่ยืดหยุ่น (Inflexibility) ปฏิเสธปัญหา (Denial) เก็บกด (Depression) และมีปัญหาด้านอารมณ์ (Emotional turmoil)

ง. **ความผิดปกติทางอารมณ์และจิตใจ** มีความหมายรวมถึง สภาพทางจิต (Psychopathology) ความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Cognitive impairment) และบุคลิกภาพผิดปกติ (personality disorder) พบว่าเด็กที่กระทำผิดมักมีอารมณ์เศร้าสมาธิสั้น (Attention deficit) มีภาวะอยู่ไม่นิ่ง (Hyperactivity) และบางคนมีพฤติกรรมทำร้ายตนเอง

จ. ประสบการณ์ที่เจ็บปวด เช่นการถูกระทำทารุณ การถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก และการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น

2. สาเหตุจากครอบครัว

จากการศึกษาที่ผ่านมา ยอมรับกันว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากกว่าวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ โดยพบว่าเป็นที่มาจากครอบครัวอบอุ่น มีโอกาสกระทำผิดน้อยกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยก ซึ่งลักษณะของบ้านที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กได้แก่

- 1) ความไม่ปรองดองระหว่างบิดา มารดา มีการทะเลาะวิวาทกันบ่อยๆ ทำให้เด็กเบื่อหน่าย ขณะเดียวกันก็เลียนแบบพฤติกรรมการพุดหยาบคาย นิสัยก้าวร้าว ชอบทะเลาะวิวาท
- 2) บิดามารดาจู้จี้ขี้บ่น วนวายกับเด็กมาก จนทำให้เด็กขาดความมั่นคงทางอารมณ์
- 3) ครอบครัวที่แตกแยกหรือหย่าร้าง ยิ่งในกรณีที่อีกคนไปมีครอบครัวใหม่เด็กจะรู้สึกเป็นส่วนเกิน ขาดความอบอุ่น หว่าเหว่
- 4) ครอบครัวที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต ทำให้เด็กขาดการเรียนรู้บทบาทที่ถูกต้องไปอาศัยผู้อื่นอยู่เด็กจะยิ่งขาดความอบอุ่น ขาดความรัก
- 5) ครอบครัวที่เลี้ยงดูเข้มงวดมากเกินไป มีการทำโทษรุนแรง จะทำให้เด็กกดดันเกลียดบ้าน จนหนีออกจากบ้าน
- 6) ครอบครัวที่ขาดระเบียบวินัย หรือตามใจเด็กมากเกินไป จะทำให้เด็กเป็นคนฟุ่มเฟือย ชอบเที่ยวเตร่ มั่วสุม และเอาแต่ใจตนเอง
- 7) ครอบครัวที่มีลูกมาก ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง พี่น้องอาจมีการอิจฉากันเอง ถ้าครอบครัวยากจน เด็กมักถูกชักชวนไปในทางที่ผิดง่าย

3. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อมและสังคม

พบว่า จากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการสื่อสารมีผลต่อสังคม ทั้งด้านค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม และส่งเสริมให้เกิดปัญหาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ทั้งปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2539) พบว่า ค่านิยมในทางที่ผิดนำไปสู่การใช้สารระเหยในเด็กและเยาวชน รวมทั้งการศึกษาของแพทเตอร์มอสเตอร์ และมาเซอร์โรลด์ (Patermoster and Magerolle, 1994) ที่รายงานไว้ว่า ความกดดันมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยตรง โดยพบว่า เยาวชนที่อาศัยอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่มีปัญหาทางสังคม

เช่น มีอาชญากรรมสูง มีความตึงเครียดในการดำเนินชีวิต มักมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน มีปัญหาสัมพันธภาพไม่ดีกับครู มีแนวโน้มการกระทำผิดสูง

4. สาเหตุจากเศรษฐกิจ

ภาวะปัจจุบันที่ประเทศประสบภาวะทางเศรษฐกิจตกต่ำ มีผลต่อปัญหาทางอาชญากรรมจากการศึกษาพบว่าในประเทศด้อยพัฒนาและประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีความยากจนประชาชนมีรายได้น้อย คนว่างงานมาก มีการอพยพเข้าเมืองหลวงเพื่อทำมาหากินมาก ทำให้เยาวชนมองเห็นความไม่เป็นธรรมในสังคม ก่อให้เกิดทัศนคติไม่ดีต่อสังคม อาจชักนำไปสู่การก่ออาชญากรรมต่อทรัพย์สินได้ เพราะความยากจนเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำผิด เช่น การลักทรัพย์เพื่อให้ตนเองอยู่รอด เมื่อกระทำไปนานๆ จนเคยชินกลายเป็นนิสัย ก็จะไม่รู้สึกผิดและจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ

สภาพการดำเนินงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

สถานพินิจ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. **สถานพินิจ** มีภารกิจในการสืบค้นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็ก ได้แก่ สภาพปัญหาและสาเหตุแห่งการกระทำผิด สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เพื่อเสนอเป็นรายงานต่อศาลประกอบการพิจารณาตัดสินเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขเด็กและเยาวชน

สถานพินิจ จะมีเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งจะทำหน้าที่ในการสืบเสาะและประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่นๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน โดยแพทย์จะทำหน้าที่ตรวจร่างกายเพื่อหาความบกพร่องหรือความผิดปกติทางกาย นักจิตวิทยาจะทำหน้าที่สืบเสาะภาวะทางจิต นักสังคมสงเคราะห์จะทำหน้าที่หาแนวทางในการช่วยเหลือและสงเคราะห์เด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ พนักงานคุมประพฤติจะทำหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมแห่งคดีของเด็กและเยาวชน รายงานจากส่วนงานทั้ง 4 ส่วนงานนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับศาลเพื่อใช้พิจารณากำหนดแนวทาง/วิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน เช่น อาจสั่งให้ปล่อยตัวเด็กไปโดยกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติ หรืออาจสั่งการให้เด็กและเยาวชนรับการฝึกอบรมในสถานฝึกและอบรม เป็นต้น

2. **สถานแรกรับ** หลังจากที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดถูกจับกุม เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องนำเด็กและเยาวชนไปควบคุมไว้ยังสถานแรกรับภายใน 24 ชั่วโมง (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 50) สถานแรกรับจึงมีภารกิจในการดูแลความเป็นอยู่ เช่น การกินอยู่หลับนอน ตลอดจนสวัสดิภาพอื่นๆ ให้แก่เด็กและเยาวชนในระยะก่อนมีคำพิพากษา หากเด็กและเยาวชนนั้นไม่ได้รับการประกันตัวและมีภารกิจในการจัดให้เด็กได้ไปรับการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมที่กฎหมายกำหนดจนเสร็จสิ้น

กระบวนการพิจารณาของศาล เช่น จัดให้เด็กได้รับการสืบเสาะและประมวลข้อเท็จจริงที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือขึ้นศาลตามกำหนดเวลา

3. สถานฝึกและอบรม มีภารกิจในการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนที่ศาลสั่งให้ฝึกอบรมในสถานฝึกและอบรมในเรื่องความเป็นอยู่ (การกินอยู่หลับนอน) ตลอดจนการเสริมสร้างพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยจัดอบรมให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ ตลอดจนการอบรมนิสัยกล่อมเกลาจิตใจให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ให้การรักษาพยาบาลเจ็บป่วย การจัดนันทนาการเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต ตลอดจนการดำเนินการสงเคราะห์ภายหลังปล่อยตัว (จารุวรรณ ริสาเซ็น, 2539) ดังนั้น การดำเนินงานโดยทั่วไปของสถานฝึกและอบรมจึงเป็นรูปแบบของบ้านผสมโรงเรียน โดยในสถานฝึกและอบรมจะมีพ่อบ้านแม่บ้านทำหน้าที่คอยให้การดูแลเอาใจใส่ให้เด็กได้รับความอบอุ่นมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และพยาบาลซึ่งร่วมกันทำหน้าที่ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ ยังมีครูผู้สอนซึ่งทำหน้าที่สอนวิชาสามัญ วิชาชีพ และการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยและจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน

การดำเนินการฝึกและอบรม ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง จึงแบ่งออกเป็น 3 แบบ (ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อ้างจากจารุวรรณ ริสาเซ็น, 2539) คือ

1. สถานฝึกและอบรม (training school) เป็นสถานที่ดำเนินการฝึกและอบรมชนิดธรรมดา โดยปกติรับเด็กและเยาวชนซึ่งมีความประพฤติยังไม่เสียหายร้ายแรงที่ศาลได้มีคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรม

2. สถานฝึกและอบรมแบบเปิด (open - type training school) วิธีนี้เคยปฏิบัติอยู่ระยะหนึ่ง คือ รับเด็กและเยาวชนที่มีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจได้ให้อยู่ในบ้านแบบเปิดโดยไม่มีผู้ควบคุมคมีแต่พ่อบ้านคอยดูแล ปรากฏว่าไม่สู้ได้ผล ต่อมาก็ยังไม่ได้จัดการฝึกวิธีนี้อีกเลย

3. สถานกักและอบรม (annex - training school) เป็นสถานที่ดำเนินการฝึกและอบรมอย่างเข้มงวด โดยปกติรับเด็กและเยาวชนที่ศาลสั่งให้รับการฝึกและอบรมมาแล้วแต่การปฏิบัติตัวไม่ก้าวหน้าหรือมีความประพฤติเป็นอันตรายร้ายแรง ซึ่งถ้าใช้วิธีการของสถานฝึกและอบรมแบบธรรมดาแล้วจะได้ผลไม่เต็มที่ แต่ยังไม่จำเป็นต้องฝากควบคุมที่เรือนจำ

การดำเนินงานของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น 5 งาน (จารุวรรณ ริสาเซ็น, 2539 : 47)

1. งานธุรการ มีหน้าที่รับส่ง ร่างโต้ตอบ เก็บรักษาหนังสือราชการ พิมพ์หนังสือราชการ การเงินและบัญชี การจ้างและพัสดุ การดูแลรักษาสถานที่และยานพาหนะการประชุมเจ้าหน้าที่ทุกงาน การบริหารงานบุคคล การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะของสถานฝึกและอบรม การ

จัดทำรายงานต่างๆ เสนอหัวหน้าสถานฝึกและอบรม/ผู้อำนวยการสถานฝึกและอบรม และรับผิดชอบซึ่งมีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของงานใดโดยเฉพาะ

2. งานวิชาการฝึกอบรม มีหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการเกี่ยวกับการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของงานวิชาสามัญและวิชาชีพ โดยวางแผนให้การศึกษาทั้ง 2 งาน โดยทำหน้าที่เสมือนศึกษานิเทศก์ของกรมต่างๆ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ วางโครงการเรียน โครงการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผลเด็กและเยาวชนทั้งหมด และให้คำแนะนำ แนะนำแนวทางเรียนหรือการจะไปประกอบอาชีพในวันข้างหน้า

3. หน่วยวิชาสามัญ มีหน้าที่ให้การศึกษาอบรมวิชาสามัญระดับต่างๆ อย่างน้อยการศึกษากาภาคบังคับ (ป.6)

4. หน่วยวิชาชีพ มีหน้าที่ฝึกอบรมวิชาชีพต่างๆ แก่เด็กและเยาวชนในความควบคุมตาม ที่เด็กสมัครใจเรียน แต่ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาระยะเวลาที่ศาลสั่งให้ฝึกอบรมประกอบด้วย เพื่อให้เด็กได้มีวิชาชีพติดตัวสำหรับนำไปประกอบอาชีพภายหลังการปล่อยตัว

5. หน่วยอภิบาลและพัฒนาพฤติกรรม มีหน้าที่ในการควบคุมเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็น แกร็บและเด็กที่ศาลสั่งให้รับตัวไว้ฝึกอบรม จัดการอบรมจิตใจพัฒนานิสัย โดยอนุศาสนาจารย์แก้ไขฟื้นฟูจิตใจโดยนักจิตวิทยา จัดสอนวิชาการบริหาร การกีฬา เกมสันทนาการ ตลอดจนการอบรมวิชาลูกเสือ ดูแลเรื่องการกินอยู่หลับนอนของเด็ก จัดเวรยามควบคุมป้องกันการหลบหนี จัดการรักษาพยาบาลให้เมื่อเด็กป่วย เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

ทั้งนี้ ได้แสดงโครงสร้างการแบ่งงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง และโครงสร้างการแบ่งงานในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายรุ่นใหญ่ (บ้านกรุณา) เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

วัยรุ่น

ไม่มีช่วงเวลาใดของชีวิตที่คนเราจะรู้สึกยุ่งยากใจ และมีอารมณ์รุนแรงเท่ากับวัยรุ่น ถ้าเปรียบกับผลไม้ ก็เป็นวัยห้ามคือไม่ดิบ แต่ก็ยังไม่สุกเต็มที่

การที่วัยรุ่นเป็นวัยของความยุ่งยากใจ เพราะเขายังไม่แน่ใจว่า เขาเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่ ใจหนึ่งนั้นเขาอยากเป็นผู้ใหญ่ เขาฝันหนีไปหาอิสระภาพและอยากพึ่งตนเอง, มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง,อยากคัดค้าน, วิจารณ์ และริเริ่มอยากทำอะไร ที่ผู้ใหญ่เขาทำกัน เช่น อยากสวมเสื้อผ่าแบบผู้ใหญ่, เด็กผู้ชายอยากสูบบุหรี่ และเด็กผู้หญิงอยากทาปาก อยากไปไหนมาไหนตามอำเภอใจ โดยไม่ต้องรอรับอนุญาตจากผู้ปกครองเหมือนเด็กๆ ซึ่งผู้ใหญ่ควรชี้แจงให้เขาทราบ

การบอกกล่าวขออนุญาตนั้นมิใช่เพื่อควบคุมและจับผิด แต่เพราะผู้ใหญ่รักและห่วงใยเขา จึงจำเป็นต้องทราบเพื่อให้ความปลอดภัยแก่เขา ในขณะที่เดียวกันเขาก็รู้สึกว่าเขายังเป็นเด็กต้องพึ่งบิดามารดา ยังต้องการความโอบอุ้มคุ้มครองและต้องการความช่วยเหลือในหลายโอกาส

บิดามารดาและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้อง จึงควรเข้าใจสภาพจิตใจของวัยรุ่นเพื่อขจัดความขัดแย้งอย่างรุนแรง และเพื่อชักจูงให้เขาเดินไปตามวิถีทางที่ถูกต้อง

ก่อนอื่นผู้ใหญ่ต้องเข้าใจว่า สภาพของสังคมได้เปลี่ยนไปมาก ท่านจะใช้พฤติกรรมของท่านเองในสมัยเป็นเด็กวัยรุ่นเมื่อ 20-30 ปี มาแล้วเป็นปทัสถาน เพื่อตัดสินพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นในสมัยนี้ไม่ได้ พฤติกรรมบางอย่างของเด็กวัยรุ่นยุคปัจจุบัน หากเทียบกับเด็กวัยรุ่นในยุคของท่าน อาจเป็นเรื่องนอกกรอบหรือเลวร้ายไม่ควรประพฤติ ฉะนั้นสมัยของท่านการคบเพื่อนต่างเพศ การมีเพื่อนชายตามมาคุยด้วยที่บ้านเป็นเรื่องน่าบัดสีที่กุลสตรีไม่ประพฤติ ฉะนั้นเมื่อลูกสาวอายุ 16 ของท่านประพฤติเข้า ท่านอาจตำหนิ, โกรธ หรือกีดกัน แต่ลูกสาวของท่านมีเพื่อน เขาย่อมทราบว่าพ่อแม่ของเพื่อนหลายคนอนุญาตให้เพื่อนชายเข้ามาสนทนาในบ้านได้อย่างมีขอบเขต เขาย่อมโกรธและรู้สึกว่าเขาไม่ยอมรับการกระทำของเขา และกดขี่บังคับมากเกินไป

เพื่อขจัดช่องว่างระหว่างชั่วอายุคน (generation gap) ผู้ใหญ่จึงควรเข้าใจสภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบัน เข้าใจสภาพร่างกายและสภาพจิตใจของเด็กวัยรุ่นแล้วอาศัยความเข้าใจนี้ร่วมกับประสบการณ์และภูมิปัญญาของท่านช่วยให้เขาผ่านวัยรุ่นไปอย่างราบรื่น เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่บรรลุดุष्ณิภาวะอย่างสมบูรณ์

วัยรุ่นมีพัฒนาการในทุกๆ ทางที่ผู้ใหญ่ควรเข้าใจดังนี้ คือ

1. พัฒนาการทางร่างกาย

วัยรุ่น คือ วัยประมาณ 12-18 ปี เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตเป็นวัยที่ร่างกายเจริญอย่างรวดเร็วทั้งหญิงและชาย อวัยวะต่างๆ โดยเฉพาะอวัยวะเพศเจริญเติบโตเต็มที่ มีการออกกำลังกายของอวัยวะต่างๆ ที่แสดงให้เห็นคนภายนอกเห็นและเตือนให้เจ้าของทราบว่าได้อย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่แล้ว การเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย และรวดเร็วนี้ทำให้แม้แต่เจ้าของร่างกายเองก็อาจตกใจหรืออุนวายใจ หากไม่ได้รับคำแนะนำและการเตรียมตัวจากผู้ใหญ่ เช่น การรอบเดือน จึงเป็นหน้าที่ของบิดามารดาที่ต้องเอาใจใส่สังเกตการเปลี่ยนแปลง ให้ความรู้และความอบอุ่นใจ

เนื่องจากร่างกายเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เด็กวัยรุ่นจึงต้องการอาหารมาก พร้อมกันนั้นก็ต้องการออกกำลังกายเพื่อใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้น และต้องการการพักผ่อนมากด้วย เขาจึงอาจ “กินจุและง่วงเก่ง” เรียกว่าเป็นวัยที่ “กำลังกินกำลังนอน” ซึ่งทำให้ผู้ใหญ่ที่ไม่เข้าใจตำหนิว่าเขาตะกละและเกียจคร้าน

แต่ผู้ใหญ่ที่เข้าใจจะช่วยเสริมสร้างการเจริญเติบโตของร่างกาย โดยจัดอาหารที่มีประโยชน์ เช่น เนื้อสัตว์, ผัก และ ผลไม้ให้มาก รวมทั้งสนับสนุนการใช้พลังงานในทางที่ถูกและเกิดประโยชน์ เป็นการช่วยระบายพลังงานของความต้องการทางเพศที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติให้ได้เป็นอย่างดี โดยส่งเสริมการเล่นกีฬากลางแจ้ง, การว่ายน้ำ, การใช้แรงงานประดิษฐ์หรือก่อสร้าง วัสดุเครื่องใช้

ผลแห่งการพัฒนาทางกายอย่างรวดเร็วทำให้เด็กวัยรุ่นมีความสนใจเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นธรรมชาติที่เกิดแก่มนุษย์ทุกคนที่ร่างกายและจิตใจเจริญเป็นปกติ เกิดความรู้สึกอยากให้คนรักและอยากรักใคร่ ความรู้สึกดังกล่าวอาจรุนแรง, ไม่สมเหตุผล, หรือเลื้อนลอยแบบเพื่อฝัน วัยรุ่นมักนิยมบูชาคนเด่น, คนเก่ง, เช่น นักร้อง หรือดารารายานต์ โทรทัศน์ อาจชอบสะสมภาพดารานางเหล่านั้น หรือเขียนจดหมายไปขอรูปดารา ดังนั้นบิดามารดาไม่ควรตำหนิอย่างรุนแรง หรือดูถูกให้เห็นว่าเป็นเรื่องเหลวไหลไร้สาระ แต่ควรเข้าใจและดูแลเด็กเตือนให้ประพฤติอยู่ในขอบเขตอันสมควรในทางที่สังคมยอมรับ เช่น อนุญาตให้ไปทัศนศึกษาชมหมู่คณะซึ่งมีเพื่อนทั้งสองเพศได้ในสถานที่และเวลาอันปลอดภัย สนับสนุนการเป็นสมาชิกของชมรม หรือสมาคมที่ให้ประโยชน์และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ อนุญาตให้เพื่อนต่างเพศมาสังสรรค์ที่บ้านได้ในกาลเทศะอันควร

ถ้าหากความต้องการของเด็กวัยรุ่นถูกกีดกันและไม่ได้รับการตอบสนอง ความกดดันภายในใจจะรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่ทางออกโดยวิธีอื่นที่ผิดและเสียหายได้ เช่น แอบหนีไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศในที่เร้นลับ

2. พัฒนาการทางอารมณ์

อารมณ์ของวัยรุ่นรุนแรงเหมือนพายุ เขามักแสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผยตรงจนเกินไป อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายตัดสินใจรวดเร็ว เคียดแค้นและซุนใจง่าย รวมทั้งมีโอกาที่จะแสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้ใหญ่ ถ้าบิดามารดาเข้าใจสภาพอารมณ์และความต้องการของเขา ก็จะเปิดโอกาสให้เขาวิจารณ์และโต้แย้งได้บ้างตามสมควร ฟังเข้าใจว่า เขาไม่ชอบวิธีการบีบบังคับ ใช้อำนาจ ออกคำสั่ง และไม่ชอบให้ทำอะไรๆ ให้เขาเหมือนอย่างทำให้เด็กทารกต่อไป แต่ขณะเดียวกันเขาก็มีความขัดแย้งในใจ คือ ยังรู้สึกอยากกลับไปเป็นเด็กที่ต้องการพ่อแม่เป็นที่พึ่งอย่างอบอุ่น และอำนวยความสะดวกสบายให้แก่เขาอีกในบางโอกาส เขาก็ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือที่ไม่พร่ำเพ้อจนเกินไป

ด้วยเหตุผลที่วัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับของคนอื่น เขาก็กังวลในเรื่องรูปร่างหน้าตาของเขาเองอย่างมาก เขาจะเดือตร้อนใจมากถ้าอ้วนไป, ผอมไป, มีสิ่วฝ้า หรือแผลเป็น หรือมีข้าวของเครื่องใช้ไม่เทียมหน้าเพื่อนฝูง ซึ่งอาจเป็นเรื่องเล็กน้อยในสายตาของผู้ใหญ่ แต่ทว่าเป็นเรื่องใหญ่มากทีเดียวในสายตาของเขา นอกจากนั้น เขายังรู้สึกว่าเขาโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว อยาก

แต่งตัวอย่างผู้ใหญ่ เขาจึงเกิดความคับข้องใจง่าย และรุนแรง จนอาจแสดงความโกรธที่ไม่เหมาะสมเมื่อถูกบังคับให้แต่งกายตามความต้องการของผู้ใหญ่ ถ้าเขาจะไว้ผมยาวไปสักนิด, สวมกางเกงรัดรูปมากไปสักหน่อย แต่ยังไม่ถึงกับเหลือทน ผู้ใหญ่ก็น่าจะปล่อยเขาบ้าง ถ้าผู้ใหญ่ใช้การแต่งกายเมื่อ 30 ปีก่อนเป็นมาตรฐานวัดความเหมาะสม ในสภาพสังคมปัจจุบันก็คงจะไม่ยุติธรรมสำหรับเขา ในขณะที่เดียวกันวัยรุ่นเองก็ควรเข้าใจความห่วงใยและความหวังดีของผู้ใหญ่บ้าง หากทั้งสองฝ่ายเข้าใจกัน และพยายามปรับตัวเข้าหากันเพื่อขจัดช่องว่างระหว่างชั่วอายุคน ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองและครูบาอาจารย์ก็จะดีขึ้น ซึ่งเป็นการเสริมสุขภาพจิตของทั้งสองฝ่าย

3. พัฒนาการทางสังคม

เด็กวัยรุ่นนอกจากจะอยากเข้าร่วมเป็นกลุ่มเป็นคณะแล้ว ยังเริ่มรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ถูกต้อง ที่มีทัศนคติและความสนใจคล้ายคลึงกับเขา มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น พยายามเกื้อกูล เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับได้ ซึ่งแสดงถึงวุฒิภาวะทางสังคม

บางคนอาจปลีกตัวไปอยู่คนเดียว เพราะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและทางอารมณ์ทำให้อยากเป็นอิสระและทำงานของตนเอง อาจรู้สึกเบื่อและรำคาญน้องๆ บิดามารดาอาจช่วยให้เขาปรับตัวได้ดีขึ้น โดยจัดหาเครื่องใช้และสถานที่ที่สนับสนุนการใช้แรงงานในทางที่เป็นประโยชน์ และจัดหาหนังสือที่ดีเพื่อสนองความต้องการอยากรู้ของเขา ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและความดีนที่ว่าจะเป็นอิสระ โดยปล่อยให้เขาได้มีโอกาส “ลองทำ” เพื่อให้เรียนรู้ผิดถูกจากประสบการณ์ด้วยตนเอง หากเป็นสิ่งที่เขาพอทำได้และไม่เกิดอันตราย

วัยรุ่นเป็นวัยแห่งความน่ารักน่าภูมิใจของบิดามารดา ที่ได้เห็นความเจริญงอกงาม ความมีพลัง และความแจ่มใสของชีวิตน้อยๆ ที่ท่านได้พุ่มพัก บัดนี้เขาถึงเวลาใกล้จะสุกแล้ว ความยอมรับและความเข้าใจของท่านเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่จะบันดาลให้เขาสุกอย่างผลไม่หอมหวานชวนบริโภค หรือสุกอย่างช้าและเน่าและอย่างที่ท่านพบเห็นอยากจะหยิบโยนลงไปถังขยะเท่านั้น

ปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่น

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการเรียนรู้เลียนแบบในรูปแบบต่างๆของพฤติกรรม เช่น การแต่งตัว ความคิด อารมณ์ สังคม ฯลฯ เพื่อการหาเอกลักษณ์ให้กับตนเอง แต่เนื่องด้วยความสับสนระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ อาจทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ไม่คงที่ บางครั้งดูเหมือนไม่อยู่กับร่องกับรอย การเรียนรู้พฤติกรรมของวัยรุ่นจึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงลักษณะสำคัญและธรรมชาติของวัยรุ่น

1.1 ลักษณะสำคัญของวัยรุ่น

1.1.1 เป็นวัยแห่งหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ผลลัพธ์ของพฤติกรรมในวัยนี้จะมีผลต่อบุคคลในระยะยาวทั้งด้านการเรียน การทำงาน การใช้ชีวิตคู่ เจตคติที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในสังคม ความสับสนในบทบาท จึงอาจทำให้วัยรุ่นไม่รู้ว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสม

1.1.2 เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเจตคติในวัยรุ่น จะเกิดควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เช่น การเปลี่ยนแปลงความสนใจ ความสามารถหรือความถนัด เป็นต้น

1.1.3 เป็นวัยแห่งปัญหา ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และความว้าวุ่นใจ อาจทำให้วัยรุ่นหงุดหงิด อารมณ์เสีย ไม่อยากพูดกับใคร พูดจาเย้ยหยันจนทำให้เกิดความไม่เข้าใจระหว่างวัยรุ่นและพ่อแม่ได้

1.1.4 เป็นวัยที่ต้องการความรู้ ความเป็นตัวของตัวเอง วัยรุ่นต้องการรู้ว่าเขาควรจะแสดงบทบาทอย่างไรในสังคม เขามีความสำคัญในสังคมอย่างไร โดยสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าเขาต้องการความเป็นตัวของตัวเอง คือการพยายามหาเอกลักษณ์ของตนเองจากการแต่งกาย การใช้คำพูด การแสดงท่าทางเฉพาะตัวที่เป็นที่ยอมรับของเพื่อน

1.1.5 เป็นช่วงวัยแห่งจินตนาการ วัยรุ่นมักแสดงจินตนาการของตนเองด้วยการเขียนบทประพันธ์ บทกลอน เราจึงมักพบว่าวัยรุ่นชอบเก็บตัวอยู่คนเดียวในห้อง ต้องการมีโลกส่วนตัว มีโคออร์ดิเนตตัวหรือชอบนั่งเหม่อลอย เป็นต้น

1.2 ธรรมชาติของวัยรุ่น

1.2.1 เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางบุคลิกลักษณะ ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ต้องการแสดงความคิดเห็นของตนเองเพื่อให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าตนไม่ใช่เด็กอีกต่อไป

1.2.2 เป็นวัยที่ต้องการอิสระภาพมาก วัยรุ่นจึงไม่ชอบให้พ่อแม่มายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเขา

1.2.3 เป็นวัยที่รักความยุติธรรมอย่างรุนแรง วัยรุ่นจึงมักจะทนไม่ได้และมีปฏิกิริยาทันที ถ้าเห็นบุคคลไม่ได้รับความเป็นธรรมวัยรุ่นจะพยายามเข้าไปช่วยเหลือ เราจึงมักพบเห็นวัยรุ่นชอบรวมกลุ่มกันรณรงค์ต่อต้านในเรื่องต่างๆ อยู่เสมอ

1.2.4 เป็นวัยที่รักเพื่อนมาก เชื้อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ วัยรุ่นมักชอบแต่งกายหรือพูดจาเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนในกลุ่ม

1.2.5 เป็นวัยที่เริ่มให้ความสนใจเพศตรงข้าม โดยพยายามแสดงพฤติกรรมต่างๆ ให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม เช่น แต่งกายให้สะดุดตา เขียนบทกลอนส่งถึงกัน การให้รูปถ่ายหรือของที่ระลึกต่างๆ เป็นต้น

1.2.6 ต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าตนเองโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว โดยเริ่มทำตัวเลียนแบบผู้ใหญ่ เช่น ใส่กางเกงขาสั้น ใส่กระโปรงทันสมัยแบบสาว ๆ ดูแลพิธีภัณฑ์กับหน้าตาและทรงผมมากขึ้น หัดสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ใช้เครื่องสำอาง เทียวเตร่ เป็นต้น

1.2.7 ต้องการค้นหาความถนัดหรือความสนใจของตนเองอย่างแท้จริง วัยรุ่นจะพยายามสืบหา ติดตามเรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ มีความคิดเป็นของตนเองมากขึ้น จนบางครั้งอาจทำให้ผู้ใหญ่เห็นว่าวัยรุ่นคือรุ่น และทำทนาย

1.2.8 ชอบแสดงออก อยากรเด่น อยากรดัง อยากรลอง

1.2.9 ไม่ต้องการให้พ่อแม่รู้เรื่องตนเองทุกเรื่อง วัยรุ่นจึงไม่พอใจอย่างมาก ถ้าใครๆ ในบ้านมารื้อห้องส่วนตัว แอบอ่านจดหมาย หรือแอบฟังเขาพูดโทรศัพท์ เป็นต้น

1.2.10 ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เปรียบเทียบตนเองกับคนอื่น การเปรียบเทียบจะทำให้วัยรุ่นต่อต้านมากขึ้น

2. ความหมายของปัญหาพฤติกรรม พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ก็คือการแสดงออกที่ต่างไปจากปกติวิสัยที่คนทั่วไปประพฤติปฏิบัติและเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมา (สมรทองดี, 2532 : 704)

พรพิมล เจียมนาคินทร์ (2539 : 245) กล่าวว่า พฤติกรรมไร้ระเบียบจัดเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัย เป็นพฤติกรรมที่เป็นพิษต่อสังคม เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นนักเรียนซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาการกระทำที่ร้ายแรงต่อไป

3. เกณฑ์การกำหนดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา พฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์หรือสัตว์ก็ตามเป็นไปเพื่อได้ตอบสนองสิ่งเร้า โดยมุ่งให้ความต้องการ (Needs) ของบุคคลหรือสิ่งมีชีวิตนั้นๆ ได้รับการตอบสนอง (Gratification) ความวิตกกังวล (Anxiety) อันเกิดจากความต้องการก็จะผ่อนคลายหรือสงบลง จิตใจก็อยู่ในสภาวะสมดุล (Homostasis) ซึ่งจะทำให้บุคคลอยู่ในสภาวะสงบสบาย มีความรู้สึกพอใจและอารมณ์เป็นสุข

พฤติกรรมใดที่แสดงออกแล้วไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการของบุคคลไม่สมหวัง บุคคลจะเกิดความคับข้องใจ (Frustration) และมีความเร่าร้อน จิตใจไม่สงบ รู้สึกกระวนกระวาย บุคคลก็จะไม่เป็นสุขต้องปรับกลวิธีต่างๆ เพื่อแสดงออกใหม่ (Readaptation) เพื่อให้ความต้องการสมหวังหรือหมดไปโดยใช้กลวิธีป้องกันตัวต่างๆ (Mental Mechanism) พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้บุคคลรู้สึกไม่เป็นสุข เร่าร้อนกระวนกระวายจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

การที่จะตัดสินว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือไม่นั้น จำเป็นจะต้องอาศัยหลักเกณฑ์ในการพิจารณาด้วย ทั้งนี้เพราะในแต่ละสังคมนั้นรับรู้ลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่างกัน และการบ่งชี้ว่าพฤติกรรมใดเป็นปัญหานั้นยังมีผลต่อตัวเด็ก ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องด้วย

เคสเลอร์ (Kessler, 1966) ได้เสนอแนะว่า การที่จะตัดสินว่าพฤติกรรมใดจะเป็นปัญหาหรือไม่เป็นให้มองในแง่ของความเหมาะสมของพฤติกรรมนั้นๆ ในแง่มุมของ เวลา สถานที่และอายุของผู้แสดงพฤติกรรมนั้นเป็นหลัก โดยเขาได้เสนอเกณฑ์การตัดสินไว้ 7 ประการด้วยกันคือ

- อายุ เด็กในอายุหนึ่งๆ จะมีพฤติกรรมเฉพาะอย่าง เช่น ปัญหาปัสสาวะรดที่นอน ถ้าเกิดในเด็กอายุต่ำกว่า 4 ปี อาจถือว่าเป็นปกติ แต่หากสูงกว่า 4 ปี เด็กอาจมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ดังนั้นผู้ศึกษาหรือใช้เกณฑ์ควรมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการปกติของเด็กเป็นอย่างดี

- ความรุนแรงของการเกิดพฤติกรรม ให้พิจารณาตามสภาพแวดล้อมของเด็กและพฤติกรรมนั้นๆ มีผลต่อตัวเด็กหรือผู้อื่นหรือไม่ เช่น เด็กคนหนึ่งทะเลาะวิวาทกับเพื่อนทุกวัน ทำให้เพื่อนเจ็บตัวและตนเองถูกครูทำโทษด้วย เป็นต้น ซึ่งการพิจารณาจะต้องอาศัยการสังเกตอย่างเป็นระเบียบและใช้เวลานานพอสมควร

- จำนวนของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เด็กมีปัญหามีลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเป็นสัดส่วนที่มากกว่าพฤติกรรมรวมปกติทั่วไปของเด็กในสภาพสังคมใดสังคมหนึ่ง

- การสูญเสียโอกาสในสังคม หากพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกนั้นทำให้เด็กสูญเสียโอกาสในสังคมก็จะถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

- การส่งผลกระทบต่อตัวเองหรือต่อผู้อื่น เช่น ความละอายใจ ความรู้สึกผิด หรือพฤติกรรมนั้นทำให้เกิดความเจ็บปวดต่อผู้อื่น

- พฤติกรรมเกิดในสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหา เด็กเรียนรู้พฤติกรรมบางอย่างจากสังคม เช่น การขโมย การชกต่อย การพุดปด เป็นต้น ทำให้เด็กไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมเหล่านี้ได้หรือแก้ไขได้ยากและเกิดเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากขึ้น

- บุคลิกภาพโดยทั่วไปของเขา โดยพิจารณาว่าพฤติกรรมของเขาขัดขวางการดำเนินชีวิตความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวและโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

เกณฑ์การตัดสินว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือไม่นั้น ควรพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพราะเด็กแต่ละคนอาจแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่างกันไปตามสถานการณ์ที่แตกต่างกัน การเข้าใจพัฒนาการปกติของเด็ก ระบบสังคมของกลุ่มชนจะช่วยให้เข้าใจและสามารถพิจารณาปัญหาของเด็กได้อย่างรอบคอบขึ้น

4. **พฤติกรรมเป็นปัญหาในวัยรุ่น** พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเบื้องต้นในวัยรุ่น ส่วนใหญ่ เป็นพฤติกรรมไร้ระเบียบหรือบางครั้งเรียกว่า วัยรุ่นเกเร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ (Kvavaceus, อ้างถึงใน สุขชา จันทน์เอม 2527 : 9)

1) เกเรแบบชั่วคราว ได้แก่พฤติกรรมการแข่งขัน ซึ่งดี ซึ่งเด่น ก้าวร้าว ซึ่งประพฤติผิดแนว ทางที่สังคมยอมรับเพียงชั่วคราว โดยอาจทำไปด้วยอารมณ์โกรธ อารมณ์รัก อิจฉาริษยา หรือ ต้องการเอาชนะ

2) เกเรแบบถาวร เช่น ช่มเหง รังแก เอาเปรียบผู้ด้อยกว่า ลักษณะ จนกระทั่งมีปัญหายก พวกตีกัน เล่นการพนันหรือติดสารเสพติด โดยวัยรุ่นเหล่านี้มักจะแสดงพฤติกรรมไม่ดีมาตั้งแต่เด็ก เช่นดื้อ ลักเล็กขโมยน้อย หยิบของโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่เอาใจใส่การเรียน คบเพื่อนไม่ดี ใช้จ่าย เงินสุรุ่ยสุร่าย มีพฤติกรรมทางเพศเร็วกว่าวัย พฤติกรรมเหล่านี้เมื่อไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนจึงทำ ให้ติดนิสัยไม่ดีไปเมื่อโตขึ้น

พฤติกรรมเกเรแบบชั่วคราวที่มักพบในวัยรุ่นเสมอๆ ก่อให้เกิดปัญหาต่อตัววัยรุ่นเองและผู้ อื่น ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ชอบทำลายความสงบในชั้นเรียน ก่อความสงบของครู อวด ตัว ตำหนิ ทะเลาะวิวาท ทำลายข้าวของที่เป็นทรัพย์สินส่วนตัวหรือส่วนรวมเสียหาย และพฤติ กรรมไม่เชื่อฟัง เช่น ดื้อ ชอบแสดงท่าทางไม่สุภาพ ชอบโต้เถียง ไม่ทำตามคำสั่ง ฝ่าฝืนกฎระเบียบ และพูดปด เป็นต้น

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา (2511 : 2-6) ได้จัดกลุ่มพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจากผู้มารับคำ ปรึกษาที่ศูนย์สุขวิทยาจิตได้ดังนี้

กลุ่มแรก ปัญหาการเรียน เช่นเรียนไม่ได้ ไม่ชอบเรียน ไม่อยากเรียน หนีโรงเรียน เคยเรียน ดีแล้วเรียนเลวลง ทำความอลเวงภายในห้องเรียน ไม่ทำการบ้าน เด็กที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาใน กลุ่มนี้จะมีมากที่สุด

กลุ่มที่สอง มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ไม่ประพฤติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน เกเร ก้าว ร้าว ขวนขวายหรือเพื่อนทะเลาะวิวาท ลักเล็กขโมย พูดปด หนีออกจากบ้าน ติดสิ่งเสพติด เล่นการพนัน ประพฤติตนไม่เหมาะสมทางเพศ

กลุ่มที่สาม มีนิสัยไม่เหมาะสมที่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้อื่น เช่น แคะ แกะ เกา กัดเล็บ แทะไม้บรรทัด เป็นต้น

กลุ่มที่สี่ มีความประพฤติเชิงประสาทอ่อน หวาดกลัว ตัดสินใจไม่ได้ ไม่เข้ากลุ่ม ชอบนั่ง เงียบคนเดียว

กลุ่มที่ห้า มีความเจ็บป่วยทางกายที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะภายใน เช่นโรกระบบทางเดินอาหาร ระบบหายใจ โรคประจำตัว ทำให้ขาดเรียนบ่อย

กลุ่มที่หก มีอาการของโรคจิตโรคประสาทคือทำอะไรแย่งๆ นั่งหัวเราะคนเดียว คิดอะไรแปลกๆ

ปรีชา วิหคโต (2521 อ้างถึงใน สายสมร ทองดี, 2532:707) ได้สำรวจสาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน โดยศึกษาจากเอกสารที่เป็นวิทยานิพนธ์ หนังสือและวารสารที่กล่าวถึงปัญหา สาเหตุและวิธีการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนและได้นำปัญหาเหล่านั้นมาจัดหมวดหมู่ของปัญหาที่มีลักษณะรวมกันดังนี้

- 1) พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ได้แก่ การไม่ทำการบ้าน เกียจคร้าน ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่สนใจเรียน ไม่ชอบวิชาที่เรียน สอบตกเสมอ เคยคะแนนดีแล้วเรียนเลวลง เป็นต้น
- 2) การแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับครู อาจารย์ เช่นไม่เชื่อฟังครู พูดก้าวร้าวต่อครู นินทาครู เป็นต้น
- 3) พฤติกรรมก่อนวันเรียน เช่น รบกวอนชั้นเรียนโดยคุยกับเพื่อน เดินไปเดินมาในห้องเรียน ร้องเพลงผิวปากเสียงดังในห้องเรียน เป็นต้น
- 4) พฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่การก่อการวิวาท ทำลายสิ่งของ พูดจาทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรมจนคดีถึงศาล พกอาวุธมาโรงเรียน อารมณ์ฉุนเฉียว เป็นต้น
- 5) พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ เช่น หนีโรงเรียน ขาดเรียนบ่อย ทำผิดวินัยของโรงเรียน ทำผิดเกี่ยวกับทางเพศ สูบบุหรี่ สูบกัญชา ดื่มสุรา แต่งกายไม่ถูกระเบียบ ลักขโมย พูดปด เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าผลการวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย ทำให้ผู้วิจัยสามารถแยกปัจจัยทางจิตวิทยาและการสังคมวิทยาที่เยาวชนกระทำผิดกฎหมายได้ 3 ปัจจัยใหญ่ คือ ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเยาวชนเอง และปัจจัยทางสภาพแวดล้อม

สภาพทางเศรษฐกิจและการกระทำผิดกฎหมายมีความสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัดจากข้อมูลที่ศึกษาในช่วงของความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจของโลกในประเทศสหรัฐอเมริกา (the Great Depression) อัตราการกระทำผิดกฎหมายสูงขึ้นตามอัตราการว่างงาน (Hall 1952 : 161-162) ในช่วงปี ค.ศ. 1945-1959 มีการศึกษา (Glaser and Kent 1959 : 679-686) พบว่ามีความสัมพันธ์

ทางบวกอย่างสูงระหว่างความต้องการมีงานทำและจำนวนนักโทษที่เพิ่มขึ้นของทัณฑสถานในสหรัฐอเมริกา

เมื่อศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเยาวชนที่กระทำผิดของประเทศไทย ซึ่งวัดได้ด้วยอาชีพและการศึกษาของบิดามารดา ตลอดจนจนรายได้ของครอบครัวนั้น ปรากฏว่าเยาวชนกระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจน บิดามารดามีอาชีพรับจ้างใช้แรงงาน มีการศึกษาจบชั้นประถมปีที่ 4 และต่ำกว่า (อัชฌา ลิมป์ไพฑูรย์ 2521 ; พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2523 ; อัจฉราพรรณ เทชะบูรณ์ 2524)

งานวิจัยต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1972 **ซิลตันและมาร์เคิล (Chilton and Markle)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “Family Disruption Delinquent Conduct and The Effect of Sub — Classification” โดยศึกษาเปรียบเทียบภูมิหลังทางครอบครัวของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย จำนวนมากกว่า 5,000 คน ที่ถูกส่งมายังศาลคดีเด็กและเยาวชน กับเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดของสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเยาวชน 2 ประเภทนี้ กล่าวคือ เยาวชนที่ถูกส่งมายังศาลคดีเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ เช่น มีบิดาหรือมารดาคนเดียว หรือมีบิดามารดาที่เสียชีวิตไปแล้ว

กลุคและกลุค (Glueck and Glueck 1950) ได้ทำการศึกษานิติภูมิหลังเกี่ยวกับครอบครัวของเยาวชนกระทำผิด จำนวน 500 คน และเด็กทั่วไปจำนวน 500 คน โดยวิธีจับคู่ (Matching) และสัมภาษณ์บิดามารดาพร้อมญาติ พบว่า บิดามารดาของเยาวชนกระทำผิด อบรมสั่งสอนบุตรโดยปล่อยปละละเลย ไม่คงเส้นคงวา ในการควบคุมระเบียบวินัย ทั้งบิดามารดาเยาวชนกระทำผิดชอบใช้การลงโทษทางกายโดยไม่ค่อยใช้เหตุผลและการชมเชย สำหรับเยาวชนทั่วไปนั้น บิดามารดามักอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยความอ่อนโยน มีเหตุผล และมีความสม่ำเสมอในการควบคุมเรื่องระเบียบวินัยมากกว่า และไม่ค่อยใช้วิธีการลงโทษแบบทำให้เจ็บกาย

เลคกี (Lecky 1945 : 160) เชื่อว่าพฤติกรรมของแต่ละบุคคลนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับอัตโนทัศน์ที่คนมีอยู่เช่นมีทัศนคติต่อตนเองว่าเป็นเด็กเกเรไม่ชอบทำงาน เยาวชนนั้นก็จะมีพฤติกรรมสอดคล้องกับความคาดหวังตามอัตโนทัศน์ของตน เช่น เกเร ไม่ทำงาน ทั้งนี้เพราะเขาเองเชื่อว่าผู้อื่นก็คงคาดหวังว่าตนควรมีความประพฤติเช่นนั้น

สุพัตรา สุภาพ (2507 : 30) ศึกษาเรื่องการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง พบว่าครอบครัวเป็นสาเหตุสำคัญที่ผลักดันเยาวชนให้กระทำผิดกฎหมาย เป็นสภาพครอบครัวที่ขาดระเบียบวินัย เด็กขาดการอบรมให้เป็นคนดี

พิสมัย วิบูลย์ศักดิ์ (2510 : 31) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กที่กระทำผิดและเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย ผลการวิจัยพบว่าบิดามารดาให้ความสนใจเด็กที่กระทำผิดกฎหมายน้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย บิดามารดาของเด็กที่กระทำผิดกฎหมายจะไม่เข้มงวดกวดขันต่อความประพฤติของเด็ก บรรยากาศในครอบครัวไม่ค่อยราบรื่น ตัวเด็กที่กระทำผิดกฎหมายก็ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวเท่ากับเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย

ศิริพร หลิมศิริวงศ์ (2511 : 32) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่าปัญหาสัมพันธภาพภายในครอบครัวผลักดันให้เด็กต้องหนีออกนอกร้านและคบเพื่อนเลว จนในที่สุดก็กระทำผิดกฎหมาย ความเป็นอยู่ภายในครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องทำเช่นนั้น อาทิ บิดามารดาหย่าร้างกัน การมีคู่อุปการะใหม่ของบิดาหรือมารดาเด็กขาดการอบรม ขาดความรัก บางครอบครัวเด็กเป็นที่ระบายนามณ์ที่ไม่ดีของบิดา

ประภาศน์ อวยชัย (2517) กล่าวถึงสาเหตุที่เกี่ยวกับสติปัญญา เนื่องจากเรามีสติปัญญาแตกต่างกัน บางคนมีสติปัญญาสูง ปางกลางหรือต่ำ ที่เรียกว่าปัญญาอ่อน บางคนเป็นมาแต่กำเนิด ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ บางคนปัญญาที่บึ้งเรียนช้า ความจำไม่ดี เรียนไม่ทันเพื่อน เกิดความเบื่อหน่ายการเรียน ในที่สุดอาจถูกชักจูงให้เห็นผิดเป็นชอบและกลายเป็นผู้กระทำผิดในที่สุด

ทัตพงศ์ สุนทรพิพิธ (2518 : 33) ได้ทำการวิจัยเรื่องการป้องกันอาชญากรรมขั้นมูลฐานในเด็กและเยาวชน พบว่าการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชนมีสาเหตุมาจากปัญหาทางอาชญากรรมคืออาชญากรรมไม่ค่อยปกติ เช่น เปลี่ยนแปลงง่าย โมโหง่าย เจ็บขม หรืออาจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมาก่อน เช่น มีความก้าวร้าว ดื้อรั้น หนีโรงเรียน เป็นต้น

สุวิทย์ รุ่งวินัย และคณะ (2520 : 34) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวโน้มการกระทำผิดและทัศนคติของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเชียงใหม่ พบว่า ความยากจน การมีการศึกษาน้อย และภาวะบ้านแตกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลกระทำผิดกฎหมาย

กุลขลิ สุกัณหเกตุ (2520) กล่าวว่าเด็กกระทำผิดมักมีเซาว์ปัญญาอยู่ระหว่างปานกลาง ทุบ และทุบมาก พวกปัญญาที่บ่ส่วนใหญ่มักกระทำผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์และถูกชักจูงจากผู้ใหญ่

ประเทิน มหาพันธ์ และคณะ (2521 : 38) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายกับเยาวชนปกติ พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายนั้นมีความมุ่งหวังในชีวิตต่ำกว่าเยาวชนปกติ และมีความเชื่อเรื่องโชคลาง สิ่งศักดิ์สิทธิ์มากกว่าการเคารพกฎเกณฑ์ต่างๆ มีลักษณะเบี่ยงเบนมากกว่าเยาวชนปกติ นอกจากนั้นเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย มีความมุ่งหวังทางการศึกษาต่ำและประสบความล้มเหลวในระบบการเรียน จะมีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียนมากกว่าเยาวชนปกติ

สุพจน์ จักขุทิพย์ (2521 : 35) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการประพฤติตนที่ไม่สมควรแก่สภาพนักเรียนระดับมัธยมตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เพราะการคบเพื่อน การยอมรับเพื่อนในทางเสื่อมเสีย เป็นสิ่งผลักดันให้ประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพการเป็นนักเรียน และยังใช้เวลาว่างในทางไม่สมควร ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายบ้านเมือง เยาวชนพวกนี้ส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีปัญหาในปีเดียวกัน อัจฉมา ลิมปีไพฑูรย์ (2521 : 36) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะของกลุ่มเพื่อนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสถานฝึกอบรมศึกษาเฉพาะกรณีสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรูณา พบว่าครอบครัวที่ยากจนบิดามารดาแยกกันอยู่ การคบเพื่อนไม่ดี เป็นสาเหตุให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด ผลการวิจัยทำนองนี้ตรงกับผลการวิจัยของ เสาวภา วัชรภิติ (2521 : 37) เรื่องสาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชน กระทำผิด พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนมากเป็นผู้มีการศึกษาต่ำ ไม่มีอาชีพหรือรายได้ คบเพื่อนเกเร มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองอาชีพเป็นกรรมกร ครอบครัวมีรายได้ต่ำ อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม อยู่ในเขตชุมชนหนาแน่น มีสถานเริงรมย์ ศูนย์การค้า ร้านอาหาร คอฟฟี่ชอป โรงน้ำชา สถานอาบอบนวด แหล่งโสเภณี โรงงานอุตสาหกรรม โรงมหรสพ

บ่อนการพนัน แหล่งยาเสพติด และมาจากครอบครัวที่มีภาวะบ้านแตก คือพ่อแม่อาจจะแยกจากกัน หรืออยู่ด้วยกันแต่ขาดความปรองดองกัน

สุชา จันท์เอม (2522) ได้ศึกษาปัญหาการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พบว่าสาเหตุสำคัญที่มีส่วนทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำความผิด ได้แก่ สภาพครอบครัวและสภาพทางอารมณ์ รongลงมาได้แก่การคบเพื่อนเสเพล หรือถูกชักจูงให้สู่วาน

บุษบง เมฆวิชัย (2523 : 41) ได้ทำการวิจัยเรื่องการป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในเขตรับผิดชอบของบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่าสภาพแวดล้อมของสังคมในกรุงเทพมหานครเป็นสาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชน เด็กเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่ดีใกล้ๆ ตัว และนำมาเป็นแบบอย่างเด็กส่วนใหญ่ที่กระทำผิดจะมีการศึกษาต่ำ และชุมชนแออัดก็เป็นสาเหตุของการกระทำผิดด้วยเหมือนกัน ซึ่งตรงกับที่พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2523 : 42) ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบจำลองความคะเน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน พบว่าเยาวชนกระทำผิดมีบิดามารดาที่มีการศึกษาต่ำ มีอาชีพในลักษณะการใช้แรงงาน มีครอบครัวรวมกันอยู่ในบ้านเดียวกันหลายครอบครัว ส่วนมากอยู่ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม เป็นครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ไม่ค่อยปรองดองกัน ผู้กระทำผิดมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครอบครัว ชอบคบค้าสมาคมกับผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนและมีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย ควบคุมสูงใช้เหตุผลน้อย

สุนทรี ศิลพิพัฒน์ (2524 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่องการกระทำผิดทางเพศของเยาวชน พบว่า ช่วงอายุที่กระทำผิดจะอยู่ในระหว่าง 14-24 ปี เป็นผู้ที่มีการศึกษาค่อนข้างน้อย ไม่เกินระดับ ป. 5 ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยกขาดความอบอุ่น มีแต่เพียงบิดาหรือมารดาและในบางรายอยู่กับบุคคลอื่น เพอร์เซนต์ของบิดามารดาและพี่น้องที่ติดสุรามาก เป็นแนวโน้มให้ผู้กระทำผิดใช้สุราเป็นเครื่องจูงใจให้กล้าในการกระทำผิด และผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มักจะมีความสัมพันธ์ดีกับเพื่อน แต่ไม่ค่อยชอบครู และไม่ชอบคบคนแปลกหน้า แต่จะพียงพียงเพื่อนที่สนิทและใกล้ชิดมากกว่า

จูดิธ และ โจน (Judith S. Wallerstein and Joan B. Kelly, 1980) ได้ทำการศึกษาเด็กที่พ่อแม่หย่าร้างกันในแคลิฟอร์เนีย 60 ครอบครัว พบว่าร้อยละ 63 กลับมีชีวิตอยู่อย่างปกติสุข จึง

ได้เสนอข้อคิดเห็นว่า การที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน ชัดแย้งกัน ทะเลาะกันเรื่องเล็กๆ น้อยๆ กันบ่อย เป็นผลร้ายต่อจิตใจของเด็กมากกว่า การทะเลาะเบาะแว้งกันนานๆ ครั้ง หรือแยกทางกันเสียอีก

สมจิตร ลิ้มพะนิทย์ และคณะ (2534) ได้ศึกษาพ่อแม่อยู่ด้วยกัน ทำไมลูกจึงมีปัญหาสุขภาพจิต จากการศึกษาพบว่าลักษณะของครอบครัวจะเป็นครอบครัวเดี่ยวร้อยละ 73.57 และยังพบปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว เช่น ไม่มีเวลาให้ครอบครัวทั้งพ่อและแม่ ปัญหาการเงิน ปัญหาสนใจของพ่อ – แม่ และการเอาแต่ใจตนเองของแม่

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ ; (2529 อ่างโดยกฤษฎิ์ สนันทองและรำไพ เกียรติอดิสร) ได้ศึกษาลักษณะครอบครัวและลักษณะของบิดา – มารดา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า บิดามารดาที่ไม่อบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกวิธี มักจะเลี้ยงเด็กแบบไม่รักและให้การสนับสนุน จะประสบความล้มเหลวในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การเลี้ยงดูส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนเจริญเติบโตอย่างมีความพร้อม ซึ่งสถาบันครอบครัวมีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นสถาบันแรกที่วางพื้นฐานคุณภาพของคน

อุ้นตา นพคุณ (2532) ได้ทำการศึกษาปัญหาสวัสดิการเด็กและการตอบสนองโดยองค์กรเอกชน ได้กล่าวถึงการแก้ปัญหาของเด็กในรูปของการป้องกัน จะต้องทำการส่งเสริมและพัฒนาสภาพแวดล้อมของเด็ก คือ ครอบครัว ชุมชน และการพัฒนานั้นจะต้องนำในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ผลของการพัฒนาสมดุล การพัฒนาชุมชน และการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน จะต้องจัดให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาวัตถุและการพัฒนาจิตใจ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในระยะยาวเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เด็กที่อยู่ในระบบโรงเรียนถึงแม้ว่าจะยากจนและมีปัญหา เมื่อเทียบกับเด็กที่อยู่นอกระบบเด็กที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนย่อมขาดการตอบสนองบริการต่างๆ มากกว่า ตั้งแต่ด้านการจัดยาป้องกันโรค อาหารกลางวัน ตลอดจนการพัฒนาสติปัญญา อาชีพ และจริยธรรม วัฒนธรรมประเพณี องค์กรเอกชนจึงน่าจะมุ่งเพิ่มบริการให้เด็กกลุ่มนี้ให้มากขึ้นในอนาคต

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของบิดามารดา เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15-16 ปี ร้อยละ 41.07 การศึกษาไม่เกินประถม 6 ร้อยละ 42.5 มีจำนวนมากที่สุดในการทำความผิด สาเหตุเกิดจากเพื่อนชวนและความคิดชั่ววูบร้อยละ 25.0 และสาเหตุจากความยากจนร้อยละ 32.9 โดยมีเยาวชน

ที่ได้รับการพิจารณาจากศาลให้เข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 4 ปี ร้อยละ 55.4 นอกจากนั้นเมื่อศึกษาระดับความประพฤติของเยาวชน หาความสัมพันธ์กับอายุของเยาวชน พบว่ามีความสัมพันธ์กัน โดยเยาวชนที่มีอายุมากขึ้นมีแนวโน้มที่จะประพฤติดีขึ้น และอายุกับการเคยกระทำผิดมาก่อน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ที่ 0.5) สำหรับการศึกษาศาสนา — อาชีพ และสุขภาพจิตของบิดามารดาไม่มีอิทธิพลต่อการอบรมสั่งสอนบุตร รวมถึงภาวะการอยู่ของบิดามารดากับความประพฤติของเยาวชนก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน ในด้านการศึกษากับบุคลิกภาพของบิดามารดา ก็ไม่มีความสัมพันธ์เช่นกัน แต่พบว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการอบรมสั่งสอนเยาวชนในระดับนัยสำคัญทางสถิติ (0.5) ได้แก่ รายได้เฉลี่ยของบิดามารดา นอกจากนี้ยังพบว่า การอยู่ร่วมกันของบิดามารดาเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความรุนแรงในการกระทำผิดของเยาวชน และความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกันของบิดามารดามีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเยาวชน ในขณะที่ความประพฤติและลำดับการเกิดของเยาวชน ไม่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดความผิดรุนแรงมากนักเพียงใด ความสัมพันธ์ระหว่างเซวาร์ปัญญา กับพฤติกรรมทางสังคมสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เฉพาะกลุ่ม o the problem (CBCL) ส่วนความสัมพันธ์ระดับเซวาร์ปัญญา กับลักษณะคดี และพฤติกรรมทางสังคมกับลักษณะคดีที่กระทำผิด ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อมรพันธ์ ปาณิกบุตร (พ.ศ. 2534) : รายงานประจำปีศาลเยาวชนและครอบครัวสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด เกิดจากการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองอ่อนต่อการปกครองดูแล สภาพครอบครัวแตกแยก โรงเรียนละเลยต่อการปลูกฝังด้านจริยธรรมศึกษา ศีลธรรมและหน้าที่พลเมืองดี สิ่งแวดล้อมที่เลว เศรษฐกิจไม่ดี เด็กและเยาวชนบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนประพฤติดันหันเหไปในทางที่ไม่ถูกต้อง เด็กและเยาวชนที่ถูกจัดกุมส่งมาดำเนินคดีที่สถานพินิจฯ กลาง พบว่ามีอัตราค่อนข้างสูงที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองเลี้ยงดูอย่างปล่อยปละละเลย บางรายไม่ทราบว่าเด็กเยาวชนหนีออกจากบ้านกลับมาอนค้ำที่บ้านหรือไม่ก็ไม่ทราบ การงานไม่ทำ บางรายพบว่าเป็นนักเรียนชอบหนีโรงเรียน ทางโรงเรียนเรียกบิดามารดาหรือผู้ปกครองไปพบก็ไม่ให้ความร่วมมือ บางรายบิดามารดาหรือผู้ปกครองขยันทำมาหากิน หาเงินให้ใช้จ่ายเด็กและเยาวชนเกิดความฟุ้งเฟ้อ ไม่รู้จักค่าของเงิน เมื่อถูกจับดำเนินคดี ผู้ปกครองหรือบิดามารดา ก็ปฏิเสธและออกมารับแทนว่าเด็กมิได้กระทำผิด แต่ถูกกลั่นแกล้ง สุดท้ายอ้างว่าเด็กเป็นคนดี กระทำผิดเพราะเพื่อน เมื่อถูกสั่งให้อยู่ในความดูแลของสถานพินิจ ส่วนใหญ่มารดาจะมาเยี่ยมแสดงความห่วงใย วิ่งเด่นประกัน

แม้จะต้องกั๊กมีมากก็ยินดี แต่เมื่อมีการปล่อยตัวก็มีจำนวนมากรายกระทำผิดซ้ำอีก อย่างไรก็ตาม มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองบางรายที่ยอมรับว่าเด็กเยาวชนประพฤติตนเสียหายไม่อยู่ในโอวาท ก่อให้หนักใจต่อการประกั้น และประสงค์จะฝากไว้ให้รับการฝึกและอบรม สาเหตุดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่ได้มาจากประสบการณ์ทำงาน ซึ่งหากมีการเจาะลึกลงไปจะพบว่ายังมีสาเหตุอื่นอีกมากที่มุ่งใจให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด

มนตรี พงษ์ทัตศิริกุล พ.ต.ท. (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดทางอาญาของเยาวชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าเยาวชนที่กระทำผิดทางอาญา ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี เป็นชายมากกว่าหญิง ส่วนมากมาจากครอบครัวแตกแยก บิดามารดาแยกทางกัน และต่างก็มีครอบครัวใหม่ เยาวชนส่วนใหญ่จึงไม่มีความใกล้ชิดกับบิดามารดา ขาดความอบอุ่น และถูกขัดขวางไปในทางที่ผิดได้ง่าย สาเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนกระทำความผิด ได้แก่ เพราะเหตุการณ์บังคับ เพื่อนชักชวน อยากเลียนแบบสื่อต่างๆ และอยู่ในภาวะลึ้มตัว ควบคุมสติอารมณ์ไม่ได้ ประเภทของการกระทำความผิด ส่วนมากเป็นคดีลักทรัพย์และคดีเกี่ยวกับยาเสพติด การกระทำความผิดทางอาญาของเยาวชนมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมในปัจจุบันมาก เยาวชนส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดมีพฤติกรรมไปในทางคบเพื่อน เทียวเตร่ ในสถานเริงรมย์ ไต่สนู้ก เล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า เสพยาเสพติด และในที่สุดก็ถูกชักชวนให้กระทำความผิดกฎหมาย ส่วนปัจจัยทางด้านชีววิทยาและจิตวิทยา ไม่ใช่สาเหตุของการกระทำผิด เพราะเยาวชนส่วนใหญ่มีความปกติทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) กล่าวไว้ว่า การปลูกฝังพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ตั้งแต่ในวัยเด็กเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าต่อบุคคล จากการศึกษาพฤติกรรม จิตลักษณะ พื้นฐานพฤติกรรมของคนไทย การเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง ต้องมีพื้นฐานเริ่มต้น ด้วยการเป็นผู้เฉลียวฉลาด สุขภาพจิตดี ประสบการณ์สังคมดี อย่างมีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องของการพัฒนาเกี่ยวกับการเสริมสร้าง เจตคติ ค่านิยมเชิงเหตุ เชิงจริยธรรม คุณธรรม และมีแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มุ่งอนาคต มีการควบคุมตน เชื่ออำนาจในตน พื้นฐานพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในบุคคลตามลำดับ จะนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกในสิ่งที่สังคมต้องการยอมรับ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดี คนเก่งมีพฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมของการเป็นพลเมืองดี การอบรมเลี้ยงดูเด็กดี

ปนัดดา มุมบ้านเช่า (2539) ได้ศึกษาพบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ ได้แก่ สถานภาพสมรสของพ่อแม่ และรูปแบบการอบรมเลี้ยง

ศิริรัตน์ สุขศิริ (2543) ได้รวบรวมปัญหาด้านจิตใจ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ผู้ทำงานเกี่ยวข้องพบว่าเด็กและเยาวชนในสถานพินิจมักจะแสดงพฤติกรรมทะเลาะวิวาทก้าวร้าวรุนแรง มีเด็กจำนวนมากที่แสดงอาการแยกตัวเงียบ ซึมเศร้า

สมทรง สุวรรณเลิศ วันชัย ไชยสิทธิ์ และ professor john r.weisz ได้ศึกษาโดยใช้แบบทดสอบ CBCL ในกลุ่มตัวอย่างของเด็กไทยเปรียบเทียบกับปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ในเด็กอายุ 6—11 ปี ตามทัศนคติของพ่อแม่และครูระหว่างเด็กไทยและอเมริกัน สุ่มโดยเลือกโรงเรียนประถม 38 แห่งทั่วประเทศ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก ที่ดัดแปลงและแปลจาก Child Behavior Checklist ของ Thomas M. Achenbach ผลการศึกษาพบปัญหาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรกทั้งชายและหญิงคือชอบโต้เถียงเฉยไม่พูดเวลาโกรธหรือไม่สบายใจ ตื้อบึ้งตึง ฉุนเฉียว ซุกซน ก้าว ัสต์รบกวน กินอาหารได้น้อย ขี้อายหรือกระดาก ไม่อยู่นิ่ง ลูกลี้ลุกรนหรือใจไม่อยู่สุข ชอบเล่นกับเด็กที่มีอายุน้อยกว่าตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กชายมีคะแนนจากแบบสำรวจพฤติกรรมสูงกว่าเด็กหญิงใน 48 ปัญหา และพบว่าปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ที่ควบคุมอยู่ภายใน (our controlled) มากกว่าพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก (under-controlled) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการศึกษา ครั้งนี้ นอกจากปัญหาดังกล่าวยังมีผลให้เรา มีแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก TYC (Thai Youth Checklist) ที่ได้มาตรฐานกับต่างประเทศซึ่งสามารถนำมาใช้ในการวิจัยในเวลาต่อมา

ความเป็นมาของแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก (TYC)

แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ ของเด็กในทัศนะของผู้ใหญ่” (สมทรง สุวรรณเลิศ วันชัย ไชยสิทธิ์ 2532 ; Weisz, J.R., สมทรง สุวรรณเลิศ วันชัย ไชยสิทธิ์ และคณะ 1987b, 1989, 1993) ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงระบาดวิทยาและการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาพฤติกรรม และปัญหาทางอารมณ์ในเด็กวัยรุ่นที่มีวัฒนธรรมต่างกัน คือไทย และสหรัฐอเมริกา ผลพลอยได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก หรือ Thai Youth Checklist (TYC) (สมทรง สุวรรณเลิศ วันชัย ไชยสิทธิ์ 2528 a,b) ซึ่งจัดทำเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานทางคลินิก งานป้องกันและปัญหาและส่งเสริมสุขภาพจิต ตลอดจนงานศึกษาวิจัยอื่นๆ ที่สืบเนื่องจากโครงการปัจจุบันได้อย่างกว้างขวาง

เนื่องจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้นมีวัตถุประสงค์หลักในการสำรวจปัญหาของเด็ก และวัยรุ่น และความคิดเห็นของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดและรู้จักเด็กกับวัยรุ่นมากที่สุดคือพ่อแม่และครู ผู้ศึกษาวิจัยจึงได้เลือกแบบสำรวจพฤติกรรม Child Behavior Checklist (CBCL) สำหรับอายุ 4-16 ปี (Achenbach, T.M. & Edelbrock, C. 1983) เพื่อใช้สัมภาษณ์พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ Teacher's Report Form (TRF) (Achenbach, T.M. & Edelbrock, C. 1986) เพื่อใช้ในการให้ครู ประเมินพฤติกรรมเด็กนักเรียน แบบสำรวจทั้ง 2 ชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของแบบสำรวจหลายๆ ชุดที่ T.M. Achenbach ได้สร้างขึ้นเพื่อใช้ศึกษาปัญหาพฤติกรรม และปัญหาทางอารมณ์ของเด็กตั้งแต่วัย 2 ขวบ จนถึงวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

หลังจากนั้นจึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อสร้างเครื่องมือและเกณฑ์มาตรฐานสำหรับใช้ กับเด็กวัยรุ่นทั้งปกติ และที่เป็นปัญหาทางจิตเวชและสุขภาพจิต

คุณสมบัติที่ดีอีกประการหนึ่งของ CBCL คือ ข้อปัญหาพฤติกรรมในแบบสำรวจมีลักษณะ เป็นรูปธรรม ข้อความสั้น และชัดเจน ผู้ประเมินพฤติกรรมสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยไม่ต้องการคำอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม ทำให้สะดวกในการใช้ CBCL

การใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กในการกำหนดนโยบายและวางแผน

ข้อมูลจากแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กอาจใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผน ในการให้บริการแก่เด็ก และวัยรุ่นที่มีพฤติกรรม และปัญหาทางอารมณ์ในด้านต่างๆ เช่น การจัดสรรงบประมาณการทบทวนแผนปฏิบัติการ และการศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหา

การใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กเพื่องานศึกษา ค้นคว้า วิจัย

ก. การศึกษาวิจัยเชิงระบาดวิทยา (Epidemiological Research) ได้แก่การศึกษาในแง่ ของอุบัติการณ์ ลักษณะหรือรูปแบบ ความมากน้อยของปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ ของเด็ก

ข. การศึกษาวิจัยเพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมปกติ (Etiological Studies)

ค. การศึกษาวิจัยเพื่อการประเมินผลการบำบัดรักษา (Outcome Studies) ศึกษาในกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการป้องกันปัญหาและส่งเสริมสุขภาพจิต ว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด

ง. การศึกษาวิจัยเพื่อทราบรูปแบบหรือลักษณะปัญหาพฤติกรรมในเด็ก เพศ และระดับ อายุต่างๆ

จ. การศึกษาวิจัยทางการแพทย์ในภาวะการเจ็บป่วยต่างๆ

การใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กในการสืบค้นเด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาในระยะเริ่มแรก (Early detection) อาจดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้ผู้ปกครองหรือครูตอบแบบสำรวจ หรืออาจทำเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ความเหมาะสมและวัตถุประสงค์ในการศึกษา

2. นำคะแนนรวม (Total Behavior Problem Scores) ของเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับการประเมินมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานตามเพศ อายุ และชุดแบบสำรวจที่ใช้

การเปรียบเทียบคะแนนดังกล่าวจะทำให้ทราบว่าเด็กและวัยรุ่นที่ถูกประเมินจัดอยู่ในกลุ่มปกติ (Normal range) หรือมีปัญหาในระดับน้อย (Mild range) ระดับปานกลาง (Moderate range) และมีปัญหารุนแรง (Clinical range) มากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มเด็กปกติเพศและวัยเดียวกัน

หน่วยงานที่ใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก

1. บริการผู้ป่วยนอก
2. บริการผู้ป่วยใน โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ ประเมินพฤติกรรมเด็ก
3. โรงเรียน โดยให้ครูผู้เกี่ยวข้องตอบแบบประเมินพฤติกรรม
4. โรงพยาบาลทั่วไป
5. หน่วยงานด้านประชาสงเคราะห์และศาลเด็ก เพราะจให้ผู้รับดูแลเด็กทราบว่าเด็กมีพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์หรือไม่ และลักษณะใด ในกรณีที่เด็กมีคดีและถูกตัดสินให้อยู่ในสถานคุ้มครองเด็ก ข้อมูลในแบบสำรวจก็จะช่วยให้ผู้ดูแลเด็กทราบภูมิหลัง และปัญหาของเด็กเพื่อให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง

การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสำหรับวัยรุ่นอายุ 12-16 ปี ของแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง

หลังจากการใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครองเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ของเด็กในทัศนะของผู้ใหญ่แล้ว (Weisz, J.R. สมทรง สุวรรณเลิศ วันชัย ไชยสิทธิ์ และคณะ 1987b และ 1993) ได้มีการนำผลการศึกษาวิจัยส่วนหนึ่งคือค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ที่พบในเด็ก และวัยรุ่นไทยอายุ 6-11 และ 12-16 ปี ทั้งเพศชายและหญิง มาสร้างเป็นเกณฑ์มาตรฐานเพื่อใช้ในการคัดกรองแยกเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการมีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชจากเด็กปกติ ทั้งนี้เนื่องจากมีหน่วยงานเป็นจำนวนมากที่ให้บริการหรือทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและวัยรุ่น และวงการศึกษาที่มี

โครงการด้านป้องกันปัญหาและส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียน ตลอดจนผู้ทำการศึกษาวิจัย มีความสนใจและต้องการนำแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก (TYC) ไปใช้

สำหรับวัยรุ่นอายุ 12-16 ปี เป็นกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นปกติ จำนวน 300 คน แบ่งเป็นเพศชาย หญิง อย่างละ 30 คน ในระดับอายุ 12-13, 14-15 และ 16 ปี จำนวนเท่า ๆ กัน (equal cells) ซึ่งได้รับการสุ่มเลือก (simple random sampling) จากบัญชีสำมะโนครัวของบ้านที่มีการบันทึกว่ามีวัยรุ่นหนึ่งคนหรือมากกว่านั้นอาศัยอยู่ โดยวัยรุ่นที่ได้รับการเลือกมีทั้งที่ยังเรียนหนังสืออยู่และออกจากโรงเรียนแล้ว สถานที่เก็บข้อมูลเป็นจังหวัดเดียวกันที่ได้ทำในเด็กอายุ 6-11 ปี

ผู้ประเมินพฤติกรรมหรือผู้ตอบแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กคือพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็ก และวัยรุ่นที่ได้รับการสุ่มเลือก การเก็บข้อมูลใช้ทั้งวิธีให้พ่อแม่ผู้ปกครองตอบแบบสำรวจเอง และการสัมภาษณ์โดยนักจิตวิทยาตามความเหมาะสม และระดับการศึกษาของผู้ตอบ

ผู้จัดทำคู่มือแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก ได้ทำตารางเกณฑ์มาตรฐานในการแบ่งระดับความมากน้อยของปัญหา โดยได้รับคำปรึกษาแนะนำจาก Professor John R. Weisz หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “ปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ของเด็กในทัศนะของผู้ใหญ่” และ Associate Professor Bahr Weiss ผู้ร่วมวิจัยอีกท่านหนึ่ง (1987b) โดยการให้นำค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนรวม (Total scores) จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวแล้วข้างต้นมาจัดทำตารางเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับปกติ	=	mean + 1 S.D.
ระดับปัญหาเล็กน้อย	=	1-1.5 S.D. above mean
ระดับปัญหปานกลาง	=	>1.5-2 S.D. above mean
ระดับผิดปกติ	=	>2 S.D. above mean

สำหรับวัยรุ่นชายอายุ 12-16 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนรวม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ mean = 24.0, S.D. = 18.6

วัยรุ่นหญิงอายุ 12-16 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนรวม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ mean = 24.7, S.D. = 15.8

ดังนั้นเมื่อนำค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาจัดระดับความมากน้อยของปัญหา จึงได้ตารางเกณฑ์มาตรฐานสำหรับวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 12-16 ปี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบคะแนนรวมของเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับการประเมินกับเกณฑ์เฉลี่ยของเด็กและวัยรุ่นปกติจากการศึกษาวิจัยที่ได้ทำไว้

ตารางเกณฑ์มาตรฐานของวัยรุ่นอายุ 12-16 ปี - แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง

		คะแนนรวมทั้งหมด	
		อายุ 12-16 ปี	
ระดับ	วัยรุ่นชาย	วัยรุ่นหญิง	
ผิดปกติ (Clinical Range)	58 ขึ้นไป	58 ขึ้นไป	
มีปัญหาปานกลาง (Moderate Problem Range)	50-57	50-57	
มีปัญหาเล็กน้อย (Mild Problem Range)	42-49	42-49	
ปกติ (Normal Range)	41 และต่ำกว่า	41 และต่ำกว่า	

วัยรุ่นชาย mean = 24.6, S.D. = 15.6

วัยรุ่นหญิง mean = 24.7, S.D. = 15.8

แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง

การแปลผลจากการจากคะแนนรวม

การแปลผลได้จากคะแนนรวมทั้งหมด (คะแนน 1 และ 2) ที่ได้ในการประเมินพฤติกรรมตามแบบสำรวจ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตรงกับเพศและอายุเดียวกับเด็กที่ได้รับการประเมินคือเกณฑ์มาตรฐานสำหรับเด็กเพศชายและหญิงอายุ 6-11 ปี และเกณฑ์มาตรฐานสำหรับวัยรุ่นเพศชายและหญิงอายุ 12-16 ปี ในแบบบันทึกสรุปผลการประเมินพฤติกรรมเด็ก

การเปรียบเทียบคะแนนรวมจากแบบสำรวจ กับเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้ทราบว่าเด็กที่ได้รับการประเมินจัดว่าเป็นเด็กปกติ หรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการมีปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ระดับใดหรืออาจกล่าวได้ว่าการแปลผลจากคะแนนรวมมีประโยชน์ในแง่ของการบ่งชี้ถึงความมากน้อยหรือความรุนแรงของปัญหานั้นเอง

อนึ่งเกณฑ์มาตรฐานที่ปรากฏในคู่มือฉบับนี้เป็นผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ของเด็กในทัศนะของผู้ใหญ่ (Weisz, J.R., สมทรง สุวรรณเลิศ วันชัย ไชยสิทธิ์และคณะ 1987b และ 1993) ซึ่งเป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเด็กและวัยรุ่นปกติอายุ 6-11 ปี และ 12-16 ปี ดังนั้นในการแปลผลเมื่อพบว่าเด็กที่ได้รับการประเมินได้คะแนนอยู่ในระดับ

ที่มีปัญหา จึงมีความหมายว่าเด็กรายนั้นมามีปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กปกติเพศและวัยเดียวกันหรือมีความเสี่ยงต่อการเป็นปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไขซึ่งจะมากน้อยเพียงใดขึ้นกับระดับคะแนนที่ได้โดยทั่วไปแล้วเด็กแต่ละคนก็จะมีปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ด้วยกันทุกคน แต่ถ้าได้รับการประเมินโดยมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของเด็กปกติวัยเดียวกันก็เป็นข้อชี้แนะว่าพ่อ แม่ หรือผู้ปกครองควรให้ความสนใจเฝ้าระวังเมื่อปัญหาอยู่ในระดับเล็กน้อยและปานกลาง หรือนำเด็กไปรับบริการจากหน่วยสุขภาพจิตและจิตเวช เพื่อคลี่คลายปัญหาเสียแต่ในระยะเริ่มแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ได้รับการประเมินซึ่งมีคะแนนอยู่ในระดับผิดปกติ (Clinical range)

การแปลผลจากคะแนนรวมของแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กนี้อาจนำไปใช้เพื่อการสำรวจหรือคัดกรองเด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาจากเด็กปกติ (Early detection) ซึ่งอาจทำได้ในแต่ละชั้นเรียน หรือทั้งโรงเรียนในระดับประถมและมัธยมศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครองในการเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่น อย่างไรก็ตามหากสามารถทำได้ก็จะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนที่มีโครงการป้องกันปัญหาและส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียน หรือโครงการสุขภาพจิตในโรงเรียน

การคิดคะแนนให้พิจารณาจากแบบบันทึกสรุปผลการสำรวจพฤติกรรมเด็ก ซึ่งจะให้ข้อมูลโดยสังเขปจากระดับการประเมินและคะแนนเฉลี่ยที่ได้ในแต่ละด้าน ซึ่งเป็นผลจากการที่พ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ใกล้ชิดกับเด็กเป็นผู้ให้ความเห็น แต่ไม่สามารถใช้ข้อมูลด้านนี้ในการแยกแยะระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่เป็นปัญหาได้อย่างชัดเจน เนื่องจากยังไม่มีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานจากกลุ่มตัวอย่างเด็กปกติไว้

สำหรับคะแนน T-Score ของแต่ละเพศ และระดับอายุได้กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) = 50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 10

จากการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนน T-Score ผู้ที่ได้คะแนน T-Score ในแต่ละกลุ่มอาการต่ำกว่าเส้นประ (----) ลงมาหรือมีค่า T-Score = 67.5 (1.75 S.D. above mean) ถือว่ามีปัญหาในกลุ่มอาการนั้นๆ ในระดับปกติ (normal range)

ผู้ที่ได้คะแนน T-Score ในแต่ละกลุ่มอาการอยู่ตรงเส้นประ (----) ขึ้นไปถึงเส้นกากบาท (++++) หรือมีค่า T-Score ตั้งแต่ 67.5 ขึ้นไป 70 (1.75-2 S.D. above mean) ถือว่ามีปัญหาในกลุ่มอาการนั้นๆ ในระดับคาบเส้น (borderline range)

ผู้ที่ได้คะแนน T-Score ในแต่ละกลุ่มอาการอยู่บนเส้นกากบาท (++++) และสูงกว่านั้นไป หรือ มีค่า T-Score ตั้งแต่ 70 ขึ้นไป (2 S.D. above mean) ถือว่ามีปัญหาในกลุ่มอาการนั้นๆ ในระดับผิดปกติ (Clinical range) ซึ่งควรได้รับการแก้ไขจากหน่วยงานจิตเวชและสุขภาพจิต

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาพฤติกรรมรายชื่อในแต่ละกลุ่มอาการก็จะทำให้ทราบว่าปัญหาที่พบนั้นแสดงออกในพฤติกรรมใดบ้าง การแปลผลจากรูปแบบของพฤติกรรมและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องค่อนข้างมีประโยชน์ในการศึกษารายกรณี ซึ่งช่วยให้ผู้ทำงานกับเด็กและวัยรุ่นโดยเฉพาะครูแนะแนวและผู้ทำหน้าที่แก้ไขปัญหามีแนวทางในการช่วยเหลือที่ตรงประเด็นและเป็นการย่นระยะเวลาในการศึกษาปัญหาให้สั้นลง

อนึ่งการดูลำดับของกลุ่มอาการที่มีความสัมพันธ์สูงสุดหรือต่ำสุดกับรูปแบบของพฤติกรรม (Internalizing และ Externalizing) ตลอดจนพฤติกรรมรายชื่อในแต่ละกลุ่มอาการ (Syndromes) ซึ่งจะเรียงจากข้อที่พบบ่อยที่สุดร่วมกับกลุ่มอาการนั้นๆ ไปจนถึงข้อที่พบน้อยที่สุดก็จะช่วยในการตัดสินใจว่าควรให้ความช่วยเหลือปัญหาใดก่อนหลัง โดยทั่วไปแล้วกลุ่มอาการที่มีคะแนน T-Score อยู่ในระดับคาบเส้นไปจนถึงผิดปกติก็ควรจะได้รับแก้ไขก่อน และการจะทราบว่าควรแก้ไขพฤติกรรมใดก่อนก็อาจดูคะแนนรายชื่อที่อยู่ในข้อต้นๆ ของกลุ่มอาการนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพฤติกรรมข้อเหล่านั้นได้รับการประเมินโดยให้คะแนน 2

การแปลผลปัญหาพฤติกรรมรายชื่อ

การแปลผลพฤติกรรมรายชื่อ (Individual Problems) จะเป็นข้อมูลเสริมการแปลผลรูปแบบของปัญหาและกลุ่มอาการต่างๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาของพฤติกรรมแต่ละข้อจะมีความหมายที่เป็นรูปธรรม ทำให้เข้าใจได้ว่าเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับการประเมินมีปัญหาที่แสดงออกในพฤติกรรมลักษณะใด

การวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว อาจพิจารณาโดยให้ความสำคัญกับข้อปัญหาในแบบสำรวจซึ่งได้รับการประเมินและมีคะแนนเท่ากับ 2 ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาข้อดังกล่าว ผู้ประเมินมีความเห็นว่าเด็กมีพฤติกรรมเช่นนั้นอย่างมากหรือบ่อยครั้งมาก และอาจเป็นปัญหาที่ผู้เกี่ยวข้องกับผู้เด็กเด็กร้อนกังวลที่จะให้ได้รับการแก้ไขก่อน ส่วนข้อปัญหาที่ได้รับการประเมินซึ่งได้คะแนน 1 อาจมีความรุนแรงไม่มากและเกิดขึ้นไม่บ่อยนักจึงมีความสำคัญเป็นอันดับรอง

อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์ปัญหารายชื่อนี้ นอกจากจะพิจารณาจากคะแนน 2 หรือ 1 แล้วการให้ความสนใจกับเนื้อหาของข้อปัญหาพฤติกรรมรายชื่อก็เป็นสิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะข้อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความผิดปกติทางจิตเวช เช่น พฤติกรรมแปลกๆ ความคิดแปลกๆ การได้ยินเสียงที่ไม่ได้มีอยู่จริง รวมทั้งพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศลักษณะต่างๆ เป็นต้น

แม้จะได้คะแนน 1 ก็ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข และบำบัดรักษาจากหน่วยงานจิตเวชและสุขภาพจิต

การแปลผลข้อปัญหาพฤติกรรมอื่นๆ

แม้ว่าข้อปัญหาพฤติกรรมในกลุ่มนี้จะมีความสัมพันธ์ต่ำ ($\leq .30$) กับรูปแบบของปัญหาแบบ Internalizing และ Externalizing และเกิดขึ้นไม่บ่อยนักร่วมกับกลุ่มอาการทางจิตเวชจากผลการทำ Factor Analyses แต่ไม่ได้หมายความว่าข้อปัญหาพฤติกรรมเหล่านี้จะไม่มี ความหมายเสียทีเดียว และควรนำมาพิจารณาในการประเมินพฤติกรรมเด็กด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อข้อปัญหาดังกล่าวได้รับการประเมินด้วยการให้คะแนน 2 ซึ่งแสดงว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยมากและอาจเป็นปัญหาที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเดือดร้อนกังวลที่จะให้เด็กได้รับการช่วยเหลือ นอกจากนี้เนื้อหาหรือพฤติกรรมที่แสดงออกในข้อปัญหาพฤติกรรมเหล่านั้นก็จะเป็นข้อมูลประกอบที่ช่วยในการแปลผลการประเมินพฤติกรรมด้านอื่นๆ มีความหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุป อาจกล่าวได้ว่าการใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กและการแปลผล ผู้นำไปใช้ควร ต้องทำด้วยความระมัดระวัง เช่นเดียวกับการใช้เครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาที่เป็นมาตรฐาน ชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรคำนึงถึงขอบเขตจำกัดของเครื่องมือ และมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือการตรวจวินิจฉัยทางคลินิกพอสมควร

การศึกษาปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และไม่ควรให้ การวินิจฉัยที่เบ็ดเสร็จด้วยการใช้เครื่องมือแบบใดแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่ควรมีการประเมิน หลายด้านประกอบกันส่วนจะใช้เทคนิควิธีการใดบ้างนั้นก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการศึกษา ปัญหา และหน่วยงานที่ให้บริการ T.M. Achenbach (1991a) ได้เสนอแนะการประเมินปัญหา เด็ก โดยใช้ข้อมูลจากหลายด้านร่วมกัน และหากจะใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กก็มีหลายๆ แบบ ที่จะเลือกใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม หรือเสริมซึ่งกันและกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

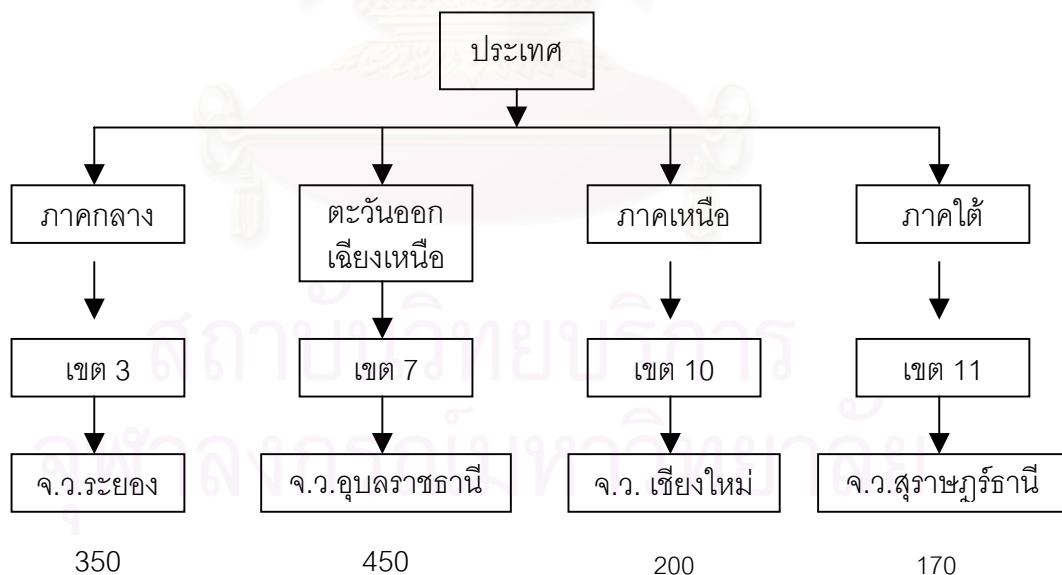
ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษา ดังนี้

รูปแบบวิธีวิจัย (Research design)

เป็นการศึกษาเชิงพรรณานชนิด Cross – sectional Descriptive Study

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

1. ประชากรเป้าหมาย (Target population) เด็กในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนในสังกัดกระทรวงยุติธรรม
2. ประชากรศึกษา (Study population) เด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 12-18 ปี ที่อยู่ในสถานพินิจเด็กและเยาวชนจำนวน 35,439 คน ซึ่งอยู่ทั่วประเทศ 34 จังหวัด
3. เทคนิคการเลือกตัวอย่าง (Sampling techniques) ใช้วิธีการสุ่มหลายชั้น (Multi stage cluster sampling)

จากประเทศไทยมี 4 ภาค 12 เขตตรวจราชการสาธารณสุข และ 1 เขตกทม.(กรมสุขภาพจิต) ใช้วิธีสุ่มแบบลำดับชั้นและสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มเขตตรวจราชการสาธารณสุขภาคละ 1 เขต

รวม 4 เขตคือ เขต 3, 7, 10, 11 และจาก 4 เขตใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ได้เขตละ 1 จังหวัดคือ จังหวัดระยอง, อุบลราชธานี, เชียงใหม่, สุราษฎร์ธานี

4. ตัวอย่าง (Sample) คือ จำนวนเด็กทั้งหมด ในสถานพินิจ ที่สุ่มมาทั้ง 4 จังหวัดคือ จังหวัดระยอง 450 คน จังหวัดอุบลราชธานี 200 คนจังหวัดเชียงใหม่350คนสุราษฎร์ธานี 170 คน

5. การสังเกตและการวัด (Observation and Measurement)

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

5.1.1- ปัจจัยส่วนบุคคลของเยาวชน

5.1.2 ปัจจัยส่วนของครอบครัว และสังคม

5.1.3- ปัจจัยของบุคลากรผู้ดูแลเด็ก

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

5.2.1 ปัญหาพฤติกรรมและรูปแบบของปัญหา

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Instrument)

6.1 ชุดที่ 1 แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็ก โดยผู้ดูแลเด็ก/ครูเป็นผู้ให้ข้อมูล ซึ่งต้องรู้จักเด็กอย่างน้อย 2 เดือนขึ้นไป(ตามคู่มือTYC)

ตอนที่2 แบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก TYC (Thai Youth Checklist) 140ข้อ

6.2 ชุดที่2 แบบสอบถามสภาพปัญหาการดูแลเด็กสำหรับผู้ดูแลเด็กและเยาวชน

ในสถานพินิจ

ตอนที่1 ข้อมูลเบื้องต้นของ ผู้ดูแล/ครู เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ

ตอนที่2 ระบบการดูแล

ตอนที่3 ทักษะคดี

ตอนที่4 การปฏิบัติ

7. การตรวจหาความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสำรวจปัญหาพฤติกรรมเด็ก(TYC)และแบบสอบถามระบบการดูแลเด็กสำหรับผู้ดูแล/ครู ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

7.1 ชุดที่1 สำหรับการหาค่าความเชื่อถือได้ของ Inter-interviewer reliability ซึ่ง มีผู้สัมภาษณ์ 2 คน สัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็กรายเดียวกันจำนวน 10 ราย โดยผู้สัมภาษณ์คนแรก

ทำการสัมภาษณ์ในตอนเช้าและคนที่สองทำการสัมภาษณ์ในช่วงบ่าย ได้ผลค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.91 ($p < 0.01$)

หัวข้อพฤติกรรมต่างๆ รวม 140 ข้อ โดยให้ครูที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คะแนน 0,1,2 ตามความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือในช่วง 2 เดือน ที่ผ่านมา เท่าที่สังเกตเห็นจากเด็กและเยาวชน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0 โดยไม่มีพฤติกรรมดังกล่าวเลย

คะแนน 1 มีพฤติกรรมดังกล่าวเพียงเล็กน้อยหรือเป็นบางครั้ง

คะแนน 2 มีพฤติกรรมดังกล่าวอย่างมากหรือบ่อยครั้งมาก แบบสำรวจชุดนี้ใช้ในการสำรวจพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก

การใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กในการสืบค้นเด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาในระยะเริ่มแรก (Early detection) อาจดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้ผู้ปกครองหรือครูตอบแบบสำรวจหรืออาจทำเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ความเหมาะสมและวัตถุประสงค์ในการศึกษา

2. นำคะแนนรวม (Total Behavior Problem Scores) ของเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับการประเมินเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานตามเพศ อายุ และชุดแบบสำรวจที่ใช้

การเปรียบเทียบคะแนนดังกล่าวจะทำให้ทราบว่าเด็กและวัยรุ่นที่ถูกประเมินจัดอยู่ในกลุ่มปกติ (Normal range) หรือมีปัญหาในระดับน้อย (Mild range) ระดับปานกลาง (Moderate range) หรือมีปัญหารุนแรง (Clinical range) มากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มเด็กปกติเพศและวัยเดียวกัน

7.2 หาความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม(content validity)โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่านตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามและพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาในข้อคำถามทุกข้อ

7.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา แล้วไปทดสอบ(pre-test Questionnaire)ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีจำนวน 31 คน

7.4 ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม(Reliability)โดยนำแบบสอบถามค่าความน่าเชื่อถือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของ คอนบาค (Cronbach coefficient alpha) ได้ค่าความน่าเชื่อถือ = 0.82 ($p = 0.0001$)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแต่ละจังหวัด ที่เลือกได้ทั้ง 4 ภาคๆ ละ 1 จังหวัด (ระยอง, อุบลราชธานี, สุราษฎร์ธานี, เชียงใหม่)
 2. ส่งหนังสือขออนุญาตเวลาประชุมผู้ช่วยวิจัย 4 จังหวัด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้
 - 2.1 เป็นครูผู้ดูแลเด็กในสถานพินิจ ที่ได้รับการคัดเลือก ทั้ง 4 ภาค
 - 2.2 จัดอบรมผู้ช่วยวิจัย เป็นเวลา 1 วัน โดยวิธี
 - 2.2.1 ชี้แจงรายละเอียด ขั้นตอนและวิธีการทำแบบทดสอบทั้ง 4 ชุด
 - 2.2.2 ให้ทดลองทำกับ ผู้ดูแล/ครู ในกลุ่ม
 - 2.2.3 ประชุมอภิปรายถึงปัญหาของแบบทดสอบ และแนวทางแก้ไข
 - 2.2.3 สถานที่จัดประชุม คือ ห้องประชุมของสถานพินิจ 4 จังหวัดที่คัดเลือก
- ไว้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) แจกแจงความถี่เกี่ยวกับตัวอย่างประชากร โดยคำนวณของ ค่าร้อยละ การกระจายของข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหา พฤติกรรมระหว่างภาคต่างๆ โดยใช้ Chi – Square

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอผลการศึกษาปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นดังนี้

- ตอนที่ 1. อัตราการตอบกลับจำนวนแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชนและแบบสอบถามของผู้ดูแล/ครูในสถาน พินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- ตอนที่ 2. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- ตอนที่ 3. ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนและระดับความรุนแรงของปัญหา
- ตอนที่ 4. ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล/ ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- ตอนที่ 5. ระบบการดูแล ทัศนคติและการปฏิบัติต่อเด็กของผู้ดูแล/ ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตอนที่ 1. อัตราการตอบกลับจำนวนแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชนและแบบสอบถามของผู้ดูแล/ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่ส่งและตอบกลับในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำแนกตามภาค

ภาค	แบบสำรวจพฤติกรรม		
	จำนวนที่ส่ง	จำนวนตอบกลับ	ร้อยละ
ภาคเหนือ	350	318	90.8
ภาคกลาง	450	385	85.5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	200	153	76.5
ภาคใต้	170	127	74.7
รวม	1,170	983	84.0

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามสำหรับผู้ดูแล/ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ส่งและตอบกลับ จำแนกตามภาค

ภาค	แบบสอบถาม		
	จำนวนที่ส่ง	จำนวนตอบกลับ	ร้อยละ
ภาคเหนือ	25	17	68.0
ภาคกลาง	25	18	72.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	25	13	52.0
ภาคใต้	30	27	90.0
รวม	105	75	71.4

แบบสำรวจชุดที่ 1 ได้แบบสำรวจตอบกลับมา ร้อยละ 84.0 (ตารางที่ 4.1)

แบบสอบถามชุดที่ 2 ได้แบบสอบถามตอบกลับ ร้อยละ 71.4 (ตารางที่ 4.2)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำแนกตามภาค

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
เพศ					
ชาย	280 (88.1)	330 (86.1)	153 (100.0)	126 (100.0)	889 (90.7)
หญิง	38 (11.9)	53 (13.9)	0 (0.0)	0(0.0)	91 (9.3)
รวม	318 (100.0)	383 (100.0)	153 (100.0)	126 (100.0)	980(100.0)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
อายุ					
12-14 ปี	37 (11.6)	30 (7.8)	7 (4.6)	10 (7.9)	84 (8.5)
15-18 ปี	281 (88.4)	355 (92.2)	146 (95.4)	117 (92.1)	899 (91.5)
รวม	318(100.0)	385 (100.0)	153 (100.0)	127 (100.0)	983(100.0)
ศาสนา					
พุทธ	310 (98.1)	363 (94.8)	146(95.4)	116(92.1)	935 (95.6)
อิสลาม	5 (1.6)	5 (1.3)	6 (3.9)	9 (7.1)	25 (2.6)
คริสต์	1 (0.3)	15 (3.9)	1 (0.7)	1 (0.8)	18 (1.8)
รวม	316(100.0)	383 (100.0)	153 (100.0)	126 (100.0)	978(100.0)
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษา	117 (56.2)	216 (56.3)	43 (28.3)	41 (32.8)	477 (48.9)
มัธยมศึกษา	120 (38.1)	150 (39.1)	96 (63.2)	81 (64.8)	447 (45.8)
ไม่ได้เรียน	8 (2.5)	6 (1.6)	2 (1.3)	0 (0.0)	16 (1.6)
อื่นๆ	10(3.2)	12(3.1)	11(7.2)	3(2.4)	36(3.7)
รวม	315(100.0)	384(100.0)	152 (100.0)	125(100.0)	976(100.0)
สภาพครอบครัวของบิดามารดา					
อยู่ด้วยกัน	133 (42.0)	186 (48.8)	82 (53.6)	46 (36.8)	448 (45.8)
แยกกันอยู่	92 (29.0)	88 (23.0)	23 (15.0)	28 (22.4)	231 (23.6)
หย่ากัน	31 (9.8)	44 (11.5)	14 (9.2)	19 (15.2)	108 (11.0)
ถึงแก่กรรมทั้งคู่	9 (2.8)	8 (2.1)	4 (2.6)	9 (7.2)	30 (3.1)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
บิดาถึงแก่กรรม	44 (13.9)	39 (10.2)	22 (14.4)	16 (12.8)	121 (12.4)
มารดาถึงแก่กรรม	8 (2.5)	17 (4.4)	8 (5.2)	7 (5.6)	40 (4.1)
รวม	317(100.0)	383(100.0)	153(100.0)	125(100.0)	978(100.0)
อาชีพบิดา					
ข้าราชการ	16 (5.2)	16 (4.6)	12 (8.7)	5 (4.5)	49 (5.4)
รัฐวิสาหกิจ	0(0.0)	4 (1.1)	2 (1.4)	3 (2.7)	9 (1.0)
ค้าขายทำธุรกิจ	54 (17.5)	56 (16.0)	36 (26.1)	16 (14.4)	162 (17.8)
กสิกร	16 (5.2)	72 (20.5)	12 (8.7)	17 (15.3)	117 (12.9)
รับจ้าง	192 (62.1)	172 (49.0)	68 (49.3)	67 (60.4)	499 (54.9)
อื่น ๆ	31 (10.0)	31 (8.8)	8 (5.8)	3 (2.7)	73 (8.0)
รวม	309 (100.0)	351(100.0)	138 (100.0)	111(100.0)	909(100.0)
อาชีพมารดา					
ข้าราชการ	6 (1.9)	5 (1.2)	5 (1.2)	2 (1.7)	18 (1.9)
รัฐวิสาหกิจ	0.(0.0)	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)
ค้าขายทำธุรกิจ	80 (26.4)	76 (20.5)	44 (29.9)	22 (18.9)	222 (23.7)
กสิกร	14 (4.6)	83 (22.4)	14 (9.5)	19 (16.3)	130 (23.9)
รับจ้าง	169 (55.7)	176 (47.6)	69 (46.9)	69 (59.4)	483 (51.6)
อื่น ๆ	34 (11.0)	29 (7.9)	15 (10.2)	4 6.9(3.4)	82 (8.7)
รวม	303 (100.0)	369(100.0)	147 (100.0)	158.(100.0)	935(100.0)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	
จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา					
1-3 คน	206 (65.0)	238 (61.8)	133 (86.9)	108 (85.0)	685 (69.8)
4-6 คน	92 (29.0)	117 (30.4)	20 (13.1)	15 (11.8)	244 (24.8)
7-9 คน	16 (5.0)	27 (7.0)	0 (0.0)	2 (1.6)	45 (4.6)
10 คนขึ้นไป	3 (0.9)	3 (0.8)	0 (0.0)	2 (1.6)	8 (0.8)
รวม	317 (100.0)	385 (100.0)	153 (100.0)	127 (100.0)	982(100.0)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว					
ดีมาก	45 (14.2)	51 (13.3)	31 (20.3)	19 (15.2)	146 (14.9)
ดี	135 (42.7)	153 (39.8)	63 (41.2)	50 (40.0)	401 (41.0)
ปานกลาง	115 (36.4)	125 (32.6)	51 (33.3)	52 (41.6)	343 (35.1)
ไม่ดี	21 (6.6)	55 (14.3)	8 (5.2)	4 (3.2)	88 (9.0)
รวม	316 (100.0)	384 (100.0)	153 (100.0)	125 (100.0)	978(100.0)
การพักอาศัยของเด็กในปัจจุบัน					
บิดามารดา	128 (40.3)	165 (43.1)	77 (50.3)	44 (35.2)	414 (42.3)
บิดา	29 (9.1)	42 (11.0)	20 (13.1)	14 (11.2)	105 (10.7)
มารดา	74 (23.3)	68 (17.8)	35 (22.9)	36 (28.8)	213 (21.8)
ญาติ	41 (12.9)	63 (16.4)	14 (9.2)	20 (16.0)	138 (14.1)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
เพื่อน	10 (3.1)	12 (3.1)	0.(00)	8 (6.4)	30 (3.1)
อื่นๆ	36(11.3)	23(8.6)	7(4.6)	3(2.4)	79(8.1)
รวม	318(100.0)	383(100.0)	153(100.0)	125(100.0)	979(100.0)
สถานที่พักอาศัย					
บ้านตนเอง	202 (63.9)	276 (72.1)	128 (83.7)	95 (76.0)	701 (71.8)
บ้านเช่า	51 (16.1)	43 (11.2)	5 (3.3)	15 (12.0)	114 (11.7)
อาศัยอยู่กับผู้อื่น	24 (7.6)	34 (8.9)	8 (5.2)	8 (6.4)	74 (7.6)
หอพัก	2 (0.6)	4 (1.0)	4 (2.6)	3 (2.4)	13 (1.3)
วัด	3 (0.9)	4 (1.0)	1 (0.7)	1 (0.8)	0.9 (0.9)
อื่นๆ	34 (10.8)	22 (5.7)	7 (4.6)	2 (1.6)	65 (6.7)
รวม	316 (100.0)	383 (100.0)	153 (100.0)	125 (100.0)	977(100.0)
คดีที่ถูกจับ					
ยาเสพติด	142 (44.9)	175 (45.7)	80 (52.6)	73 (58.4)	470 (48.2)
ลักขโมย	122 (38.6)	146 (38.1)	51 (33.6)	33 (26.4)	352 (36.1)
อื่นๆ	52 (16.5)	57 (14.9)	21 (13.8)	17 (13.6)	147 (15.1)
จำนวนครั้งที่เข้ามาอยู่ในสถาน พินิจ					
1 ครั้ง	237 (76.7)	296 (78.9)	103 (71.5)	90 (73.2)	726 (76.3)
2 ครั้ง	55 (17.8)	58 (15.5)	26 (18.1)	26 (21.1)	165 (17.4)
3 ครั้ง	15 (4.9)	15 (4.0)	14 (9.7)	7 (5.7)	51 (5.4)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
4 ครั้ง	1 (0.3)	5 (1.3)	1 (0.7)	0(0.0)	7 (0.7)
5 ครั้ง	1 (0.3)	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)	1 (0.3)
7 ครั้ง	0(0.0)	1 (0.3)	0(0.0)	0(0.0)	1 (0.1)
รวม	309 (100.0)	375 (100.0)	144 (100.0)	123 (100.0)	951(100.0)
เวลาที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจ					
≤ 6 เดือน	126 (41.3)	120 (31.7)	60 (40.8)	38 (39.2)	344 (37.1)
> 6 เดือน – 1 ปี	80 (26.2)	143 (37.8)	44 (29.9)	32 (33.0)	299 (32.3)
> 1 ปี – 1ปี 6 เดือน	57 (18.7)	76 (20.1)	28 (19.0)	17 (17.5)	178 (19.2)
> 1 ปี 6เดือน - 2ปี	22 (7.2)	23 (6.1)	12 (8.2)	4 (4.1)	61 (6.6)
> 2 ปี ขึ้นไป	20 (6.6)	16 (4.2)	3 (2.0)	6 (6.2)	45 (4.9)
รวม	305 (100.0)	378 (100.0)	147 (100.0)	97 (100.0)	927(100.0)
เคยถูกล่วงละเมิด					
ทางร่างกาย	59 (49.2)	49 (37.1)	11 (25.0)	12 (70.6)	131 (41.9)
ทางจิตใจ	57 (47.5)	44 (33.3)	22 (50.0)	4 (23.5)	127 (40.6)
ทางเพศ	4 (3.3)	9 (6.8)	3 (6.8)	0(0.0)	16 (5.1)
ทางร่างกายและจิตใจ	0(0.0)	17 (12.9)	7 (15.9)	1 (5.9)	25 (8.0)
ทางร่างกายและเพศ	0(0.0)	3 (2.3)	1(2.3)	0(0.0)	4 (1.3)
ทางจิตใจและเพศ	0(0.0)	6 (4.5)	0(0.0)	0(0.0)	6 (1.9)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ทางร่างกายจิตใจและ ทางเพศ	0(0.0)	4 (3.0)	0(0.0)	0(0.0)	4 (1.3)
รวม	120(100.0)	132 (100.0)	44 (100.0)	17(100.0)	313 (100.0)
เกี่ยวข้องกับสารเสพติด					
ไม่เคยใช้	75 (24.4)	82 (21.9)	27 (17.8)	20 (17.5)	204 (21.5)
ใช้สารเสพติด	153 (49.8)	199(53.1)	98 (64.5)	69(60.5)	519 (54.7)
ชาย	51 (16.6)	41 (10.9)	12 (7.9)	11 (9.6)	115 (12.1)
เกี่ยวข้องกับทางอื่น	3 (1.0)	5 (1.3)	3 (2.0)	7 (6.1)	18 (1.9)
ใช้สารเสพติดและ ชาย	25 (8.1)	48 (12.8)	12 (7.9)	7 (6.1)	92 (9.7)
รวม	307(100.0)	375 (100.0)	152 (100.0)	114 (100.0)	948 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4.3 การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน พบเป็นชาย ร้อยละ 90.7 หญิง ร้อยละ 9.3 อายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 91.5 นับถือศาสนาพุทธ เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.6 ระดับการศึกษาพบว่าเรียนจบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 48.9 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 45.8 และไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 1.6

สภาพครอบครัวของบิดามารดา ในภาพรวม พบว่า บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 45.8 รองลงมาแยกกันอยู่ บิดาถึงแก่กรรม และหย่ากัน ร้อยละ 23.6 12.4 และ 11.0 ตามลำดับ

อาชีพบิดามารดา ในภาพรวม บิดาและมารดามีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 54.9 และ 51.6 ตามลำดับ รองลงมาบิดา มารดาค้าขาย ร้อยละ 17.8 และ 23.7 ตามลำดับ

จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา 1-3 คน ร้อยละ 69.8 รองลงมา 4-6 คน ร้อยละ 24.8

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ในภาพรวม อยู่ในระดับดี ปานกลาง ดีมากและไม่ดี ร้อยละ 41.0 35.1 14.9 และ 9.0 ตามลำดับ

การพักอาศัยของเด็กในปัจจุบัน ในภาพรวม ส่วนใหญ่ยังคงพักอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 42.3 รองลงมาอยู่กับมารดา ญาติ และบิดา ร้อยละ 21.8 14.1 10.7 ตามลำดับ

สถานที่พักอาศัย ในภาพรวมมีบ้านเป็นของตนเอง ร้อยละ 71.8 รองลงมาเป็น บ้านเช่า และอาศัยอยู่กับผู้อื่น ร้อยละ 11.7 และ 7.6 ตามลำดับ

คดีที่ถูกจับ ในภาพรวม มีคดียาเสพติด ร้อยละ 48.2 รองลงมาลักขโมย ร้อยละ 36.1 และ อื่น ๆ ร้อยละ 15.1

จำนวนครั้งที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจในภาพรวม 1 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 76. รองลงมา 2 ครั้ง ร้อยละ 17.4

เวลาที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจน้อยกว่า 6 เดือน ร้อยละ 37.1 รองลงมามากกว่า 6 เดือนถึง 1 ปี 1 ปี ถึง 1 ปี 6 เดือน ร้อยละ 32.3 19.2 ตามลำดับ เด็กและเยาวชนถูกล่อลวงละเมิดทางร่างกาย ร้อยละ 41.9 ทางจิตใจ 40.6 ทางเพศ ร้อยละ 5.1 ทางร่างกายและจิตใจ ร้อยละ 8.0

เด็กและเยาวชนไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้อยละ 21.5 และเคยเกี่ยวข้อง ร้อยละ 79.5 โดยใช้สารเสพติด ร้อยละ 54.7 รองลงมา เคยขาย ใช้และขาย และเกี่ยวข้องในทางอื่น ร้อยละ 12.1 9.7 และ 1.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มปัญหาพฤติกรรมผิดปกติ เฝ้าระวังและปกติของเด็กและ
เยาวชนชาย จำแนกตามภาค
(ผิดปกติ = Clinical Range เฝ้าระวัง = Borderline ปกติ = Normal)

พฤติกรรม	ภาค				รวม จำนวน(ร้อยละ)
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบผิดปกติทางด้านร่างกาย					
ผิดปกติ	54.1	43.1	33.3	33.9	432(43.9)
เฝ้าระวัง	16.0	13.8	19.0	26.0	166(16.9)
ปกติ	29.9	43.1	47.7	41.2	385(39.2)
รวม	318(100.0)	385(100.0)	153(100.0)	127(100.0)	983(100.0)
	$\chi^2 = 34.762$		P = .000		
2. ซึมเศร้า/วิตกกังวล					
ผิดปกติ	53.1	40.8	36.6	45.7	440(44.8)
เฝ้าระวัง	26.1	23.1	25.5	22.8	240(24.4)
ปกติ	20.8	36.1	37.9	31.5	303(30.8)
รวม	318 (100.0)	385(100.0)	153 (100.0)	127(100.0)	983(100.0)
	$\chi^2 = 25.946$		P = .000		
3. แยกตนจากสังคม					
ผิดปกติ	19.5	8.8	9.8	7.1	120(12.2)
เฝ้าระวัง	11.0	9.4	8.5	11.0	98(10.0)
ปกติ	69.5	81.8	9.8	81.9	765(77.8)
รวม	318 (100.0)	385(100.0)	153 (100.0)	127(100.0)	983(100.0)
	$\chi^2 = 26.042$		P = .000		
4. เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ					
ผิดปกติ	55.7	49.9	57.5	51.2	522(53.1)
เฝ้าระวัง	15.4	11.9	19.6	17.3	147(15.0)
ปกติ	28.9	38.2	22.9	31.5	314(31.9)
รวม	318(100.0)	385(100.0)	153 (100.0)	127(100.0)	983(100.0)

$$\chi^2 = 16.402 \quad P = .012$$

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

พฤติกรรม	ภาค				รวม จำนวน(ร้อยละ)
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
5. พฤติกรรมก้าวร้าว					
ผิดปกติ	45.6	53.8	28.8	55.9	381(38.8)
เฝ้าระวัง	12.6	9.9	11.1	10.2	108(11.0)
ปกติ	41.8	52.2	60.1	53.5	494(50.3)
รวม	318 (100.0)	385(100.0)	153 (100.0)	127(100.0)	983(100.0)
		$\chi^2 = 17.336$		P = .008	
6. พฤติกรรมเด็กกว่าวัยควบคุมตนเองไม่ได้					
ผิดปกติ	16.4	9.4	13.7	10.2	122(12.4)
เฝ้าระวัง	15.7	8.0	8.5	7.9	104(10.6)
ปกติ	67.9	82.6	77.8	81.9	757(77.0)
รวม	318 (100.0)	385(100.0)	153 (100.0)	127(100.0)	983(100.0)
		$\chi^2 = 2.739$		P = .000	
7. ปัญหาทางเพศ					
ผิดปกติ	58.8	50.4	64.1	52.0	545(55.4)
เฝ้าระวัง	0.0	0.0	0.0	0.0	0(0.0)
ปกติ	41.2	49.6	35.9	48.0	438(44.5)
รวม	318(100.0)	385(100.0)	153(100.0)	127(100.0)	983(100.0)
		$\chi^2 = 10.646$		P = .014	

จากตารางที่ 4.4 การศึกษากลุ่มปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนชายในภาพรวม พบว่าเด็กและเยาวชนชายมีพฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย ผิดปกติ ร้อยละ 43.9 พฤติกรรมซึ่มเศร้า/วิตกกังวล ผิดปกติ ร้อยละ 44.8 พฤติกรรมแยกตนจากสังคม ผิดปกติ ร้อยละ 12.2 พฤติกรรมเกรง/กระทำผิดกฎระเบียบ ผิดปกติ ร้อยละ 53.1 พฤติกรรมก้าวร้าว ผิดปกติ ร้อยละ 38.8 พฤติกรรมเด็กกว่าวัย/ควบคุมตนเองไม่ได้ ผิดปกติ ร้อยละ 12.4 พฤติกรรมปัญหาทางเพศ ผิดปกติ ร้อยละ 55.0

และเมื่อการศึกษาระดับปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนชายในแต่ละพฤติกรรม 7 พฤติกรรม จำแนกตามภาค ซึ่งแบ่งระดับปัญหาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับผิดปกติ (Clinical Range) ระดับเฝ้าระวัง (Borderline) และระดับปกติ (Normal) พบว่า เด็กและเยาวชนชายที่อยู่ในภาคต่างกันมีระดับของปัญหาพฤติกรรมทั้ง 7 พฤติกรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

พฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย เด็กและเยาวชนในภาคเหนือมีความ ผิดปกติมากกว่า เด็กและเยาวชนในภาคกลาง ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ

พฤติกรรมซึ่มเศร้า/วิตกกังวล มีเด็กและเยาวชนในภาคเหนือมีความผิดปกติมากกว่า เด็ก และเยาวชนในภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ

พฤติกรรมแยกตนจากสังคม เด็กและเยาวชนในภาคเหนือมีความผิดปกติมากกว่า เด็ก และเยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ตามลำดับ

พฤติกรรมเกรง/กระทำผิดกฎระเบียบ เด็กและเยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความ ผิดปกติมากกว่า เด็กและเยาวชนในภาคเหนือ ภาคใต้ และ ภาคกลาง ตามลำดับ

พฤติกรรมก้าวร้าว เด็กและเยาวชนในภาคใต้มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนใน ภาคกลาง ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ

พฤติกรรมเด็กกว่าวัย/ควบคุมตนเองไม่ได้ เด็กและเยาวชนในภาคเหนือ มีความผิดปกติ มากกว่าเด็กและเยาวชนใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ตามลำดับ

พฤติกรรมปัญหาทางเพศ เด็กและเยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความผิดปกติ มากกว่า เด็กและเยาวชนในภาคเหนือ ภาคใต้ และ ภาคกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มปัญหาพฤติกรรมผิดปกติ เฝ้าระวังและปกติของเด็ก และเยาวชนหญิง จำแนกตามภาค

(ผิดปกติ = Clinical range เฝ้าระวัง = Borderline ปกติ = Normal)

พฤติกรรม	ภาค				รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1. ซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย					
ผิดปกติ	39.5	50.9	0.0	0.0	42(46.2)
เฝ้าระวัง	34.2	22.6	0.0	0.0	25(27.5)
ปกติ	26.3	26.4	0.0	0.0	24(26.4)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 1.709$	$P = .425$		
2. ปัญหาด้านความคิด					
ผิดปกติ	34.2	49.1	0.0	0.0	39(42.9)
เฝ้าระวัง	34.2	22.6	0.0	0.0	25(27.5)
ปกติ	31.6	28.3	0.0	0.0	27(29.7)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 2.297$	$P = .317$		
3. ซึมเศร้า/วิตกกังวล					
ผิดปกติ	65.8	62.3	0.0	0.0	58(63.7)
เฝ้าระวัง	0.0	7.5	0.0	0.0	4(4.4)
ปกติ	34.2	30.2	0.0	0.0	29(31.9)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 3.023$	$P = .221$		

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

พฤติกรรม	ภาค				รวม จำนวน (ร้อยละ)
	เหนือ	กลาง	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
4. ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย					
ผิดปกติ	28.9	41.5	0.0	0.0	58(63.7)
เฝ้าระวัง	0.0	0.0	0.0	0.0	0(0.0)
ปกติ	71.1	58.5	0.0	0.0	33(36.3)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 1.511$		P = .219	
5. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติของร่างกาย					
ผิดปกติ	63.2	77.4	0.0	0.0	65(71.4)
เฝ้าระวัง	0.0	0.0	0.0	0.0	0(0.0)
ปกติ	36.8	22.6	0.0	0.0	26(28.6)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 2.187$		P = .139	
6 การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา					
ผิดปกติ	57.9	28.3	0.0	0.0	25(27.5)
เฝ้าระวัง	15.8	24.5	0.0	0.0	19(20.9)
ปกติ	31.6	71.7	0.0	0.0	47(51.6)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 1.334$		P = .513	

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

พฤติกรรม	ภาค				รวม จำนวน (ร้อยละ)
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
7. เกเร/ทำผิดกฎระเบียบ					
ผิดปกติ	68.4	77.4	0.0	0.0	67(73.6)
เฝ้าระวัง	18.4	15.1	0.0	0.0	15(16.5)
ปกติ	13.2	7.5	0.0	0.0	9(9.9)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 1.093$	$P = .579$		
8. พฤติกรรมก้าวร้าว					
ผิดปกติ	47.4	58.5	0.0	0.0	49(53.8)
เฝ้าระวัง	38.5	61.5	0.0	0.0	13(14.3)
ปกติ	39.5	26.4	0.0	0.0	29(31.9)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)
		$\chi^2 = 1.751$	$P = .417$		

จากตารางที่ 4.5 การศึกษากลุ่มปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนหญิงในภาพรวม พบว่า ... ปัญหาพฤติกรรมซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ผิดปกติ ร้อยละ 46.2 ปัญหาด้านความคิด ผิดปกติ ร้อยละ 42.9 ซึมเศร้าวิตกกังวล ผิดปกติ ร้อยละ 63.7 ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักร่างกาย/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย ผิดปกติ ร้อยละ 63.7 เจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติของร่างกาย ผิดปกติ ร้อยละ 71.4 การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา ร้อยละ 27.5 เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ ร้อยละ 73.6 พฤติกรรมก้าวร้าว ร้อยละ 53.8

และเมื่อการศึกษาระดับปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนหญิงในแต่ละพฤติกรรม 8 พฤติกรรม จำแนกตามภาค ซึ่งแบ่งระดับปัญหาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับผิดปกติ (Clinical Range) ระดับเฝ้าระวัง (Borderline) และระดับปกติ (Normal) พบว่า เด็กและเยาวชนหญิงที่อยู่ในภาคต่างกัน มีระดับของปัญหาพฤติกรรมซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ปัญหาด้านความคิด

ซีมีเศร้าวิตกกังวล ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ และพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับสภาพครอบครัวของบิดามารดาเด็กและเยาวชนชาย

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละของสภาพครอบครัวของบิดามารดา			χ^2	p-value
	อยู่ด้วยกัน	แยกกันอยู่/ หย่า	บิดามารดาถึง แก่กรรม		
1. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบผิดปกติด้านร่างกาย					
ผิดปกติ	41.7	44.6	49.1	6.621	.157
เฝ้าระวัง	16.0	16.3	19.9		
ปกติ	42.1	39.1	31.0		
รวม	100.0(424)	100.0(289)	100.0(171)		
2. ซีมีเศร้าวิตกกังวล					
ผิดปกติ	41.7	42.2	50.9	7.350	.118
เฝ้าระวัง	25.2	21.8	24.0		
ปกติ	33.0	36.0	25.1		
รวม	100.0(424)	100.0(285)	100.0(171)		
3. แยกตนจากสังคม					
ผิดปกติ	82.5	74.7	74.9	8.835	.065
เฝ้าระวัง	8.5	11.1	9.9		
ปกติ	9.0	14.2	15.2		
รวม	100.0(424)	100.0(289)	100.0(171)		
4. เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ					
ผิดปกติ	52.1	49.8	63.2	11.711	.020
เฝ้าระวัง	13.4	16.3	15.2		
ปกติ	34.4	33.9	21.6		
รวม	100.0(424)	100.0(289)	100.0(171)		

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละสภาพครอบครัวของบิดามารดา			χ^2	p-value
	อยู่ด้วยกัน	แยกกันอยู่/ หย่า	บิดามารดาถึง แก่กรรม		
5. พฤติกรรมก้าวร้าว					
ผิดปกติ	39.6	37.4	44.4	3.349	.501
เฝ้าระวัง	10.4	9.0	10.5		
ปกติ	50.0	53.6	55.0		
รวม	100.0(424)	100.0(289)	100.0(171)		
6. พฤติกรรมเด็กกว่าวัยควบคุมตนเองไม่ได้					
ผิดปกติ	12.3	13.5	12.9	4.077	.396
เฝ้าระวัง	9.0	11.8	14.0		
ปกติ	78.6	74.7	73.1		
รวม	100.0(424)	100.0(289)	100.0(171)		
7. ปัญหาทางเพศ					
ผิดปกติ	56.4	55.4	58.5	3.016	.221
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	43.6	44.6	41.5		
รวม	100.0(424)	100.0(289)	100.0(171)		

จากตารางที่ 4.6 พบว่าเด็กและเยาวชนชายที่มีสภาพครอบครัวของบิดามารดาต่างกัน มีระดับปัญหาพฤติกรรมเกเร/กระทำผิดกฎระเบียบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่ เด็กและเยาวชนชายที่บิดามารดาถึงแก่กรรมมีความผิดปกติกว่าเด็กและเยาวชนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน และแยกกันอยู่/หย่า ตามลำดับ และเด็กและเยาวชนชายที่มีสภาพครอบครัวของบิดามารดาต่างกัน มีระดับปัญหาพฤติกรรมการเจ็บป่วย ที่ ต ร ว จ ไม่ พ บ ท า ง ต ำ น ร ำ ง ก ำ ย พ ฤ ทิ ก ร ร ม ซึ่ ม เสร้า/วิตกกังวล พฤติกรรมแยกตนจากสังคม พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมเด็กกว่าวัย/ควบคุมตนเองไม่ได้ และพฤติกรรมปัญหาทางเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับความสัมพันธ์ในครอบครัว ของเด็กและเยาวชนชาย

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละความสัมพันธ์ในครอบครัว			χ^2	p-value
	ดีมาก/ดี	ปานกลาง	ไม่ดี		
1. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบผิดปกติด้านร่างกาย					
ผิดปกติ	39.3	49.5	55.2	13.097	.011
เฝ้าระวัง	17.4	17.0	13.4		
ปกติ	43.4	33.4	31.3		
รวม	100.0	100.0	100.0		
2. ซึมเศร้า/วิตกกังวล					
ผิดปกติ	35.9	26.9	32.8	7.402	.116
เฝ้าระวัง	20.2	25.2	22.4		
ปกติ	40.8	47.9	44.8		
รวม	512(100.0)	305(100.0)	167(100.0)		
3. แยกตนจากสังคม					
ผิดปกติ	11.5	11.8	14.9	6.758	.149
เฝ้าระวัง	7.6	12.8	9.0		
ปกติ	80.9	75.4	76.1		
รวม	512(100.0)	305(100.0)	167(100.0)		
4. เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ					
ผิดปกติ	49.2	61.5	55.2	15.143	.004
เฝ้าระวัง	14.3	14.1	19.4		
ปกติ	36.5	24.9	25.4		
รวม	512(100.0)	305(100.0)	167(100.0)		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละความสัมพันธ์ทางครอบครัว			χ^2	p-value
	ดีมาก/ดี	ปานกลาง	ไม่ดี		
5. พฤติกรรมก้าวร้าว					
ผิดปกติ	37.1	43.0	44.8	11.734	.019
เฝ้าระวัง	9.8	12.5	1.5		
ปกติ	53.1	44.6	53.7		
รวม	512(100.0)	305(100.0)	67(100.0)		
6. พฤติกรรมเด็กกว่าวัยควบคุมตนเองไม่ได้					
ผิดปกติ	13.1	11.5	14.9	4.693	.320
เฝ้าระวัง	9.4	12.1	16.4		
ปกติ	77.5	76.4	68.7		
รวม	512(100.0)	305(100.0)	67(100.0)		
7. ปัญหาทางเพศ					
ผิดปกติ	54.1	60.3	56.7	3.016	.221
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	45.9	39.7	43.3		
รวม	512(100.0)	305(100.0)	67(100.0)		

จากตารางที่ 4.7 พบว่าเด็กและเยาวชนชายที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกัน มีระดับปัญหาพฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย และพฤติกรรมเกเร/กระทำผิดกฎระเบียบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่พฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย มีเด็กและเยาวชนชายที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี มีความผิดปกติกว่กว่าเด็กและเยาวชนที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวปานกลางและดี/ดีมาก ตามลำดับ และพฤติกรรมเกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ มีเด็กและเยาวชนชายที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวปานกลางมีความผิดปกติกว่กว่าเด็กและเยาวชนที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดีและดี/ดีมาก ตามลำดับ

เด็กและเยาวชนชายที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกัน มีระดับปัญหา พฤติกรรมซึมเศร้า/วิตกกังวล พฤติกรรมแยกตนจากสังคม พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมเด็กกว่าวัย/ควบคุมตนเองไม่ได้ และพฤติกรรมปัญหาทางเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับการถูกล่วงละเมิด

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละของการถูกล่วงละเมิด				χ^2	p-value
	ทางกาย	ทางจิตใจ	ทางกาย/ ใจและ เพศ	ทางกาย และใจ		
1. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบผิดปกติด้านร่างกาย						
ผิดปกติ	56.3	45.4	41.6	44.4	10.935	.090
เฝ้าระวัง	13.4	15.7	18.0	5.6		
ปกติ	30.3	38.9	40.4	50.0		
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0		
2. ซึมเศร้า/วิตกกังวล						
ผิดปกติ	19.3	25.9	35.4	61.1	29.874	.000
เฝ้าระวัง	19.3	24.1	25.2	11.1		
ปกติ	61.3	50.0	39.4	27.8		
รวม	119(100)	108(100)	644(100)	118(100)		
3. แยกตนจากสังคม						
ผิดปกติ	18.5	19.4	9.3	11.1	18.708	.005
เฝ้าระวัง	12.6	11.1	8.7	11.1		
ปกติ	68.9	69.4	82.0	77.8		
รวม	119(100)	108(100)	644(100)	118(100)		
4. เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ						
ผิดปกติ	65.5	55.6	51.4	44.4	10.392	.109
เฝ้าระวัง	12.6	15.7	14.9	11.1		
ปกติ	21.8	28.7	33.7	44.4		
รวม	119(100)	108(100)	644(100)	118(100)		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละของการถูกล่วงละเมิด				χ^2	p-value
	ทางกาย	ทางจิตใจ	ทางกาย/ ใจและ เพศ	ทางกาย และใจ		
5. พฤติกรรมก้าวร้าว						
ผิดปกติ	37.8	50.9	52.0	61.1	11.51	.074
เฝ้าระวัง	9.2	22.0	10.1	5.6		
ปกติ	52.9	37.0	37.9	33.3		
รวม(n)	100.0(119)	100.0(108)	644(100)	18(100)		
6. พฤติกรรมเด็กกว่าวัยควบคุมตนเองไม่ได้						
ผิดปกติ	20.2	12.0	11.6	5.6	23.793	.001
เฝ้าระวัง	19.3	11.1	8.9	22.2		
ปกติ	60.5	76.9	79.5	72.2		
รวม(n)	100.0(119)	100.(108)	100.0(644)	100.0(18)		
7. ปัญหาทางเพศ						
ผิดปกติ	69.7	63.9	52.8	44.4	15.513	.001
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	30.3	36.1	47.2	55.6		
รวม(n)	100.0(119)	100.0(108)	100.0(644)	100.0(18)		

จากตารางที่ 4.8 พบว่าเด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดต่างกันมีระดับปัญหาพฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย พฤติกรรมซึมเศร้า/วิตกกังวล พฤติกรรมแยกตนจากสังคม พฤติกรรมเด็กกว่าวัยควบคุมตนเองไม่ได้ และพฤติกรรมปัญหาทางเพศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่

พฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบผิดปกติด้านร่างกาย เด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนที่มีการถูกล่วงละเมิดทางจิตใจ ทางร่างกายและจิตใจ และทางร่างกาย/จิตใจ ที่มีทางเพศร่วมด้วย ตามลำดับ

พฤติกรรมซึมเศร้า/วิตกกังวล เด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนที่มีการถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย/จิตใจที่มีทางเพศร่วมด้วย ทางจิตใจ และทางร่างกาย ตามลำดับ

พฤติกรรมแยกตนจากสังคม เด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดทางจิตใจ มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนที่มีการถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย ทางร่างกาย/จิตใจ และทางร่างกาย/จิตใจที่มีทางเพศร่วมด้วย ตามลำดับ

พฤติกรรมเด็กกว่าวัยควบคุมตนเองไม่ได้ เด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนที่มีการถูกล่วงละเมิด ทางจิตใจ ทางร่างกาย/จิตใจที่มีทางเพศร่วมด้วย และทางร่างกาย/จิตใจ ตามลำดับ

พฤติกรรมปัญหาทางเพศ เด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนที่มีการถูกล่วงละเมิด ทางจิตใจ ทางร่างกาย/จิตใจที่มีทางเพศร่วมด้วย และทางร่างกาย/จิตใจ ตามลำดับ

เด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดต่างกัน มีพฤติกรรมเกรง/กระทำผิดกฎระเบียบ และพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับสภาพครอบครัวของบิดามารดา
เด็กและเยาวชนหญิง

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละสภาพครอบครัวของบิดามารดา			χ^2	p-value
	อยู่ด้วยกัน	แยกกันอยู่/ หย่า	บิดามารดาถึง แก่กรรม		
1. ซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัว ตาย					
ผิดปกติ	99.1	46.9	30.0	9.498	.050
เฝ้าระวัง	18.2	34.7	20.0		
ปกติ	22.7	18.4	50.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		
2. ปัญหาด้านความคิด					
ผิดปกติ	50.0	36.7	50.0	2.339	.674
เฝ้าระวัง	18.2	32.7	25.0		
ปกติ	31.8	30.6	25.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		
3. ซึมเศร้า/วิตกกังวล					
ผิดปกติ	77.3	63.3	50.0	3.640	.457
เฝ้าระวัง	4.5	4.1	5.0		
ปกติ	15.2	32.7	45.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		
4. ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย					
ผิดปกติ	59.1	26.5	35.0	6.982	.030
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	40.9	73.5	65.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละสภาพครอบครัวของบิดามารดา			χ^2	p-value
	อยู่ด้วยกัน	แยกกันอยู่/ หย่า	บิดามารดาถึง แก่กรรม		
5. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย					
ผิดปกติ	77.3	67.3	75.0	.893	.640
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	22.7	32.7	25.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		
6. การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา					
ผิดปกติ	22.7	24.5	40.0	2.891	.576
เฝ้าระวัง	27.3	18.4	20.0		
ปกติ	50.0	57.1	40.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		
7. เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ					
ผิดปกติ	68.2	75.5	75.0	3.493	.479
เฝ้าระวัง	27.3	14.3	10.0		
ปกติ	4.5	10.2	15.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		
8. พฤติกรรมก้าวร้าว					
ผิดปกติ	40.9	57.1	60.0	3.064	.547
เฝ้าระวัง	13.6	16.3	10.0		
ปกติ	45.5	26.5	30.0		
รวม	22(100.0)	49(100.0)	20(100.0)		

จากตารางที่ 4.9 พบว่าเด็กและเยาวชนหญิงที่มีสภาพครอบครัวของบิดามารดาต่างกันมีระดับปัญหาความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่ เด็กและเยาวชนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนที่บิดามารดาถึงแก่กรรม และแยกกันอยู่/หย่า ตามลำดับ

ส่วนเด็กและเยาวชนหญิงที่มีสภาพครอบครัวของบิดามารดาต่างกัน มีระดับปัญหาพฤติกรรมซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ปัญหาด้านความคิด ซึมเศร้า/วิตกกังวล การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ และพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็กและเยาวชนหญิง

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละความสัมพันธ์ในครอบครัว			χ^2	p-value
	ดีมาก/ดี	ปานกลาง	ไม่ดี		
1. ซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย					
ผิดปกติ	39.4	45.9	57.1	3.259	.515
เฝ้าระวัง	36.4	27.0	14.3		
ปกติ	24.2	27.0	28.6		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		
2. ปัญหาด้านความคิด					
ผิดปกติ	48.5	37.8	42.9	.832	.934
เฝ้าระวัง	24.2	29.7	28.6		
ปกติ	27.3	32.4	28.6		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		
3. ซึมเศร้า/วิตกกังวล					
ผิดปกติ	63.6	67.6	57.1	.994	.407
เฝ้าระวัง	9.1	0(0.0)	4.8		
ปกติ	27.3	32.4	38.1		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		
4. ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย					
ผิดปกติ	42.4	32.4	33.3	.855	.652
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	57.6	67.6	66.7		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละของความสัมพันธ์ในครอบครัว			χ^2	p-value
	ดีมาก/ดี	ปานกลาง	ไม่ดี		
5. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย					
ผิดปกติ	72.7	75.7	61.9	1.288	.525
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	27.3	24.3	38.1		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		
6. การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา					
ผิดปกติ	30.3	35.1	9.5	7.294	.121
เฝ้าระวัง	24.2	10.8	33.3		
ปกติ	45.5	54.1	57.1		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		
7. เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ					
ผิดปกติ	72.7	75.7	71.4	.434	.980
เฝ้าระวัง	18.2	13.5	19.0		
ปกติ	9.1	10.8	9.5		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		
8. พฤติกรรมก้าวร้าว					
ผิดปกติ	48.5	56.8	57.1	2.074	.722
เฝ้าระวัง	21.2	10.8	9.5		
ปกติ	30.3	32.4	33.3		
รวม	33(100.0)	37(100.0)	21(100.0)		

จากตารางที่ 4.10 พบว่าเด็กและเยาวชนหญิงที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกัน มีระดับปัญหาพฤติกรรมซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ปัญหาด้านความคิด ซึมเศร้า/วิตกกังวล ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักร่างกาย/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ และพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาพฤติกรรมกับการถูกล่วงละเมิดของเด็กและเยาวชนหญิง

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละของการถูกล่วงละเมิด				χ^2	p-value
	ทางร่างกาย	ทางจิตใจ	ทางเพศ	ทางเพศและกาย		
1. ซึมเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย						
ผิดปกติ	45.5	52.6	38.9	85.7	6.276	.393
เฝ้าระวัง	27.3	21.1	31.5	14.3		
ปกติ	27.3	26.3	29.6	0(0.0)		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		
2. ปัญหาด้านความคิด						
ผิดปกติ	36.4	47.4	38.9	71.4	10.020	.124
เฝ้าระวัง	9.1	15.8	37.0	14.3		
ปกติ	54.5	36.8	24.1	14.3		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		
3. ซึมเศร้า/วิตกกังวล						
ผิดปกติ	54.5	52.6	68.5	71.4	17.580	.007
เฝ้าระวัง	0(0.0)	10.5	0(0.0)	28.6		
ปกติ	45.5	36.8	31.5	0(0.0)		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		
4. ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย						
ผิดปกติ	45.5	36.8	35.2	28.6	.611	.894
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	54.5	63.2	64.8	71.4		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาพฤติกรรม	ร้อยละของการถูกล่วงละเมิด				χ^2	p-value
	ทางร่างกาย	ทางจิตใจ	ทางเพศ	ทางเพศและกาย		
5. การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย						
ผิดปกติ	54.5	78.9	70.4	85.7	2.792	.425
เฝ้าระวัง	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)		
ปกติ	45.5	21.1	29.6	14.3		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		
6. การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา						
ผิดปกติ	36.4	31.6	25.9	14.3	3.375	.760
เฝ้าระวัง	9.1	15.8	25.9	14.3		
ปกติ	54.5	52.6	48.1	71.4		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		
7. เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ						
ผิดปกติ	54.5	73.7	74.1	100.0	10.677	.099
เฝ้าระวัง	45.5	15.8	13.0	0(0.0)		
ปกติ	0(0.0)	10.5	13.0	0(0.0)		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		
8. พฤติกรรมก้าวร้าว						
ผิดปกติ	54.5	57.9	50.0	71.4	6.640	.355
เฝ้าระวัง	9.1	21.1	11.1	28.6		
ปกติ	36.4	21.1	38.9	0(0.0)		
รวม	11(100)	19(100)	54(100)	7(100)		

จากตารางที่ 4.11 พบว่าเด็กและเยาวชนหญิงที่มีการถูกล่วงละเมิดต่างกันมีระดับปัญหาซึมเศร้า/วิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่ เด็กและเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ มีความผิดปกติมากกว่าเด็กและเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย/จิตใจที่มีทางเพศร่วมด้วย ทางร่างกาย และทางจิตใจ ตามลำดับ

ส่วนเด็กและเยาวชนหญิงที่มีการถูกล่วงละเมิดต่างกัน มีปัญหาพฤติกรรมซึมเศร้า มีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ปัญหาด้านความคิด ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา เกรง/กระทำผิดกฎระเบียบ และพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของความรุนแรงของพฤติกรรมเด็กและเยาวชนชาย
หญิงในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำแนกตามภาค

ระดับปัญหา	ภาค				
	เหนือ	กลาง	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ชาย					
- ผิดปกติ	229(81.8)	206(62.4)	101(66.0)	87(69.0)	623(70.1)
- มีปัญหาปานกลาง	13(4.6)	19(5.8)	17(11.1)	6(4.8)	55(6.2)
- มีปัญหาเล็กน้อย	13(4.6)	26(7.9)	11(7.2)	9(7.1)	59(6.6)
- ปกติ	25(8.9)	79(23.9)	24(15.7)	24(19.0)	152(17.1)
รวม	280(100.0)	330(100.0)	153(100.0)	126(100.0)	889(100.0)
หญิง					
- ผิดปกติ	26(68.4)	42(79.2)	0(0.0)	0(0.0)	68(74.7)
- มีปัญหาปานกลาง	3(7.9)	1(1.9)	0(0.0)	0(0.0)	4(4.4)
- มีปัญหาเล็กน้อย	6(15.8)	4(7.5)	0(0.0)	0(0.0)	10(11.0)
- ปกติ	3(7.9)	6(11.3)	0(0.0)	0(0.0)	9(9.9)
รวม	38(100.0)	53(100.0)	0(0.0)	0(0.0)	91(100.0)

จากตารางที่ 4.12 ในภาพรวม เด็กและเยาวชนชายมีความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมในระดับผิดปกติ ร้อยละ 70.1 รองลงมา มีระดับปกติ มีปัญหาเล็กน้อย และปัญหาปานกลาง ร้อยละ 17.1 6.6 และ 6.1 ตามลำดับ โดยที่เด็กและเยาวชนชายในภาคเหนือมีปัญหาพฤติกรรมระดับผิดปกติ มากกว่าเด็กและเยาวชนในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ตามลำดับ

เด็กและเยาวชนหญิงมีความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมในระดับผิดปกติ ร้อยละ 74.7 รองลงมา มีระดับปัญหาปานกลาง ปกติ และมีปัญหาเล็กน้อย ร้อยละ 11.0 9.9 และ 4.4 ตามลำดับ โดยที่เด็กและเยาวชนหญิงในภาคกลางมีปัญหาพฤติกรรมระดับผิดปกติ มากกว่าเด็กและเยาวชนในภาคเหนือ

ตอนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล/ ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลเด็ก/ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำแนกตามภาค

ข้อมูล	ภาค				
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
เพศ					
เพศชาย	9 (53.0)	13 (72.0)	6 (46.0)	10 (37.0)	38 (51.0)
เพศหญิง	8 (47.0)	5 (28.0)	7 (54.0)	17 (63.0)	37 (49.0)
รวม	17 (100.0)	18 (100.0)	13 (100.0)	27 (100.0)	75 (100.0)
อายุ					
20-30 ปี	5 (29.0)	8 (44.0)	2 (15.0)	3 (11.0)	18 (24.0)
31-40 ปี	8 (47.0)	7 (39.0)	8 (62.0)	20 (74.0)	43 (57.0)
41 ปีขึ้นไป	4 (24.0)	3 (17.0)	3 (23.0)	4 (15.0)	14 (19.0)
รวม	17 (100.0)	18 (100.0)	13 (100.0)	27 (100.0)	75 (100.0)
สถานภาพสมรส					
โสด	8 (47.1)	8 (44.4)	2 (15.4)	10 (37.0)	17 (35.4)
สมรส	8 (47.1)	9 (50.0)	9 (69.2)	15 (55.6)	18 (37.5)
ม้าย/ หย่า/ แยก	1 (5.8)	1 (5.6)	5 (15.4)	2 (7.4)	13 (27.0)
รวม	17 (100.0)	18(100.0)	13 (100.0)	27 (100.0)	48 (100.0)
วุฒิการศึกษา					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4 (24.0)	11 (61.1)	7 (54.0)	7 (27.0)	29 (38.7)
ตรี					
ปริญญาตรี	13 (76.0)	7 (38.8)	6 (46.0)	19 (70.3)	45 (60.0)
สูงกว่าปริญญาตรี	0(0.0)	0(0.0)	0(0.0)	1(3.7)	1 (1.3)
รวม	17 (100.0)	18 (100.0)	13 (100.0)	27 (100.0)	75 (100.0)

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อมูล	ภาค				
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
รายได้					
4,100-8,000 บาท	12 (70.5)	16 (88.8)	5 (38.4)	10 (37.0)	43 (57.3)
8,001-12,000 บาท	3 (17.6)	1 (5.5)	5 (38.4)	13 (48.1)	22 (29.3)
12,001 ขึ้นไป	2 (11.8)	10 (55.5)	3 (23.0)	4 (14.8)	10 (13.3)
รวม	17 (100.0)	18 (100.0)	13 (100.0)	27 (100.0)	75 (100.0)
ประสบการณ์การทำงาน					
1-5 ปี	10 (58.8)	12 (66.6)	2 (15.3)	4 (14.8)	28 (37.3)
6-10 ปี	3 (17.6)	2 (11.1)	2 (15.3)	15 (55.5)	22 (29.3)
11-15 ปี	2 (11.7)	1 (5.5)	6 (46.1)	6 (22.2)	15 (20.0)
15 ปีขึ้นไป	2 (11.7)	3 (16.6)	3 (23.0)	2 (7.4)	10 (13.3)
รวม	17 (100.0)	18 (100.0)	13 (100.0)	27 (100.0)	75 (100.0)
ตำแหน่งในสายบริหาร					
นักวิชาการ	10 (58.8)	4 (22.2)	8 (61.5)	13 (48.1)	35 (46.7)
ครูฝึกอาชีพ	5 (29.4)	3 (16.7)	2 (11.1)	8 (29.6)	18 (24.0)
ผู้ควบคุม	2 (11.8)	11 (61.1)	3 (13.6)	6 (22.2)	22 (29.3)
รวม	17 (100.0)	18 (100.0)	13 (100.0)	27 (100.0)	75 (100.0)
สื่อความรู้ด้านสุขภาพจิต					
วิทยุ	7 (41.2)	6 (37.5)	4 (30.8)	10 (38.5)	27 (36.0)
โทรทัศน์	8 (41.1)	11 (68.8)	9 (69.2)	14 (53.8)	42 (56.0)
หนังสือคู่มือ	10 (58.8)	7 (43.8)	6 (46.2)	15 (57.7)	38 (50.6)
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	7 (41.2)	1 (6.3)	3 (23.1)	8 (30.8)	19 (25.3)
เข้ารับการอบรม	10 (58.8)	7 (43.8)	10 (76.9)	22 (84.6)	49 (65.3)
อื่น ๆ	15 (29.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (7.7)	7 (9.3)

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อมูล	ภาค				
	เหนือ	กลาง	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ได้เข้ารับการอบรม					
ได้รับการอบรม	10 (58.8)	11 (61.1)	9 (69.2)	20 (74.1)	50 (66.7)
ไม่เคยได้รับการอบรม	7 (41.2)	7 (38.9)	4 (30.8)	7 (25.9)	25 (33.3)
รวม	17(100.0)	18(100.0)	13(100.0)	27(100.0)	75 (100)

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผู้ดูแลเป็นชาย ร้อยละ 51.0 และหญิง ร้อยละ 49.0 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 57.0 รองลงมาอายุ 20-30 ปี และ 41 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 24.0 และ 19.0 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส สมรส ร้อยละ 37.5 รองลงมา โสด และหม้าย/หย่า/แยก ร้อยละ 35.4 และ 27.0 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษาจบปริญญาตรี ร้อยละ 60.0 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 38.7

รายได้ 4,100-8,000 บาท ร้อยละ 57.3 รองลงมา 8,001-12,000 บาท ร้อยละ 29.3 ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี ในภาพรวม ร้อยละ 37.3 รองลงมา 6-10 ปี ร้อยละ 29.3

ตำแหน่งในสายบริหาร ในภาพรวม นักวิชาการ ร้อยละ 46.7 ผู้ควบคุม ร้อยละ 29.3 ครูฝึกอาชีพ ร้อยละ 24.0

สื่อความรู้ด้านสุขภาพจิต การได้รับการอบรมคิดเป็นร้อยละ 65.3 จากโทรทัศน์ ร้อยละ 56.0

การเข้ารับการอบรมส่วนมากเคยได้รับการอบรม ร้อยละ 66.7

ตอนที่ 5 ระบบการดูแล ทัศนคติและการปฏิบัติต่อเด็กของผู้ดูแล/ ครูในสถานพินิจ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.15 ร้อยละของความคิดเห็นในภาพรวมของของผู้ดูแล/ครูต่อระบบการดูแลใน
สถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

0 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่แน่ใจ 2 = เห็นด้วย

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	0	1	2	\bar{x}	n
1. มีฐานข้อมูลในระบบการดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมชัดเจนและเหมาะสม	9.3	28.0	62.7	3.75	75
2. มีการดูแลที่มีระบบและต่อเนื่อง	4.7	25.3	60.0	3.68	75
3. ผู้ดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจเข้าใจระบบการดูแลเด็กและเยาวชนที่ชัดเจนในแนวทางเดียวกัน	6.7	26.7	66.7	3.85	75
4. มีการพัฒนาบุคลากรในสาขาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	12.0	17.3	70.7	3.84	75
5. กำหนดบทบาท ภารกิจและขั้นตอนการดูแลเด็กในสถานพินิจได้อย่างชัดเจนและเข้าใจ	9.3	22.7	68.0	3.88	75
6. ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อการดูแลเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	6.7	16.0	77.3	3.96	75
7. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจจังหวัดอื่นอย่างต่อเนื่อง	10.7	37.3	52.0	3.64	75
8. สภาพแวดล้อมภายในสถานพินิจสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่	6.7	10.7	82.7	4.13	75
9. มีการติดตามผลการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็ก อย่างสม่ำเสมอ	6.7	33.3	60.0	3.76	75
10. มีการประชุมปรึกษาหารือกันในเรื่องปัญหาพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ	9.3	21.3	69.3	3.81	75

ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยต่อระบบการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน มากกว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อ ความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ สภาพแวดล้อมภายในสถานพินิจสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ รองลงมา ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อการดูแลเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง การพัฒนาบุคลากรในสาขาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีการประชุมปรึกษาหารือกันในเรื่องปัญหาพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นที่ผู้ดูแล/ครูเห็นด้วยน้อยที่สุด คือมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจจังหวัดอื่นอย่างต่อเนื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.16 ร้อยละของทัศนคติของผู้ดูแล/ครูต่อการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน

0 = ไม่เห็นด้วย

1 = ไม่แน่ใจ

2 = เห็นด้วย

ทัศนคติต่อการดูแล	ระดับทัศนคติ				
	0	1	2	\bar{x}	n
1. ปัญหาพฤติกรรมเด็กเป็นเรื่องสำคัญ	0.0	1.3	98.7	4.65	75
2. ครูผู้ดูแลควรผ่านการคัดกรองสภาพอารมณ์ ทางสุขภาพจิตทุกคน	2.7	10.7	86.7	4.28	75
3. ผู้ดูแลควรทราบวิธีการให้การปรึกษาแก่เด็กที่ มีปัญหา พฤติกรรม	2.7	4.0	93.3	4.45	75
4. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจที่มีปัญหา พฤติกรรมควรเป็นหน้าที่ของนักจิตวิทยา	72.0	12.0	16.0	2.20	75
5. ท่านคิดว่าครอบครัวมีส่วนช่วยให้เด็กและ เยาวชนลดปัญหาพฤติกรรมลง	0.0	6.7	93.3	4.65	75
6. สภาพแวดล้อมในสถานพินิจมีผลต่อปัญหา พฤติกรรมเด็กและเยาวชน	10.7	17.3	72.0	3.83	75
7. เด็กที่ทำผิดกฎระเบียบควรได้รับการลงโทษ อย่างรุนแรง	57.3	28.0	14.7	2.51	75
8. ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับดูแลเด็กที่มี ปัญหาพฤติกรรมและวิธีการแก้ไขทุกปี	0.0	5.3	94.7	4.51	75
9. ผู้ดูแลเด็กต้องควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อมี ปัญหา	1.3	0.0	98.7	4.63	75
10. เด็กทุกคนได้รับการสื่อสารทางบวกจากผู้ ดูแลเด็กเท่านั้นทุกคน	1.3	8.0	90.7	4.45	75

ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน มากกว่าร้อยละ 55 ในทุกข้อ ทัศนคติที่มีระดับสูงสุด คือ ปัญหาพฤติกรรมเด็กเป็นเรื่องสำคัญ และผู้ดูแลเด็กต้องควบคุมตนเองได้ รองลงมาควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมและวิธีการแก้ไขทุกปี ผู้ดูแลควรทราบวิธีการให้การปรึกษาแก่เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม ครอบครัวมีส่วนช่วยให้เด็กและเยาวชนลดปัญหาพฤติกรรมลง ตามลำดับ ส่วนทัศนคติที่มีระดับน้อยที่สุด คือ เด็กที่ทำผิดกฎระเบียบควรได้รับการลงโทษอย่างรุนแรง

ตารางที่ 4.17 ร้อยละของความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่อเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมในสถานพินิจในภาพรวม ของผู้ดูแล/ครู
1 = ไม่เคย 2 = นาน ๆ ครั้ง 3 = บ่อยครั้ง 4 = เป็นประจำ

การปฏิบัติต่อเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม	การกระทำ					n
	1	2	3	4	\bar{x}	
เมื่อเด็กมีปัญหาชกต่อยกันท่านทำคือ						
1.1 เข้าไปเป็นกรรมการจับแยกทันที	34.7	41.3	8.0	16.0	2.05	75
1.2 ทำโทษทั้งคู่	21.3	60.0	13.3	5.3	2.03	75
1.3 เรียกทั้งคู่มาสอบถามความจริงทันที	5.3	40.0	24.0	30.7	2.80	75
1.4 รอให้ทั้งสองอารมณ์สงบลงแล้วค่อยเรียกมาสอบถาม	9.3	46.7	18.7	24	2.61	75
เมื่อพบเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม						
สม						
2.1 สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิดและเขียนรายงาน	9.3	42.7	28.0	20.0	2.59	75
2.2 ส่งต่อให้นักจิตวิทยาดูแล	9.3	42.7	28.0	20.0	2.35	75
2.3 ส่งไปให้พยาบาลที่อยู่ในสถานพินิจ	10.7	54.7	24.0	10.7	2.04	75
ดูแล						
2.4 พาไปปรึกษาจิตแพทย์ด้วยตนเอง	33.3	38.7	18.7	9.3	1.45	75

ตารางที่ 4.17

การปฏิบัติต่อเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม	การกระทำ					
	1	2	3	4	X	N
ท่านมีวิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตมาใช้กับ						
เด็กในสถานพินิจฯ						
3.1 ให้วิ่งแข่งขันกัน, เล่นฟุตบอล	10.7	17.3	34.7	37.3	2.99	75
3.2 ออกกำลังกายพร้อม ๆ กันทุก	16.0	17.3	17.3	49.3	3.00	75
เช้า	8.0	30.7	26.7	34.7	2.88	75
3.3 ให้นั่งสมาธิ, นิมนต์พระมาเทศก์	12.0	21.3	36.0	30.7	2.85	75
3.4 ให้เล่นดนตรี						
เมื่อเด็กเกิดความเครียดนอนไม่หลับ						
4.1 ให้นอนหลับแก่เด็ก	84.0	10.7	5.3	0.0	1.21	75
4.2 คุยปลอบโยนถามปัญหา	4.0	28.0	44.0	24.0	2.88	75
4.3 พยายามเป็นกันเองเพื่อให้เด็ก						
เกิดความไว้วางใจ	4.0	16.0	42.7	37.3	3.13	75
4.4 คอยสังเกตพฤติกรรมและราย						
งานพยาบาลประจำสถานพินิจฯ	14.7	34.7	34.7	16.0	2.52	75
แหล่งที่ท่านสามารถประสานงานและส่ง						
ต่อเมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาพฤติ						
กรรมที่						
5.1 ส่งโรงพยาบาลประจำจังหวัด	61.3	20.0	9.3	9.3	3.13	75
5.2 ส่งต่อนักจิตวิทยาของสถาน	8.0	36.0	38.7	17.3	2.52	75
พินิจฯให้ดำเนินการ	74.7	18.7	4.0	2.7	1.67	75
5.3 ส่งโรงพยาบาลจิตเวชในเขตพื้นที่	93.3	5.3	1.3	0.0	2.65	75
5.4 ส่งให้พยาบาลในสาธารณสุข						
จังหวัด						

เมื่อเด็กมีปัญหาชกต่อยกัน การกระทำที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติ เป็นประจำ มากที่สุด คือ เรียกทั้งคู่มาสอบถามความจริงทันที รองลงมา คือ รอให้ทั้งสองสงบแล้วเรียกมาสอบถาม เข้าเป็นกรรมการจับแยกทันที และวิธีทำโทษทั้งคู่ ตามลำดับ

เมื่อพบเด็กมีปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสม การกระทำที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติ เป็นประจำ มากที่สุด คือ สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิดและเขียนรายงาน และ ส่งต่อนักจิตวิทยา ดูแล รองลงมา คือ ส่งไปให้พยาบาลที่อยู่ในสถานพินิจดูแล และพาไปปรึกษาจิตแพทย์ด้วยตนเองตามลำดับ

วิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตมาใช้กับเด็กในสถานพินิจฯ ที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติเป็นประจำ มากที่สุด คือ ให้ออกกำลังกายพร้อมกันทุกเช้า รองลงมา คือ ให้อิงแข่งขันกัน, เล่นฟุตบอล ให้นั่งสมาธิ, นิมนต์พระมาเทศน์ และให้เล่นดนตรี ตามลำดับ

เมื่อเด็กเกิดความเครียดนอนไม่หลับ การกระทำที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติเป็นประจำ มากที่สุด คือ พยายามเป็นกันเองเพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจ รองลงมา คือ คุยปลอบโยนถามปัญหาและ คอยสังเกตพฤติกรรมและรายงานพยาบาลประจำสถานพินิจฯ ตามลำดับ ส่วนการให้ยานอนหลับแก่เด็ก ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำ

แหล่งที่ผู้ดูแล/ครูสามารถประสานงานและส่งต่อเมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาพฤติกรรม มากที่สุด คือ ส่งต่อนักจิตวิทยาของสถานพินิจฯให้ดำเนินการ รองลงมา คือ ส่งโรงพยาบาลประจำจังหวัด และส่งโรงพยาบาลจิตเวชในเขตพื้นที่ ตามลำดับ ส่วนการส่งให้พยาบาลในสาธารณสุขจังหวัด ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่องปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนาด และลักษณะของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน และศึกษาระดับความรุนแรงของปัญหาของแต่ละภาค และสภาพปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค

กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ รูปแบบการศึกษาเป็นแบบ Descriptive cross-sectional มีวิธีการศึกษาเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก ใช้แบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก (TYC) สมทรง สุวรรณเลิศ และวันชัย ไชยสิทธิ์ ได้ทดสอบค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ Test – retest reliability ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบสอบถาม เท่ากับ 0.91 เพื่อสำรวจปัญหาพฤติกรรมในแต่ละภาคว่ามีปัญหาพฤติกรรมด้านใดบ้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ขั้นตอนที่ 2 ใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเพื่อดูระบบการดูแล ทัศนคติ การปฏิบัติ มีผลกับปัญหาพฤติกรรม แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วนำไปทดสอบ pretest questionnaire ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี จำนวน 31 คน ได้ค่าความน่าเชื่อถือ เท่ากับ 0.82 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชนอายุ 12 – 18 ปี โดยสุ่มตัวอย่างแบบ Multistage ในสถานพินิจ 4 ภาค

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน

พบเป็นชาย ร้อยละ 90.7 หญิง ร้อยละ 9.3 อายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 91.5 นับถือศาสนาพุทธ เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.6 ระดับการศึกษาพบว่าเรียนจบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 48.9 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 45.8 และไม่ได้เรียนหนังสือร้อยละ 1.6

สภาพครอบครัวของบิดามารดา ในภาพรวม พบว่า บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 45.8 รองลงมาแยกกันอยู่ บิดาถึงแก่กรรม และหย่ากัน ร้อยละ 23.6 12.4 และ 11.0 ตามลำดับ

อาชีพบิดามารดา ในภาพรวม บิดาและมารดามีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 54.9 และ 51.6 ตามลำดับ รองลงมาบิดา มารดาค้าขาย ร้อยละ 17.8 และ 23.7 ตามลำดับ

จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา 1-3 คน ร้อยละ 69.8 รองลงมา 4-6 คน ร้อยละ 24.8

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ในภาพรวม อยู่ในระดับดี ปานกลาง ดีมากและไม่ดี ร้อยละ 41.0 35.1 14.9 และ 9.0 ตามลำดับ

การพักอาศัยของเด็กในปัจจุบัน ในภาพรวม ส่วนใหญ่ยังคงพักอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 42.3 รองลงมาอยู่กับมารดา ญาติ และบิดา ร้อยละ 21.8 14.1 และ 10.7 ตามลำดับ

สถานที่พักอาศัย ในภาพรวมมีบ้านเป็นของตนเอง ร้อยละ 71.8 รองลงมาเป็น บ้านเช่า และอาศัยอยู่กับผู้อื่น ร้อยละ 11.7 และ 7.6 ตามลำดับ

คดีที่ถูกจับ ในภาพรวม มีคดียาเสพติดร้อยละ 48.2 รองลงมาลักขโมย ร้อยละ 36.1 และอื่น ๆ ร้อยละ 15.1

จำนวนครั้งที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจในภาพรวม 1 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 76. รองลงมา 2 ครั้ง ร้อยละ 17.4

เวลาที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจน้อยกว่า 6 เดือน ร้อยละ 37.1 รองลงมามากกว่า 6 เดือนถึง 1 ปี 1 ปี ถึง 1 ปี 6 เดือน ร้อยละ 32.3 19.2 ตามลำดับ

เด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย ร้อยละ 41.9 ทางจิตใจ 40.6 ทางเพศ ร้อยละ 5.1 ทางร่างกายและจิตใจ ร้อยละ 8.0

เด็กและเยาวชนไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้อยละ 21.5 และเคยเกี่ยวข้อง ร้อยละ 79.5 โดยใช้สารเสพติด ร้อยละ 54.7 รองลงมา เคยขาย ใช้และขาย และเกี่ยวข้องในทางอื่น ร้อยละ 12.1 9.7 และ 1.9 ตามลำดับ

2. ปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนชายในภาพรวม

พบว่าเด็กและเยาวชนชายมีพฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย ผิดปกติ ร้อยละ 43.9 พฤติกรรมซึมเศร้า/วิตกกังวล ผิดปกติ ร้อยละ 44.8 พฤติกรรมแยกตนจากสังคม ผิดปกติ ร้อยละ 12.2 พฤติกรรมเกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ ผิดปกติ ร้อยละ 53.1 พฤติกรรมก้าวร้าว ผิดปกติ ร้อยละ 38.8 พฤติกรรมเด็กกว่าวัย/ควบคุมตนเองไม่ได้ ผิดปกติ ร้อยละ 12.4 พฤติกรรมปัญหาทางเพศ ผิดปกติ ร้อยละ 55.0

เด็กและเยาวชนชายที่อยู่ในภาค ต่างกันมีระดับของปัญหาพฤติกรรมการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย พฤติกรรมซึมเศร้า/วิตกกังวล พฤติกรรมแยกตนจากสังคม พฤติกรรมเกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมเด็กกว่าวัย/ควบคุมตนเองไม่ได้ และพฤติกรรมปัญหาทางเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. การศึกษากลุ่มปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนหญิงในภาพรวม

พบว่า เด็กและเยาวชนหญิงที่มีพฤติกรรมซึ่มเศร้า มีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ร้อยละ 46.2 พฤติกรรมปัญหาด้านความคิด ร้อยละ 42.9 พฤติกรรมซึ่มเศร้า /วิตกกังวล ร้อยละ 63.7 พฤติกรรมความภูมิใจต่ำ / น้ำหนักมาก / พฤติกรรมเด็กกว่าวัย ร้อยละ 36.3 พฤติกรรมเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย ร้อยละ 71.4 พฤติกรรมการแสดงความก้าวร้าวทางวาจา ร้อยละ 27.5 พฤติกรรมเกร / กระทำผิดกฎระเบียบ ร้อยละ 73.6 พฤติกรรมก้าวร้าว ร้อยละ 53.8

เด็กและเยาวชนหญิงที่อยู่ในภาคต่างกัน มีระดับของปัญหาพฤติกรรมซึ่มเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ปัญหาด้านความคิด ซึ่มเศร้า/วิตกกังวล ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัย การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา เกร/กระทำผิดกฎระเบียบ และพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

4. สภาพครอบครัวของบิดามารดา

เด็กและเยาวชนชายที่มีสภาพครอบครัวของบิดามารดาต่างกัน มีระดับปัญหาพฤติกรรม เกร/กระทำผิดกฎระเบียบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ความสัมพันธ์ในครอบครัว

เด็กและเยาวชนชายที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกันมีระดับปัญหาพฤติกรรม การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย และพฤติกรรมเกร/กระทำผิดกฎระเบียบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6. การถูกล่วงละเมิด

เด็กและเยาวชนชายที่มีการถูกล่วงละเมิดต่างกันมีระดับปัญหาพฤติกรรม การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบทางด้านร่างกาย พฤติกรรมซึ่มเศร้า/วิตกกังวล พฤติกรรมแยกตนจากสังคม พฤติกรรมเด็กกว่าวัยควบคุมตนเองไม่ได้ และพฤติกรรมปัญหาทางเพศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

7. สภาพครอบครัวของบิดามารดา.

เด็กและเยาวชนหญิงที่มีสภาพครอบครัวของบิดามารดาต่างกันมีระดับปัญหาความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนักมาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

8. ความสัมพันธ์ในครอบครัว.

เด็กและเยาวชนหญิงที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวต่างกัน มีระดับปัญหาพฤติกรรมซึ่มเศร้ามีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ปัญหาด้านความคิด ซึ่มเศร้า/วิตกกังวล ความภาคภูมิใจต่ำ/น้ำหนัก

มาก/พฤติกรรมเด็กกว่าวัยการเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบความผิดปกติทางร่างกาย การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา เกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ และพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

9. การถูกล่วงละเมิด

เด็กและเยาวชนหญิงที่มีการถูกล่วงละเมิดต่างกันมีระดับปัญหาซึมเศร้า/วิตกกังวลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

10. ความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรม

เด็กและเยาวชนชายมีความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมในระดับผิดปกติ ร้อยละ 70.1 รองลงมา มีระดับปกติ มีปัญหาเล็กน้อย และปัญหาปานกลาง ร้อยละ 17.1 6.6 และ 6.1 ตามลำดับ โดยที่เด็กและเยาวชนชายในภาคเหนือมีปัญหาพฤติกรรมระดับผิดปกติ มากกว่าเด็กและเยาวชนในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ตามลำดับ ส่วนเด็กและเยาวชนหญิงมีความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมในระดับผิดปกติ ร้อยละ 74.7 รองลงมา มีระดับปัญหาปานกลาง ปกติ และมีปัญหาเล็กน้อย ร้อยละ 11.0 9.9 และ 4.4 ตามลำดับ โดยที่เด็กและเยาวชนหญิงในภาคกลางมีปัญหาพฤติกรรมระดับผิดปกติ มากกว่าเด็กและเยาวชนในภาคเหนือ

11. ระดับเห็นด้วยต่อระบบการดูแลเด็กและเยาวชน

ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยต่อระบบการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน มากกว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อ ความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ สภาพแวดล้อมภายในสถานพินิจสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ รองลงมา ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อการดูแลเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การพัฒนาบุคลากรในสาขาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีการประชุมปรึกษาหารือกันในเรื่องปัญหาพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นที่ผู้ดูแล/ครูเห็นด้วยน้อยที่สุด คือมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจจังหวัดอื่นอย่างต่อเนื่อง

12. ทักษะคติเชิงบวกต่อเด็กและเยาวชน

ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน มากกว่าร้อยละ 55 ในทุกข้อ ทักษะคติที่มีระดับสูงสุด คือ ปัญหาพฤติกรรมเด็กเป็นเรื่องสำคัญ และผู้ดูแลเด็กต้องควบคุมตนเองได้ รองลงมาควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมและวิธีการแก้ไขทุกปี ผู้ดูแลควรทราบวิธีการให้การปรึกษาแก่เด็กที่มี

ปัญหา พฤติกรรม ครอบครัวมีส่วนช่วยให้เด็กและเยาวชนลดปัญหาพฤติกรรมลง ตามลำดับ ส่วนทัศนคติที่มีระดับน้อยที่สุด คือ เด็กที่ทำผิดกฎระเบียบควรได้รับการลงโทษอย่างรุนแรง

13. การปฏิบัติเมื่อเด็กมีปัญหาพฤติกรรม

การปฏิบัติเมื่อเด็กมีปัญหาพฤติกรรม เมื่อเด็กมีปัญหาชกต่อยกัน การกระทำที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติ เป็นประจำ มากที่สุด คือ เรียกทั้งคู่มาสอบถามความจริงทันที รองลงมา คือ รอให้ทั้งสองสงบแล้วเรียกมาสอบถาม เข้าเป็นกรรมการจับแยกทันที และวิธีทำโทษทั้งคู่ ตามลำดับ

เมื่อพบเด็กมีปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสม การกระทำที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติ เป็นประจำ มากที่สุด คือ สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิดและเขียนรายงาน และ ส่งต่อให้นักจิตวิทยาดูแล รองลงมา คือ ส่งไปให้พยาบาลที่อยู่ในสถานพินิจดูแล และพาไปปรึกษาจิตแพทย์ด้วยตนเองตามลำดับ

วิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตมาใช้กับเด็กในสถานพินิจฯ ที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติเป็นประจำ มากที่สุด คือ ให้ออกกำลังกายพร้อมกันทุกเช้า รองลงมา คือ ให้วิ่งแข่งขันกัน, เล่นฟุตบอล ให้นั่งสมาธิ, นิมนต์พระมาเทศน์ และให้เล่นดนตรี ตามลำดับ

เมื่อเด็กเกิดความเครียดนอนไม่หลับ การกระทำที่ผู้ดูแล/ครูปฏิบัติเป็นประจำ มากที่สุด คือ พยายามเป็นกันเองเพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจ รองลงมา คือ คุยปลอบโยนถามปัญหา และ คอยสังเกตพฤติกรรมและรายงานพยาบาลประจำสถานพินิจฯ ตามลำดับ ส่วนการให้ยานอนหลับแก่เด็ก ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำ

แหล่งที่ผู้ดูแล/ครูสามารถประสานงานและส่งต่อเมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาพฤติกรรม มากที่สุด คือ ส่งต่อนักจิตวิทยาของสถานพินิจฯ ให้ดำเนินการ รองลงมา คือ ส่งโรงพยาบาลประจำจังหวัด และส่งโรงพยาบาลจิตเวชในเขตพื้นที่ ตามลำดับ ส่วนการส่งให้พยาบาลในสาธารณสุขจังหวัด ผู้ดูแล/ครูส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำ

อภิปรายผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน

เพศ อายุ การศึกษา อาชีพบิดามารดา คดีที่ถูกลงโทษ

พบว่าทุกภาคการศึกษาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพศชายมีการกระทำผิดมากกว่าเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 15-18 ปี การศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา อาชีพของบิดามารดา คือ รับจ้าง คดีที่ถูกลงโทษใช้สารเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา สุทธิชาติพันธ์ จันทรวินิจ (2538) ศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ต้องโทษอยู่ในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุงนา อายุเด็กอยู่ระหว่าง 15-18 ปี บิดามารดามีอาชีพรับจ้าง

กัลยา มะโนนีก (2538) ศึกษาพบว่าเด็กเพศชายจะมีมากกว่าหญิงที่กระทำผิดกฎหมาย การศึกษาอยู่ในระดับประถม และยังสอดคล้องกับสมัย ศิริทองถาวร (2540) ได้ศึกษาปัญหาพฤติกรรมทางสังคมและเซาว์ปัญญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ภาคเหนือพบว่ามีกรกระทำผิดด้าน พ.ร.บ. ยาเสพติดมากที่สุด รองลงมาเป็นคนดีลักทรัพย์

สถานภาพทางครอบครัว

การศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์ทางครอบครัวอยู่ในระดับดี ร้อยละ 41.0 ซึ่งสอดคล้องรายงานการวิจัย ศูนย์สุขวิทยาจิต กรมสุขภาพจิต (2536-2538) ศึกษาในสภาพแวดล้อมในครอบครัว และปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ของนักเรียน ผลการศึกษาปรากฏว่า ร้อยละ 72.64 อยู่ในครอบครัวที่ไม่แตกแยกคือบิดามารดา มีสถานภาพสมรสเป็นคู่และอยู่ด้วยกัน

ผู้วิจัยจึงให้ข้อสังเกตว่าในสภาพของสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น เกิดจากการคบเพื่อนที่ไม่ดี ถูกชักจูงไปให้กระทำผิด ปัญหาเศรษฐกิจครอบครัวที่ยากจน ทำให้เด็กต้องดิ้นรน ต้องเลี้ยงตัวเอง หรือต้องเลี้ยงครอบครัวด้วย จึงเป็นสิ่งที่เด็กอาจกระทำผิดได้ ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม ความด้อยการศึกษาและการมีเวลาว่างมาก เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่ยากจน บิดามารดามีการศึกษาต่ำจึงไม่ค่อยสนใจการศึกษาของบุตร เยาวชนจึงมีการศึกษาต่ำ (Cloward and ohlin 1960 ; เสาวภา วัชรกิตติ 2521 ; รัชมา ลิมปีไพฑูรย์ 2521 ; พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2523) เด็กและเยาวชนเหล่านี้จะเกาะกลุ่มคบเพื่อน เที่ยวเตร่สนุกสนาน

ผลการศึกษาก็ตรงกับ จูดีริ และ โจน (Judith S. Wallerstein and Joan B. Kelly , 1980) ได้ทำการศึกษาเด็กที่พ่อแม่หย่าร้างกันในแคลิฟอร์เนีย 60 ครอบครัว พบว่าร้อยละ 63 กลับมีชีวิตอยู่อย่างปกติสุข จึงได้เสนอข้อคิดเห็นว่า การที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน ชัดแย้งกัน ทะเลาะกันเรื่องเล็กน้อยๆ กันบ่อย เป็นผลร้ายต่อจิตใจของเด็กมากกว่าการทะเลาะเบาะแว้งกันนานๆ ครั้ง หรือแยกทางกัน

2. ปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

การศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ใน 4 ภาค มีปัญหาพฤติกรรมในระดับผิดปกติค่อนข้างสูง ซึ่งเทียบในภาพรวมปัญหาพฤติกรรมทางเพศสูงถึง 55.0 และรองลงมา คือ พฤติกรรมเด็กเกเร/กระทำผิดกฎระเบียบ ผิดปกติ ร้อยละ 53.1 และเมื่อ

แยกตามรายภาคก็พบว่าภาคเหนือจะมีปัญหาพฤติกรรม 5 ใน 7 พฤติกรรมที่เป็นปัญหาสูงที่สุดใน 4 ภาค

จากภาคเหนือที่มีปัญหาพฤติกรรมสูง มาจากสาเหตุ หลายประการ

2.1 จากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการสื่อสารมีผลต่อสังคม ทั้งด้านค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม และส่งเสริมให้เกิดปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ทั้งปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2539) พบว่า ค่านิยมในทางที่ผิดนำไปสู่การใช้สารระเหยในเด็กและเยาวชน รวมทั้งการศึกษาของแพทเตอร์มอสเตอร์ และมาเซอร์โรลด์ (Patermoster and Magerolle, 1994) ที่รายงานว่า ความกดดันมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยตรง โดยพบว่า เยาวชนที่อาศัยอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่มีปัญหาทางสังคม เช่น มีอาชญากรรมสูง มีความตึงเครียดในการดำเนินชีวิต มักมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน มีปัญหาสัมพันธภาพไม่ดีกับครู มีแนวโน้มการกระทำผิดสูง

มีการอพยพเข้าเมืองหลวงเพื่อทำมาหากินมาก ทำให้เยาวชนมองเห็นความไม่เป็นธรรมในสังคม ก่อให้เกิดทัศนคติไม่ดีต่อสังคม อาจชักนำไปสู่การก่ออาชญากรรมต่อทรัพย์สินได้ เพราะความยากจนเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำผิด เช่น การลักทรัพย์เพื่อให้ตน

ทฤษฎีความขัดแย้งทางวัฒนธรรม (Cultural Conflict Theory) ทาฟท์ (Taft) ได้นำเอาทฤษฎีความขัดแย้งทางวัฒนธรรมของเซลลิน (Sellin) ไปศึกษาและพัฒนาออกไปอย่างกว้างขวางขึ้น โดยได้อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคมอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสัมพันธภาพของบุคคลในสังคมมาก ทำให้บุคคลในสังคมต้องดิ้นรนแข่งขันกันในการดำรงชีวิตมากขึ้น มีคนจำนวนมากที่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการสร้างสถานภาพทางเศรษฐกิจจึงต้องอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม คนเหล่านี้มีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากคนอื่น ๆ โดยทั่วไปที่อาศัยอยู่นอกแหล่งเสื่อมโทรม และครอบครัวของคนเหล่านี้จะมีลักษณะครอบครัวบ้านแตกเป็นจำนวนมาก

2.2 ปัญหาด้านยาเสพติด

มีการติดต่อซื้อขายที่ง่าย ใกล้เคียงผลิตชายแดนพม่า ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนในภาคเหนือมีความเสี่ยงสูงต่อการกระทำผิดกฎหมาย

เคสเลอร์ (Kessler, 1966) ได้เสนอแนะว่า การที่จะตัดสินว่าพฤติกรรมใดจะเป็นปัญหาหรือไม่เป็นให้มองในแง่ของความเหมาะสมของพฤติกรรมนั้นๆ ในแง่มุมของ เวลา สถานที่และอายุของผู้แสดงพฤติกรรมนั้นเป็นหลัก คือ

- อายุ
- ความรุนแรงของการเกิดพฤติกรรม
- จำนวนของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
- การสูญเสียโอกาสในสังคม
- การส่งผลต่อการเจ็บปวดของตนเองหรือต่อผู้อื่น
- พฤติกรรมเกิดในสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหา
- บุคลิกภาพโดยทั่วไปของเขา

เกณฑ์การตัดสินว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือไม่นั้น ควรพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพราะเด็กแต่ละคนอาจแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่างกันไปตามสถานการณ์ที่แตกต่างกัน การเข้าใจพัฒนาการปกติของเด็ก ระบบสังคมของกลุ่มชนจะช่วยให้เข้าใจและสามารถพิจารณาปัญหาของเด็กได้อย่างรอบคอบขึ้น

3. ความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานสำหรับวัยรุ่นอายุ 12-16 ปี ของแบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง สมทรง สุวรรณเลิศ (2528) มาใช้วัดความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมโดยแยกเพศหญิง เพศชาย พบว่าชายมีจำนวนของคนผิดปกติที่รุนแรง ร้อยละ 70.1 ระดับปานกลาง 6.1 ระดับเล็กน้อย 17.1 หญิงระดับความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมที่ผิดปกติร้อยละ 74.1 ปานกลาง ร้อยละ 11.0 เล็กน้อย ร้อยละ 4.4 และมีมากในภาคเหนือเช่นกัน

การช่วยเหลือ การจัดให้มีการได้รับการช่วยเหลือและการรักษาที่ถูกต้อง ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว กระทำผิดกฎหมายนั้น Loeber (1986) และ Frick (1989) พบว่าพ่อแม่ที่มีบุคลิกแบบอันธพาลใช้สารเสพติด มีความสัมพันธ์กับโรคความประพฤติน่าวิตกกังวลในเด็ก รวมทั้งการขาดการดูแลเอาใจใส่ การอบรมเลี้ยงดูที่ไม่สมควร การลงโทษแบบรุนแรงด้วย แต่การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ลงรายละเอียดเรื่องการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งการศึกษาเฉพาะกรณีต่อไป

4. ระดับความคิดเห็นต่อระบบการดูแล ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อเด็ก

จากการศึกษาพบว่า ผู้ดูแล/ครู มีความคิดที่ต้องการจัดระบบการดูแลและมีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยเกินร้อยละ 50 ซึ่งจากคำถามผู้วิจัยถามในเชิงบวก และผู้ดูแล/ครู จะให้คะแนนเหมือนกันทุกภาคอยู่ในระดับ 2 ซึ่งเห็นด้วย (ข้อคำถามดูจากภาคผนวก ก.) แต่ถ้าในรายภาคจะ

เห็นว่าบางข้อที่ผู้ดูแล/ครู อาจให้คะแนนแตกต่างกันบ้าง ก็เพราะยังไม่ได้มีการดำเนินการจึงไม่เห็นความสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. จากการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อมูลด้านปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กในแต่ละภาคว่าปัญหาพฤติกรรม มีลักษณะอย่างไร มีความผิดปกติในระดับใด ความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรม เพื่อเป็นการช่วยให้ผู้ที่จะทำวิจัยต่อจะได้นำผลไปเป็นฐานข้อมูลต่อไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็สามารถนำไปวางแผนการจัดการในเรื่องของการช่วยเหลือ หรือด้านบริหารจัดการในฝ่ายบุคลากรให้มีจำนวนที่สอดคล้องกับจำนวนเด็กที่จะช่วยเหลือ
2. ควรมีการอบรมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้รับความรู้ทางสุขภาพจิตมากยิ่งขึ้น เพราะจำนวนนักจิตวิทยาที่จะดูแลเด็กน้อยเกินไป
3. ควรมีจิตแพทย์เข้าไปตรวจรักษาให้ภายในสถานพินิจ 1 ครั้ง/เดือน
4. หน่วยงานในระดับกระทรวงควรมีการทำงานอย่างต่อเนื่องให้การช่วยเหลือในการทำแบบคัดกรองปัญหาสุขภาพจิตกับเด็กและเยาวชนที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจ เพื่อเด็กจะได้การช่วยเหลือได้ทันการณ์
5. เครื่องมือการวิจัย แบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก (TYC) เป็นเครื่องมือที่ดีได้มาตรฐานสามารถที่จะใช้วัดได้หลายๆ เรื่อง แต่จำนวนข้อที่มาก ทำให้การตอบคำถามได้สมบูรณ์ และเกิดความลำเอียงได้ ควรจะปรับให้มีจำนวนข้อที่น้อยลง และบางข้อที่ไม่สามารถจะตอบได้โดยผู้ดูแล/ครู หรือใครก็ตามที่ไม่ใช่คนที่เลี้ยงดูมาตั้งแต่เกิด อาจตอบได้ยากเช่นกัน บางข้อที่ตอบแล้วไม่สามารถบอกได้ว่าเกิดอะไรก็ควรตัดออกไป จะทำให้ความสมบูรณ์มีมากขึ้น

การทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดปัญหาพฤติกรรมในภาคเหนือ
2. ผลสัมฤทธิ์การใช้แบบคัดกรองในการตรวจสุขภาพจิตเด็กในกลุ่มเด็กด้อยโอกาส

รายการอ้างอิง

กำธร พริ้งสุลวะ. วัยรุ่น. (ม.ป.ท.) ; (ม.ป.ป.)

เกษม ต้นติผลลาชีวะ. การตรวจฉี่นักเรียน. นิตยสารใกล้หมอ 22 (มีนาคม 2541) : 72-75.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. สารเสพติด. 2539 (อัดสำเนา)

จริยา วัฒนโสภณ. ปัญหาพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพฯ : ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต, 2541.

เบจพร ปัญญาียง, อลิสา วัชรสินธุ. ปัญหาสุขภาพจิตของเด็กในกรุงเทพมหานคร :

การศึกษาทางระบาดวิทยา. : กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต, 2539-2540

ชาญศักดิ์ จริยวิทยานนท์. 2539. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำผิดของเด็กและ

เยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี. ภาค

นิพนธ์มหาบัณฑิตคณะพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ธีระพล ยุกตะเสวี. ศึกษาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณี

คดีอุกฉกรรจ์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

ประคอง กรรณสูต. ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ปราโมทย์ สุขพิชัย และ มาโนช หล่อตระกูล. DSM IV ฉบับภาษาไทย (ใช้รหัส ICD 10).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2539.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.

พรพิมล เจียมนาครินทร์. พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2539.

Weisz และคนอื่นๆ. ความแตกต่างของปัญหาในเด็กชายและหญิง.

รายงานการดำเนินการประจำปีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กทั่วประเทศ.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม, 2542.

เลิศศักดิ์ บุญสุข. คู่มือการปฏิบัติงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จังหวัดร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดร้อยเอ็ด, 2542.

วิชา มหาคุณและคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องผลกระทบของเด็กถูทวารุณกรรม :

มาตรการป้องกันและแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : เทคนิค 19, 2533.

ศิริรัตน์ สุขศิริ. นักจิตวิทยาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดระยอง สัมภาษณ์,

20 ตุลาคม 2543.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

สุชา จันทน์เอม. ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2522.

สุชาติ โสมประยูร. สุขภาพจิตในโรงเรียน. วารสารสุขภาพศึกษา ปีที่ 5 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2539)

: 21-27.

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา. คลินิกสุขภาพจิตกับการแก้ไขปัญหาเด็ก : คู่มือเล่มจิ๋ว.

กรุงเทพมหานคร : กองเผยแพร่การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2511.

สมัย ศิริทองถาวร. “ปัญหาพฤติกรรมทางสังคมและเซ็กซ์ปัญหาของเด็กและเยาวชนสถาน
แรกรับในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนภาคเหนือ”. วารสารสมาคมจิต
แพทย์แห่งประเทศไทย 43 (กุมภาพันธ์ 2541) : 120-129.

อัมพร โอตระกูล. ปัจจัยด้านระบอบการศึกษากับการเกิดโรคทางจิตเวช ใน ตำราจิตเวชศาสตร์.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

อัมพร โอตระกูล และ คนอื่นๆ. ปี 2529 พบความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพจิต ปัจจัยด้าน
อายุ ระดับการศึกษา รายได้และจำนวนบุตรของบิดามารดาโดยพบว่า เด็กมีปัญหา
สุขภาพจิตสูงขึ้น เมื่อบิดาอายุ 35ปีขึ้นไป ไม่มีการศึกษา โดยมีอาชีพและไม่มีรายได้
มารดามีอายุ 35 ปีขึ้นไป และครอบครัวมีบุตรเกิน 4 คน.

อุมพร ตรังคสมบัติ และ วชิระ ลาภบุญทรัพย์. รายงานการวิจัย เรื่องความผิดปกติทางจิตในวัย
รุ่นที่กระทำผิดกฎหมาย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สมทรง สุวรรณเลิศ และ สุวัฒนา ศรีพินผล. คู่มือแบบสำรวจพฤติกรรมเด็ก. ฉบับแก้ไขครั้งที่ 4
ศูนย์สุขภาพจิต, พ.ศ. 2542.

อัจฉรา ทองตัน. การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

อุสา ดาสาย. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถาน
พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรบัณฑิต
สาขาพัฒนาสังคม สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 2538.

ภาษาอังกฤษ

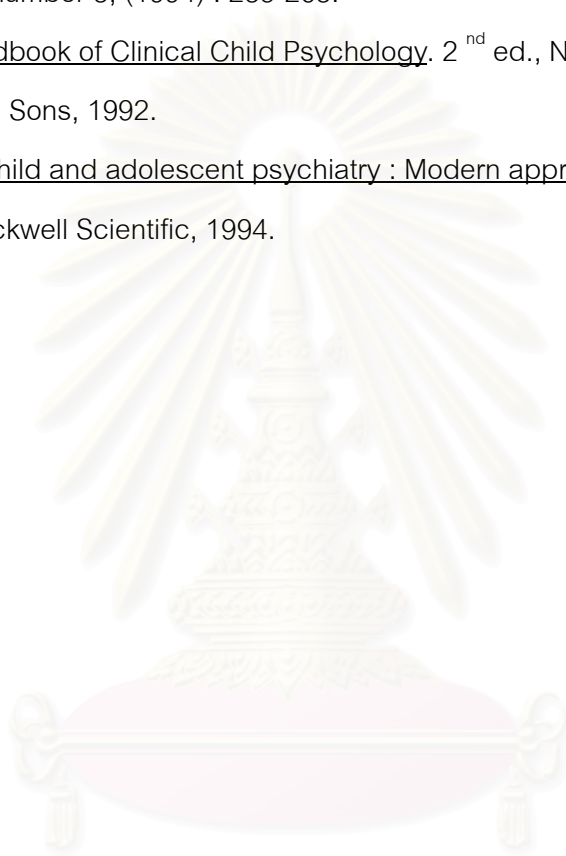
Kessler, J. Psychopathology of childhood. New Jersey : Prentice Hall, 1966.

Patermoster, R. and Magerolle, P. General strain theory and delinquency :

A replication and extension. Journal of Research in Crine and Delinquency
31 number 3, (1994) : 235-263.

Shaw, W.J. Handbook of Clinical Child Psychology. 2nd ed., New York. John Wiley
And Sons, 1992.

Sheldrickk, C. Child and adolescent psychiatry : Modern approach. 3rd ed. Oxford :
Blackwell Scientific, 1994.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตารางร้อยละระดับความคิดเห็นระบบการดูแล ทัศนคติ การปฏิบัติ
ของผู้ดูแล/ครูในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน 4 ภาค

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นของบุคลากร	เหนือ (n = 17)			กลาง (n = 18)			ตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 13)			ใต้ (n = 27)			รวม (n = 75)		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2
4. มีการพัฒนาบุคลากรในสาขาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	59	41.2	52.9	0(0.0)	77.8	77.8	38.5	15.4	46.2	11.1	0(0.0)	88.9	12.0	17.3	70.7
5. กำหนดบทบาท ภารกิจและขั้นตอนการดูแลเด็กใน สถานพินิจได้อย่างชัดเจนและเข้าใจ	23.5	29.4	67.1	5.6	11.1	88.3	0(0.0)	66.2	53.8	7.4	14.8	77.8	9.3	22.7	68.0
6. ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อการดูแลเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	11.8	29.4	58.8	5.6	5.6	88.9	0(0.0)	15.4	84.6	7.4	14.8	77.8	6.7	16.0	77.3
7. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจจังหวัดอื่นอย่างต่อเนื่อง	17.6	29.4	52.9	11.1	33.3	55.6	7.6	46.2	46.2	7.4	40.7	51.9	10.7	37.3	52.0
8. สภาพแวดล้อมภายในสถานพินิจสะอาด ร่มรื่น และน่าอยู่	17.6	23.5	58.8	17.6	23.5	58.8	100	3.7	92.6	3.7	3.7	92.6	6.7	10.7	82.7

ความคิดเห็นของบุคลากร	เหนือ (n = 17)			กลาง (n = 18)			ตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 13)			ใต้ (n = 27)			รวม (n = 75)		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2
9. มีการติดตามผลการแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก อย่าง สม่ำเสมอ	11.8	41.2	47.1	5.6	22.2	72.2		46.2	53.8	7.4	29.6	63.0	6.7	33.3	60.0
10. มีการประชุมปรึกษาหารือกัน ในเรื่องปัญหาพฤติกรรม เด็ก อย่างสม่ำเสมอ	17.6	23.5	58.8	5.6	22.2	25.0	7.7	23.1	69.2	7.4	18.5	74.1	9.3	21.3	69.3

4.19 ระดับความคิดเห็นของทัศนคติของผู้ดูแล/ครูต่อเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ

ตารางที่ 4.19 จำนวน ร้อยละของทัศนคติของบุคลากรผู้ดูแลต่อเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ จำแนกตามภาค

0 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่แน่ใจ 2 = เห็นด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทัศนคติ	ภาคเหนือ (n = 17)			กลาง (n = 18)			ตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 13)			ใต้ (n = 27)			รวม (n = 75)		
	ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น		
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2
1. ปัญหาพฤติกรรมเด็กเป็นเรื่องสำคัญ	(0.0)	(0.0)	100	0.0	0.0	100.0	0.0	7.7	92.3	(0.0)	(0.0)	100	(0.0)	1.3	98.7
2. ครูผู้ดูแลควรผ่านการคัดกรองสภาพอารมณ์ทางสุขภาพจิตทุกคน	(0.0)	5.9	94.1	0.0	5.6	94.4	7.7	30.8	61.5	3.7	7.4	88.9	2.7	10.7	86.7
3. ผู้ดูแลควรทราบบริการให้การปรึกษาแก่เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม	0.0	5.9	94.1	0.0	0.0	100.0	0.0	7.7	92.3	7.4	3.7	88.9	2.7	4.0	93.3
4. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจที่มีปัญหาพฤติกรรมควรเป็นหน้าที่ของนักจิตวิทยาเท่านั้น	76.5	5.9	17.6	66.7	11.1	22.2	61.5	38.5	0.0	77.8	3.7	18.5	72.0	12.0	16.0
5. ท่านคิดว่าครอบครัวมีส่วนช่วยให้เด็กและเยาวชนลดปัญหาพฤติกรรมลง	0.0	17.6	82.4	0.0	5.6	94.4	0.0	0.0	100.0	0.0	3.7	96.3	0.0	6.7	93.3

ทัศนคติ	ภาคเหนือ (n = 17)			กลาง (n = 18)			ตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 13)			ใต้ (n = 27)			รวม (n = 75)		
	ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น		
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2
6. สภาพแวดล้อมในสถานพินิจมีผลต่อปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน	0.0	11.8	88.2	5.6	16.7	77.8	23.1	23.1	53.8	14.8	18.5	66.7	10.7	17.3	72.0
7. เด็กที่ทำผิดกฎระเบียบควรได้รับรางวัลโทษอย่างรุนแรง	64.7	11.8	23.5	55.6	27.8	16.7	61.5	30.8	7.7	51.9	37.0	11.1	57.3	28.0	14.7
8. ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมและการวิธีแก้ไขทุกปี	0.0	0.0	100.0	0.0	5.6	94.4	0.0	7.7	92.3	0.0	5.4	92.6	0.0	5.3	94.7
9. ผู้ดูแลเด็กต้องควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อมีปัญหา	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	100.0	7.7	0.0	92.3	0.0	0.0	100.0	1.3	0.0	98.7
10. เด็กทุกคนได้รับการสื่อสารทางบวกจากผู้ดูแลเด็กเท่ากันทุกคน	5.9	0.0	94.1	0.0	22.2	77.8	0.0	15.4	84.6	0.0	0.0	100.0	1.3	8.0	90.7

ตารางที่ 4.20 จำนวน ร้อยละของความคิดเห็นของบุคลากรผู้ดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ จำแนกตามภาค

1 = ไม่เคย 2 = นาน ๆ ครั้ง (4 ครั้ง/ เดือน) 3 = บ่อยครั้ง (10 ครั้ง/ เดือน) 4 = เป็นประจำ (ทุกครั้งที่)

ความคิดเห็นของบุคลากร	ภาคเหนือ				กลาง				ตะวันออกเฉียงเหนือ				ใต้				รวม			
	ระดับความคิดเห็น n = 17				ระดับความคิดเห็น n = 18				ระดับความคิดเห็น n = 13				ระดับความคิดเห็น n = 27				ระดับความคิดเห็น n = 75			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. เมื่อเด็กมีปัญหาชกต่อยกัน ท่านทำคือ																				
1.1 เข้าไปเป็นกรรมการจับ แยกทันที	35.3	29.4	17.6	17.6	38.9	38.9	16.7	5.6	38.5	46.2	0.0	15.4	29.6	41.9	0.0	22.2	34.7	41.3	8.0	16.0
1.2 ทำโทษทั้งคู่	29.4	41.2	17.6	11.8	16.7	50.0	27.8	5.6	7.7	84.6	0.0	7.7	25.9	66.7	7.4	0.0	21.3	60.0	13.3	5.3
1.3 เรียกทั้งคู่มาสอบถาม ความจริงทันที	11.8	35.3	11.8	41.2	5.6	44.4	27.8	22.2	30.8	30.8	30.8	38.5	44.4	44.4	25.9	25.9	5.3	40.0	24.0	30.7
1.4 รอให้ทั้งสองอารมณ์ สงบลงแล้วค่อยเรียก มา สอบถาม	5.9	41.2	27.8	5.9	0(0)	94.4	0(0)	5.6	30.8	23.1	15.4	30.8	7.4	29.6	33.3	29.6	9.3	46.7	18.7	24

ความคิดเห็นของบุคลากร	ภาคเหนือ				กลาง				ตะวันออกเฉียงเหนือ				ใต้				รวม			
	ระดับความคิดเห็น n = 17				ระดับความคิดเห็น n = 18				ระดับความคิดเห็น n = 13				ระดับความคิดเห็น n = 27				ระดับความคิดเห็น n = 75			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
2. เมื่อพบเด็กมีปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมท่านปฏิบัติ																				
2.1 สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิดและเขียนรายงาน	11.8	29.4	29.4	29.4	11.1	55.6	16.7	16.7	0(0.0)	38.5	30.8	30.8	11.1	44.4	33.3	11.1	9.3	42.7	28.0	20.0
2.2 ส่งต่อให้นักจิตวิทยาดูแล	11.8	29.4	29.4	29.4	11.1	35.6	16.7	16.7	0(0.0)	38.5	30.8	30.8	11.1	44.4	33.3	11.1	9.3	42.7	28.0	20.0
2.3 ส่งไปให้พยาบาลที่อยู่ในสถาน	5.9	52.9	29.4	11.8	11.1	61.1	27.8	0	7.7	38.5	38.5	15.4	14.8	59.3	11.1	14.8	10.7	54.7	24.0	10.7
2.4 พินิจดูแล	35.3	47.1	5.9	11.8	22.2	27.8	44.4	5.6	30.8	53.8	7.7	7.7	40.7	33.3	14.8	11.1	33.3	38.7	18.7	9.3
2.5 พาไปปรึกษาจิตแพทย์ด้วยตนเอง	58.8	35.3	5.9	0	77.8	11.1	11.1	0	84.6	7.7	0	7.7	63.0	22.2	7.4	7.4	69.3	20.0	6.7	4.0

ความคิดเห็นของบุคลากร	ภาคเหนือ				กลาง				ตะวันออกเฉียงเหนือ				ใต้				รวม			
	ระดับความคิดเห็น n = 17				ระดับความคิดเห็น n = 18				ระดับความคิดเห็น n = 13				ระดับความคิดเห็น n = 27				ระดับความคิดเห็น n = 75			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
3. ท่านมีวิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตมาใช้กับเด็กในสถานพินิจ																				
3.1 ให้วิ่งแข่งขันกัน, เล่นฟุตบอล	29.4	11.8	29.4	29.4	11.1	33.3	11.1	44.4	0(0.	0(0.	53.8	46.2	3.7	18.5	44.4	33.3	10.7	17.3	34.7	37.3
3.2 ออกกำลังกายพร้อม ๆ กันทุกเช้า	23.5	17.6	11.8	47.1	5.6	27.8	11.1	55.6	0(0.	15.4	23.1	61.5	25.9	11.1	22.2	40.7	16.0	17.3	17.3	49.3
3.3 ให้นั่งสมาธิ, นิมนต์พระมาเทศน์	17.6	29.4	35.3	17.6	5.6	38.9	11.1	44.4	0(0.	30.8	15.4	53.8	7.4	25.9	37.0	29.6	8.0	30.7	26.7	34.7
3.4 ให้เล่นดนตรี	17.6	23.5	41.2	17.6	5.6	27.8	38.9	27.8	7.7	23.1	38.5	30.8	14.8	14.8	29.6	40.7	12.0	21.3	36.0	30.7
4. เมื่อเด็กเกิดความเครียดนอนไม่หลับท่านทำอย่างไร			0(0.	0(0.				0(0.				0(0.								0(0.
4.1 ให้นอนหลับแก่เด็ก	82.4	17.6	0	0	83.3	11.1	5.6	0	76.9	7.7	15.4	0	88.9	7.4	3.7		84.0	10.7	5.3	0
4.2 คุยปลอบโยนตามปัญหา	11.8	11.8	52.9	23.5	5.6	50.0	22.2	22.2	0(0.	15.4	53.8	30.8	0(0.	29.6	48.1	22.2	4.0	28.0	44.0	24.0

ความคิดเห็นของบุคลากร	ภาคเหนือ				กลาง				ตะวันออกเฉียงเหนือ				ใต้				รวม			
	ระดับความคิดเห็น n = 17				ระดับความคิดเห็น n = 18				ระดับความคิดเห็น n = 13				ระดับความคิดเห็น n = 27				ระดับความคิดเห็น n = 75			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
4.3 พยายามเป็นกันเองเพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจ	11.8	5.9	35.3	47.1	0(0.	27.8	38.9	33.3	0(0.	7.7	38.5	53.8	3.7	18.5	51.9	25.9	4.0	16.0	42.7	37.3
4.4 คอยสังเกตพฤติกรรมและรายงานพยาบาลประจำสถานพินิจฯ	17.6	35.3	23.5	23.5	11.1	33.3	27.8	27.8	7.7	30.8	53.8	7.7	18.5	37.0	37.0	7.4	14.7	34.7	34.7	16.0
5. แหล่งที่ท่านสามารถประสานงานและส่งต่อเมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาพฤติกรรมที่ท่านสามารถแก้ไขได้																				
5.1 ส่งโรงพยาบาลประจำจังหวัด	41.2	11.8	23.5	23.5	72.2	16.7	5.6	5.6	46.2	23.1	15.4	15.4	74.1	25.9	0 (0.0)	0(0.)	61.3	20.0	9.3	9.3
5.2 ส่งต่อนักจิตวิทยาของสถานพินิจฯ ให้ดำเนินการ	5.9	23.5	41.2	29.4	0(0.	61.1	27.8	11.1	0(0.	30.8	46.2	23.1	18.5	29.6	40.7	11.1	8.0	36.0	38.7	17.3

ความคิดเห็นของบุคลากร	ภาคเหนือ				กลาง				ตะวันออกเฉียงเหนือ				ใต้				รวม			
	ระดับความคิดเห็น n = 17				ระดับความคิดเห็น n = 18				ระดับความคิดเห็น n = 13				ระดับความคิดเห็น n = 27				ระดับความคิดเห็น n = 75			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
5.3 ส่งโรงพยาบาลจิตเวช ในเขตพื้นที่	58.8	29.4	5.9	5.9	77.8	22.2	0(0.)	0(0.)	84.6	15.4	0(0.)	0(0.)	77.8	11.1	7.4	3.7	74.7	18.7	4.0	2.7
5.4 ส่งให้พยาบาลในสาขา ธารณสุขจังหวัด	100	0(0.)	0(0.)	0(0.)	94.4	0(0.)	5.6	0(0.)	76.9	23.1	0(0.)	0(0.)	96.3	3.7	0(0.)	0(0.)	93.3	5.3	1.3	0(0.)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสำรวจปัญหาพฤติกรรมเด็ก TYC แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
ระบบการดูแล ทัศนคติ การปฏิบัติของผู้ดูแล/ครู
ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม : ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจเด็กและเยาวชน

- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจเด็กและเยาวชน สำหรับผู้วิจัย
คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย 3 ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่าง ID.
1. เพศ 1)
 - ชาย หญิง
 2. อายุ 2)
 - 12 ปี 13 ปี 14 ปี 15 ปี 16 ปี 17 ปี 18 ปี
 3. ศาสนา 3)
 - พุทธ คริสต์
 - อิสลาม อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 4. การศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 4)
 - ประถมศึกษา ระบุชื่อสถานศึกษา.....
 - มัธยมศึกษา ระบุชื่อสถานศึกษา.....
 - ไม่ได้เรียนหนังสือ
 - อื่นๆ (ระบุ)..... 5)
 5. สถานภาพครอบครัว 6)
 - บิดามารดาอยู่ร่วมกัน บิดามารดาแยกกันอยู่ บิดามารดาหย่ากัน
 - บิดามารดาถึงแก่กรรมทั้งคู่ บิดาถึงแก่กรรม มารดาถึงแก่กรรม
 6. อาชีพของบิดา 7)
 - ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ค้าขาย / ทำธุรกิจ
 - กสิกร รับจ้าง อื่นๆ (ระบุ).....
 7. อาชีพของมารดา
 - ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ค้าขาย / ทำธุรกิจ
 - กสิกร รับจ้าง อื่นๆ (ระบุ).....
 8. ท่านมีพี่น้องร่วมบิดามารดารวมทั้งสิ้น.....คน และท่านเป็นบุตรคนที่..... 8)
 9. ความสัมพันธ์ในครอบครัว 9)
 - ดีมาก ดี

- ปานกลาง ไม่ดี เนื่องจาก..... สำหรับผู้วิจัย
10. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับ
- บิดาและมารดา บิดา มารดา 10)
- ญาติ เพื่อน อื่นๆ (ระบุ).....
11. ท่านพักอาศัยที่ใด 11)
- บ้านของตนเอง บ้านเช่า อาศัยอยู่บ้านผู้อื่น
- หอพัก วัด อื่นๆ (ระบุ).....
12. คดีที่ท่านถูกจับ 12)
- สารเสพติด ระบุ.....
- ลักขโมย ระบุ.....
- อื่นๆ ระบุ..... 13)
13. ท่านเข้ามาอยู่ที่สถานพินิจครั้งที่..... 14)
14. รวมเวลาที่ท่านอยู่ในสถานพินิจจนถึงปัจจุบันทั้งสิ้น.....วัน.....เดือน.....ปี 15)
15. ท่านเคยถูกล่วงละเมิด 16)
- ทางร่างกาย ระบุ.....
- ทางจิตใจ ระบุ.....
- ทางเพศ ระบุ.....
16. ท่านเคยเกี่ยวข้องกับสารเสพติดอย่างไร
- ไม่เคย ใช้ยาเสพติด
- ขาย เกี่ยวข้องในทางอื่น (ระบุ).....

สถาบันวิจัยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือ

หัวข้อต่อไปนี้เป็นกรออธิบายถึงพฤติกรรมของเด็ก โปรดเขียนเครื่องหมายวงกลมตรงหมายเลขที่ท่านพิจารณาเห็นว่าหัวข้อนั้นอธิบายลักษณะพฤติกรรมของบุตรของท่านในขณะนี้หรือไม่ช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา โดยวงกลมหมายเลข 2 ถ้าเห็นว่าเป็นเช่นนั้นอย่างมากหรือบ่อยครั้งมาก ให้วงกลมหมายเลข 1 ถ้าเห็นว่าเป็นเช่นนั้นเล็กน้อยหรือเป็นบางครั้ง และให้วงกลมหมายเลข 0 ถ้าเห็นว่าไม่เป็นเช่นนั้นเลย โปรดตอบทุกหัวข้อเท่าที่ท่านสามารถจะทำได้ ถึงแม้ว่าบางหัวข้อไม่อธิบายถึงพฤติกรรมของบุตรของท่านโดยตรงก็ตาม

ไม่เป็นเลย		เป็นเล็กน้อยหรือเป็นบางครั้ง		เป็นอย่างมากหรือบ่อยครั้งมาก			
0		1		2			
0	1	2	1. ประพฤติตนเด็กกว่าวัย	0	1	2	30. กลัวการไปโรงเรียน
0	1	2	2. มีอาการแพ้ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง)	0	1	2	31. กลัวว่าจะคิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ดี
0	1	2	3. ชอบได้เสียง	0	1	2	32. รู้สึกว่าตนเองจะต้องมีอะไรบางอย่าง
0	1	2	4. เป็นโรคหืด	0	1	2	33. รู้สึกหรือบ่นว่าไม่มีใครรัก
0	1	2	5. ประพฤติตนเหมือนเพศตรงข้าม	0	1	2	34. รู้สึกว่าคนอื่นคอยปกป้องร้าย
0	1	2	6. ขับถ่ายไม่เป็นที่	0	1	2	35. รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าหรือมีปมด้อย
0	1	2	7. ชอบคุยโม้ ใ้อวด	0	1	2	36. เจ็บตัวบ่อยหรือได้รับอุบัติเหตุบ่อย
0	1	2	8. ขาดสมาธิ สนใจสิ่งใดได้ไม่นาน	0	1	2	37. มักมีเรื่องต่อสู้กับคนอื่น
0	1	2	9. หมกหมุ่นอยู่กับความคิดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือคิดซ้ำๆ อยู่เรื่องเดียว (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง)	0	1	2	38. ถูกล้อเลียนมาก
0	1	2	10. ไม่อยู่นิ่ง ลูกลี้ลูกลน หรืออยู่นิ่งไม่สุข	0	1	2	39. มั่วสุมกับผู้อื่นที่ก่อเรื่องเดือดร้อน
0	1	2	11. พังพาผู้ใหญ่มากเกินไป	0	1	2	40. ได้ยินเสียงซึ่งไม่ได้มีอยู่จริง (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :
0	1	2	12. บ่นว่าเหงา	0	1	2	41. ทำอะไรโดยไม่คิด
0	1	2	13. มีอาการสับสน	0	1	2	42. ชอบอยู่ตามลำพัง
0	1	2	14. ร้องไห้ฟูมฟายมาก	0	1	2	43. พูดปดหรือขี้โก่ง
0	1	2	15. ใจร้ายต่อสัตว์	0	1	2	44. กัดเล็บ
0	1	2	16. ใจร้ายหรือชอบรังแกผู้อื่น	0	1	2	45. ประหม่าหรือเครียด
0	1	2	17. ผันกลางวันหรือหมกหมุ่นกับความคิดของตนเอง	0	1	2	46. มีอาการสันนิษฐานตามร่างกายเมื่อประหม่าหรือตกใจกลัว ((โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :
0	1	2	18. จงใจทำร้ายตนเองหรือพยายามฆ่าตัวตาย	0	1	2	47. ผันร้าย
0	1	2	19. เรียกร้องความสนใจมาก	0	1	2	48. ไม่เป็นที่ชอบพอของเด็กคนอื่นๆ
0	1	2	20. ทำลายสิ่งของของตนเอง	0	1	2	49. มีอาการท้องผูก
0	1	2	21. ทำลายสิ่งของของผู้อื่น	0	1	2	50. กลัวหรือวิตกกังวลเกินไป
0	1	2	22. ไม่เชื่อฟังเมื่ออยู่บ้าน	0	1	2	51. รู้สึกวิงเวียนศีรษะ
0	1	2	23. ไม่เชื่อฟังเมื่ออยู่โรงเรียน	0	1	2	52. รู้สึกผิดมากเกินไป
0	1	2	24. กินอาหารได้น้อย	0	1	2	53. กินมากเกินไป
0	1	2	25. เข้ากับเด็กคนอื่นไม่ได้	0	1	2	54. เหนื่อยง่าย
0	1	2	26. ไม่รู้สึกผิดหลังจากได้กระทำสิ่งไม่สมควรไปแล้ว	0	1	2	55. น้ำหนักมากเกินไป
0	1	2	27. อิจฉาคนง่าย	0	1	2	56. บ่นว่าไม่สบายถึงแม้ว่าเท่าที่ท่านทราบเด็กคนนี้ไม่ได้เป็นอะไร
0	1	2	28. กินหรือดื่มสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง)	0	1	2	ก. บ่นว่าปวดนั้นเจ็บนี้
0	1	2	29. กลัวสัตว์บางชนิดสถานการณ์บางอย่างหรือสถานที่อื่นนอกเหนือจากโรงเรียน (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :	0	1	2	ข. บ่นปวดศีรษะ
				0	1	2	ค. บ่นว่าคลื่นไส้ ไม่สบาย

ไม่เป็นเลย		เป็นเล็กน้อยหรือเป็นบางครั้ง	เป็นอย่างมากหรือบ่อยครั้งมาก
0		1	2
0 1 2	ง. บ่นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับตา (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง)		0 1 2 80. จ้องมองโดยไร้จุดหมาย
			0 1 2 81. ขโมยของในบ้าน
			0 1 2 82. ขโมยของนอกบ้าน
0 1 2	จ. มีอาการเป็นผื่นหรือปัญหาเกี่ยวกับโรคผิวหนัง		0 1 2 83. สะสมสิ่งของที่ตนเองไม่ได้ต้องการใช้ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :
0 1 2	ฉ. ปวดหรือมีอาการเกร็งในท้อง		
0 1 2	ช. อาเจียน		0 1 2 84. พฤติกรรมแปลกๆ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง):
0 1 2	ซ. หายใจไม่อิ่ม		
0 1 2	ฅ. บ่นว่ามีอาการเจ็บปวดทางร่างกายอื่นๆ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :		0 1 2 85. ความคิดแปลกๆ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง):
0 1 2	57. ทำร้ายร่างกายผู้อื่น		0 1 2 86. ดื้อ บังคับ หรือดุนเฉียว
0 1 2	58. แคะจุก แคะเกาผิวหนังหรือส่วนอื่นๆ ของร่างกาย (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :		0 1 2 87. อารมณ์หรือความรู้สึกเปลี่ยนแปลงกะทันหัน
			0 1 2 88. เฉย ไม่พูดจากเวลาโกรธหรือไม่สบายใจ
0 1 2	59. เล่นอวัยวะเพศของตนเองในที่สาธารณะ		0 1 2 89. ระแวงสงสัย
0 1 2	60. ชอบเล่นอวัยวะเพศของตนเองมากเกินไป		0 1 2 90. สบถหรือใช้คำหยาบ
0 1 2	61. เรียนไม่ดี		0 1 2 91. พูดถึงการทำลายชีวิตตนเอง
0 1 2	62. ทำทางเงอะงะ หรือมั่งงำ		0 1 2 92. ละเมอพูดหรือเดินเวลาหลับ
0 1 2	63. ชอบเล่นกับเด็กที่อายุมากกว่า		0 1 2 93. พูดมากเกินไป
0 1 2	64. ชอบเล่นกับเด็กที่อายุน้อยกว่า		0 1 2 94. ชอบล้อเลียน
0 1 2	65. ไม่ยอมพูด		0 1 2 95. ทำฤทธิ์ลงมือลงเท้าหรืออารมณ์ร้อน
0 1 2	66. ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ้ำๆ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง)		0 1 2 96. คิดเกี่ยวกับเรื่องเพศมากเกินไป
			0 1 2 97. ชมชู้หรือชู้ขั้วผู้อื่น
0 1 2	67. หนีออกจากบ้าน		0 1 2 98. ดูดนิ้วหัวแม่มือ
0 1 2	68. ส่งเสียงร้องกรี๊ดกร๊าดบ่อย		0 1 2 99. พะวงกับความป็นระเบียบหรือความสะอาดมากเกินไป
0 1 2	69. ชอบทำอะไรหลบๆ ซ่อนๆ ไม่แสดงให้คนอื่นรู้		0 1 2 100. ปัญหาการนอน (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง):
0 1 2	70. มองเห็นสิ่งที่ไม่มีความเป็นจริง (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :		
			0 1 2 101. หนีโรงเรียนหรือขาดเรียนโดยไม่มีสาเหตุอันควร
0 1 2	71. ระมัดระวังตัวเองเกินไป หรือประหม่าง่าย		0 1 2 102. ไม่มองไวเคลื่อนไหวเชิงซ้ำหรือขาดความกระปรี้กระเปร่า
0 1 2	72. ชอบจุดไฟเผาของที่ไม่ควรเผา		0 1 2 103. ไม่มีความสุข เสียใจ เศร้าซึม
0 1 2	73. ปัญหาทางเพศ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :		0 1 2 104. พูดเอะอะ เสียงดังเกินควร
			0 1 2 105. ต้มเหล้าหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์
0 1 2	74. ชอบอดตัวหรือทำตลก		0 1 2 106. ใช้ยาหรือสิ่งเสพติดโดยไม่มีเหตุผลเกี่ยวข้องกับเรื่องการเจ็บป่วย (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง):
0 1 2	75. ซ้ำร้ายหรือกระดาก (ขี้ตื่น)		
0 1 2	76. นอนได้น้อยกว่าเด็กอื่นโดยทั่วไป		0 1 2 107. จงใจทำลายสมบัติสาธารณะ
0 1 2	77. นอนมากกว่าเด็กอื่นโดยทั่วไปในเวลากลางวันและ/หรือกลางคืน (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :		
0 1 2	78. ละเลงหรือเล่นอุจจาระ		
0 1 2	79. ปัญหาการพูด (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง) :		

ไม่เป็นเลย		เป็นเล็กน้อยหรือเป็นบางครั้ง	เป็นอย่างมากหรือบ่อยครั้งมาก	
0		1	2	
0 1 2	108. บั๊สสาธารณะควรถูกวางวัน		0 1 2	126. ไม่สุภาพ หยาบคายหรือไม่เคารพผู้ใหญ่
0 1 2	109. บั๊สสาธารณะที่นอน		0 1 2	127. ไม่สุภาพหรือหยาบคายต่อเด็กคนอื่นๆ
0 1 2	110. อุดอับด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ สงสารตัวเอง		0 1 2	128. ไม่มีความรับผิดชอบ (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง)
0 1 2	111. อยากเป็นเพศตรงข้าม			
0 1 2	112. แยกตัวเองไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น		0 1 2	129. ชุกชน (โปรดอธิบายหรือยกตัวอย่าง)
0 1 2	113. กังวลใจในที่			
0 1 2	114. ใจลอยหรือขี้หลงขี้ลืม			
0 1 2	115. ตื่นเต้น		0 1 2	130. ถอนใจ
0 1 2	116. รู้สึกไม่สบายใจได้ง่าย		0 1 2	131. เก็บกด ไม่แสดงความรู้สึก
0 1 2	117. ถูกเด็กอื่นแกล้ง		0 1 2	132. ทำตัวแก่เกินวัย (แก่แดด)
0 1 2	118. สร้างมิตรสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ยาก		0 1 2	133. ใช้เงินไม่เป็น
0 1 2	119. ใจแคบหรือไม่ชอบแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น		0 1 2	134. ออกจากบ้านไปเรื่อยๆ โดยไร้จุดหมาย
0 1 2	120. ไม่มีใครสนใจสิ่งรอบๆ ตัว		0 1 2	135. โปรดเขียนเพิ่มเติมถ้าบุตรของท่านมีปัญหาอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ :
0 1 2	121. เห็นแก่ตัวหรือเอาแต่ใจตนเอง		0 1 2	ก. _____
0 1 2	122. ไม่สนใจการเรียน		0 1 2	ข. _____
0 1 2	123. ช่วยเหลือตนเองไม่มีใครได้		0 1 2	ค. _____
0 1 2	124. ชอบออกไปนอกบ้าน			
0 1 2	125. ทำอะไรเรื่องซ้ำ			

ลำดับ	ความคิดเห็นของบุคลากรผู้ดูแลในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนต่อการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน	ระดับคะแนน					
		1	2	3	4	5	
16.	ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อการดูแลเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง						Y ₁₆
17.	มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ กับสถานพินิจจังหวัดอื่นอย่างต่อเนื่อง						Y ₁₇
18.	สภาพแวดล้อมภายในสถานพินิจสะอาด ร่มรื่น และน่าอยู่						Y ₁₈
19.	มีการติดตามผลการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กสม่ำเสมอ						Y ₁₉
20.	มีการประชุมปรึกษาหารือกันในเรื่องปัญหาพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ						Y ₂₀

สำหรับผู้วิจัย

ตอนที่ 2 ทศนคติต่อสุขภาพจิตต่อการดูแลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น และตรงกับความจริงมากที่สุด โดยที่ระดับ

ความคิดเห็นแสดงเป็นตัวเลข ซึ่งแทนความหมายดังนี้

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 = ไม่เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 4 = เห็นด้วย 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	
21	ปัญหาพฤติกรรมเด็กเป็นเรื่องสำคัญ						Y ₂₁
22	ครูผู้ดูแลควรผ่านการคัดกรองสภาพอารมณ์ทางสุขภาพจิตทุกคน						Y ₂₂
23	ผู้ดูแลควรหาวิธีการให้การปรึกษาแก่เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม						Y ₂₃
24	เด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ที่มีปัญหาพฤติกรรมควรเป็นหน้าที่ของนักจิตวิทยาเท่านั้น						Y ₂₄
25	ท่านคิดว่าครอบครัวมีส่วนช่วยให้เด็กและเยาวชนลดปัญหาพฤติกรรมลง						Y ₂₅
26	สภาพแวดล้อมในสถานพินิจฯ มีผลต่อปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน						Y ₂₆
27	เด็กที่ทำผิดกฎระเบียบควรได้รับการลงโทษอย่างรุนแรง						Y ₂₇
28	ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมและการวิธีแก้ไขทุกปี						Y ₂₈
29	ผู้ดูแลเด็กต้องควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อมีปัญหา						Y ₂₉
30	เด็กควรได้รับการสื่อสารทางบวกจากผู้ดูแลเด็กเท่ากันทุกคน						Y ₃₀

สำหรับผู้วิจัย

ตอนที่ 4 การไปปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย 3 ลงใน Y ที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด

4 = เป็นประจำ (ทุกครั้ง) 3 = บ่อยครั้ง (10 ครั้ง/เดือน) 2 = นานๆ ครั้ง (4 ครั้ง/เดือน) 1 = ไม่เคย

ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย	สำหรับผู้วิจัย
31. เมื่อเด็กมีปัญหาชกต่อยกันท่านทำคือ					
31.1 เข้าไปเป็นกรรมการจับแยกทันที					Y _{31.1}
31.2 ทำโทษทั้งคู่					Y _{31.2}
31.3 เรียกทั้งคู่มาสอบถามความจริงทันที					Y _{31.3}
31.4 รอให้ทั้งสองอารมณ์สงบลงแล้วค่อยเรียกมาสอบถาม					Y _{31.4}
32. เมื่อพบเด็กมีปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมท่านปฏิบัติ					
32.1 สังเกตเด็กอย่างใกล้ชิดและเขียนรายงานไว้					Y _{32.1}
32.2 ส่งต่อนักจิตวิทยาดูแล					Y _{32.2}
32.3 ส่งไปให้พยาบาลที่อยู่ในสถานพินิจดูแล					Y _{32.3}
32.4 พาไปปรึกษาจิตแพทย์ด้วยตนเอง					Y _{32.4}
33. ท่านมีวิธีการส่งเสริมสุขภาพจิตมาใช้กับเด็กในสถานพินิจฯ					
33.1 ให้วิ่งแข่งกัน , เล่นฟุตบอล					Y _{33.1}
33.2 ออกกำลังกายพร้อมๆ กันทุกเช้า					Y _{33.2}
33.3 ให้นั่งสมาธิ, นิมนต์พระมาเทศก์					Y _{33.3}
33.4 ให้เล่นดนตรี					Y _{33.4}
34. เมื่อเด็กเกิดความเครียดนอนไม่หลับท่านทำอย่างไร					
34.1 ให้นอนหลับแก้เด็ก					Y _{34.1}
34.2 คุยปลอบโยนถามปัญหา					Y _{34.2}
34.3 พยายามเป็นกันเองเพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจ					Y _{34.3}
34.4 คอยสังเกตพฤติกรรมและรายงานพยาบาลประจำสถานพินิจฯ					Y _{34.4}
35. แหล่งที่ท่านสามารถประสานงานและส่งต่อเมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาพฤติกรรมที่ท่านไม่สามารถแก้ไขได้					
35.1 ส่งโรงพยาบาลประจำจังหวัด					Y _{35.1}
35.2 ส่งต่อนักจิตวิทยาของสถานพินิจฯ ให้ดำเนินการ					Y _{35.2}
35.3 ส่งโรงพยาบาลจิตเวชในพื้นที่					Y _{35.3}
35.4 ส่งให้พยาบาลในสาธารณสุขจังหวัด					Y _{35.4}

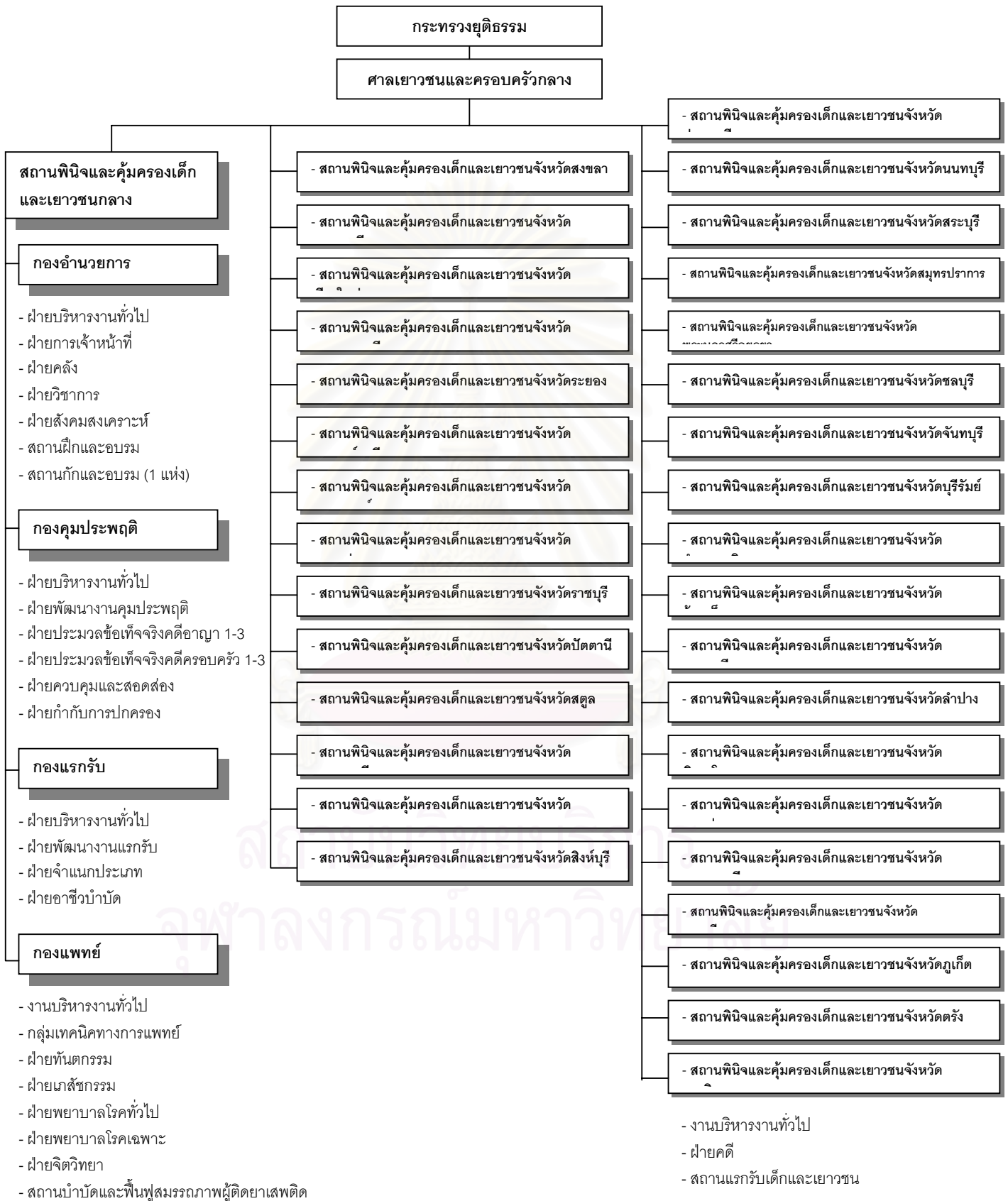

ภาคผนวก ค

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ข้อปัญหาพฤติกรรมและรูปแบบของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับ
กลุ่มอาการทางจิตเวชในวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 12-16 ปี
T-Score สำหรับวัยรุ่นชายและหญิงอายุ 12-16 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรม
เด็กสำหรับผู้ปกครอง)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

7. ข้อปัญหาพฤติกรรมและรูปแบบของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาการทางจิตเวชในวัยรุ่นชายอายุ 12-16 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ป่วย)

ปัญหาแบบเก็บกด (Internalizing Problems)		ปัญหาแบบแสดงออก/ขาดการควบคุม (Externalizing Problems)			
การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบ ความผิดปกติทางร่างกาย (Somatic Complaints)	ซึมเศร้า/วิตกกังวล (Depression/Anxiety)	แยกตนเองจากสังคม (Social Withdrawal)	เกเร/ทำผิดกฎระเบียบ (Delinquency)		
-56. ด.บ่นว่าคลื่นไส้ไม่สบาย 56. ข.บ่นเจ็บ 56. ง.ปวด/มีอาการเกร็งในท้อง -51. รู้สึกถึงเวียนศีรษะ -56. ข.บ่นปวดศีรษะ -56. ก.บ่นว่าปวดนั้นเจ็บ -54. เหนื่อยง่าย รวมคะแนน	-113. กังวลใจ 56. กลัว/วิตกกังวลมาก -103. ไม่มีความสุข เสียใจ ซึมเศร้า -89. ระวังสงสัย -35. รู้สึกไม่คุ้มค่า/มีไม่ต่อ -91. พูดถึงการทำลายชีวิตตนเอง -13. มีอาการลับสน -34. รู้สึกว่ามีคนอื่นบ่งร้าย -40. ได้ยินเสียงที่ไม่มีจริง -9. หมกมุ่น/คิดซ้ำ ๆ -112. แยกตัวเอง -17. ฝันกลางวัน -18. จงใจทำร้ายตัวเอง/พยายามฆ่าตัวตาย -85. ความคิดแปลก ๆ -45. ประหลาด/ประหลาด -14. ร้องไห้/ฟูมฟายมาก -33. รู้สึก/บ่นว่าไม่มีใครรัก -109. อุดอื้นด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ -52. รู้สึกผิดมากเกินไป -71. ระมัดระวังตัว/ประหม่า -25. เข้ากับเด็กอื่นไม่ได้ -42. ซอบอยู่ตามลำพัง -12. บ่นว่าเหงา -70. มองเห็นสิ่งที่ไม่จริง -31. กลัวจะคิด/ทำสิ่งไม่ดี -80. จ้องมองโดยไร้จุดหมาย -76. นอนน้อยกว่าเด็กอื่น รวมคะแนน	-65. ไม่ยอมพูด 102. ไปมากไป เกลียดไปมาก -39. มีความเกรงใจที่ระแวก -42. ซอบอยู่ตามลำพัง -88. เจ็บ ไม่พูดจาเวลาโกรธ/ไม่สบายใจ -112. แยกตัวเอง -45. ประหม่า/เครียด -75. ซ้ำซาก/กระตาค รวมคะแนน	-101. หมกมุ่นเรียนโดยไม่มีเหตุผล 43. พูดตลก/ตลก -39. มักคุยกับผู้อื่นที่ก่อเรื่องเดือดร้อน -69. ทำอะไรหลบ ๆ ซ่อน ๆ ไม่แสดงให้คนอื่นรู้ -105. ดื้อแพ่ง/เครื่องตั้งที่ผสมแอลกอฮอล์ -67. หมกมุ่นจากบ้าน -23. ไม่เชื่อฟังเมื่ออยู่ในโรงเรียน -41. ทำอะไรโดยไม่ได้คิด -81. ซนของที่บ้าน -22. ไม่เชื่อฟังเมื่ออยู่บ้าน -26. ไม่รู้สึกผิดหลังกระทำสิ่งไม่สมควรไปแล้ว -28. กิน/ดื่มสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร -61. เรียนไม่ดี -82. ซนของนอกบ้าน รวมคะแนน	ปัญหาแบบแสดงออก/ขาดการควบคุม (Externalizing Problems) พฤติกรรมก้าวร้าว (Aggressive-Behavior) -16. ใจร้าย ชอบรังแกผู้อื่น 77. ทำชู้/ชู้กับผู้อื่น -21. ทำลายสิ่งของ ๆ ผู้อื่น -57. ทำร้ายร่างกายผู้อื่น -95. ทำพท์ ลงมือลงเท้า -90. สบต./ใช้คำหยาบ -37. มักมีเรื่องต่อสู้กับคนอื่น -15. ใจร้ายต่อสัตว์ -104. พูดอะไรจะเสียงดังเกินควร -20. ทำลายสิ่งของ ๆ ตนเอง -86. ดื้อ บิดัง จมเฉียว -87. อารมณ์/ความรู้สึกเปลี่ยนแปลงกะทันหัน -68. ส่งเสียงร้องกรีดกราดบ่อย -106. ใช้ยา/สิ่งเสพติด -48. ไม่เป็นที่ชอบพอของเด็กอื่น -22. ไม่เชื่อฟังเมื่ออยู่บ้าน -3. ซอบโตเถียง รวมคะแนน	พฤติกรรมเด็กก้าวร้าว/ควบคุมตนเองไม่ได้ (Immaturity/Poor Self Control) -1. ประพฤติตนเด็กกว่าวัย 11. ทำผิด/ทำเรื่องมากเกินไป -53. กินมากเกินไป -38. ถูกล้อเลียนมาก -64. ชอบเล่นกับเด็กอายุน้อยกว่า -93. พูดมากเกินไป -94. ชอบล้อเลียน -110. อุดอื้นด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ -19. เรียกร้องความสนใจมาก -10. ไม่อยู่นิ่ง ถูกล้อเลียน อยู่ไม่สุข -74. ชอบวาดตัว/ทำตลก -7. ชอบคุยไม่โอ้อวด -55. นำพหามากเกินไป -3. ซอบโตเถียง รวมคะแนน
ปัญหาทางเพศ (Sex Problems) -111. อายากเป็นเพศตรงข้าม -73. ปัญหาทางเพศ -5. ประพฤติตนเหมือนเพศตรงข้าม -96. คิดเกี่ยวกับเรื่องเพศมากเกินไป รวมคะแนน					

8. ตาราง T-Score สำหรับวัยรุ่นมัธยมอายุ 12-16 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง)

T-SCORE	คะแนนดิบ
75	4 18 9 12 13 16 2
70	17 11 15 16 10 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
67.5	11 7 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
65	10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
60	7 6 5 4 3 2 1
57.5	5 4 3 2 1

ปัญหาแบบเก็บกด (Internalizing Problems)		ปัญหาแบบแสดงออก/ขาดการควบคุม (Externalizing Problems)		
การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบ ความคิดผิดปกติทางร่างกาย (Somatic Complaints)	ซึมเศร้า/วิตกกังวล (Depression/Anxiety)	แยกตนเองจากสังคม (Social Withdrawal)	ทะเลาะ/ทำผิดกฎระเบียบ (Delinquency)	พฤติกรรมก้าวร้าว (Aggressive Behavior)
				พฤติกรรมเด็กกวนว้าย/ การควบคุมตนเองไม่ได้ (Immaturity/Poor Self Control)
				ปัญหาทางเพศ (Sex Problems)

หมายเหตุ: CLINICAL RANGE +++++
BORDERLINE CLINICAL RANGE -----

9. ข้อปัญหาพฤติกรรมและรูปแบบของปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาการทางจิตเวชในวัยรุ่นหญิงอายุ 12-16 ปี
(แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ป่วยปกครอง)

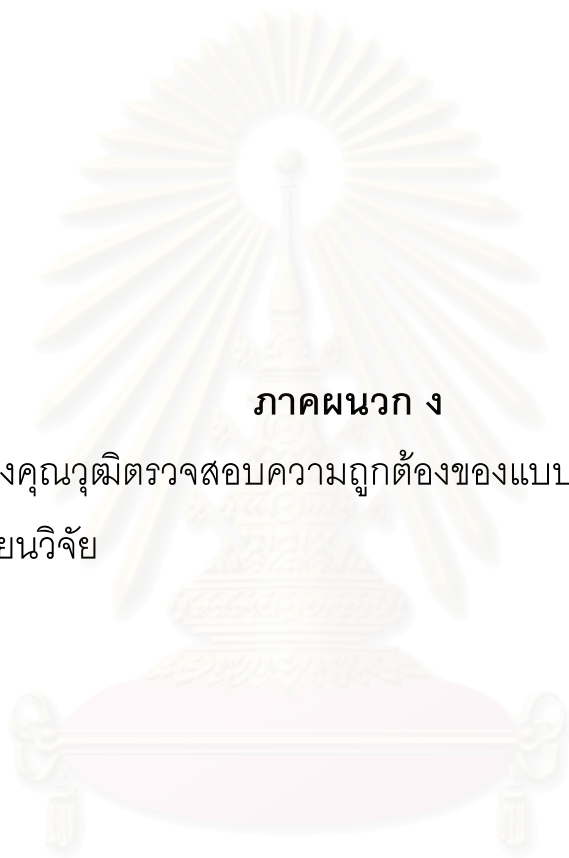
ปัญหาแบบเบียด (Internalizing Problems)		ปัญหาแบบแสดงออก/ขาดการควบคุม (Externalizing Problems)	
ซึมเศร้า/มีแนวโน้มนำความคิด (Thought Problems)	ซึมเศร้า/วิตกกังวล (Depression/Anxiety)	การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา/พฤติกรรมเด็กก้าวร้าว (Verbal-Aggression/Immaturity)	ทะเลาะ/กระทำผิดกฎระเบียบ (Delinquency)
ซึมเศร้า/มีแนวโน้มนำความคิด (Thought Problems) -70. มองเห็นสิ่งที่ไม่จริง -85. ความคิดแปลก ๆ -40. ได้ยินเสียงที่ไม่มีจริง -47. ฝันร้าย -84. พฤติกรรมแปลก ๆ -93. พูดมากเกินไป -84. รู้สึกว่าคนอื่นคอยแกล้ง -100. ปัญหาการนอน -89. ระแวง สงสัย -46. สัมผัสกระดูกเมื่อประหม่าหรือเครียด -80. จอมอโงะโดยไร้จุดหมาย -76. นอนน้อยกว่าเด็กอื่น -74. อวดตัว/ทำตลก -104. พูดอะละอะเสียงดังเกินควร -29. กลัวสัตว์/สถานการณ์อื่น นอกจากที่โรงเรียน -66. ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ้ำ ๆ -92. ละเมอพูด/เดินเวลาหลับ -97. ซึมเศร้า/ซุกซนผู้อื่น -113. กังวลใจ -90. สบอ/ใช้คำหยาบ รวมคะแนน	ซึมเศร้า/วิตกกังวล (Depression/Anxiety) -112. แยกตนเอง -42. ซบออยู่ตามลำพัง -103. ไม่มีความสุข เสียใจ ซึมเศร้า -65. ไม่ยอมพูด -102. ไม่มองใครแล้ว ข้าขาดความกระปรี้กระเปร่า -17. ฝันกลางวัน -113. กังวลใจ -9. หมกมุ่น คิดซ้ำ ๆ -88. เสียใจ ไม่พูดจาเวลาโกรธ/ไม่สบายใจ -45. ประหม่า/เครียด -13. มีอาการสับสน -62. ทำทางอะละอะ/งุ่มง่าม -80. จอมอโงะโดยไร้จุดหมาย -50. กลัว/วิตกกังวล -71. ระมัดระวังตนเอง/ประหม่า -69. ทำอะไรหลบ ๆ ซ่อน ๆ ไม่แสดงให้คนอื่นรู้ รวมคะแนน	การแสดงความก้าวร้าวทางวาจา/พฤติกรรมเด็กก้าวร้าว (Verbal-Aggression/Immaturity) -86. ตื้อ บังคับจนเสียเวลา -3. ซบอแต่เพียง -95. ทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ไม่สมควร -104. พูดอะละอะเสียงดังเกินควร -22. ไม่เชื่อฟังที่บ้าน -68. สิ่งสิ่งรบกวนใจ -87. อารมณ์/ความรู้สึกเปลี่ยนแปลง กระทันหัน -90. สบอ/ใช้คำหยาบ -41. ทำอะไรโดยไม่ได้คิด -8. ขาดสมาธิ -43. พูดปกติ/ซุกซน -61. เรียนไม่ดี -11. พังพาด/ใหญ่เกินไป -26. ไม่รู้สึกผิดหลังกระทำสิ่งที่ไม่สมควรไปแล้ว -20. ทำลายสิ่งของ ๆ ตนเอง รวมคะแนน	ทะเลาะ/กระทำผิดกฎระเบียบ (Delinquency) -105. ต้มเหล้า/ใช้ยาเสพติด -101. หนี/ขาดเรียน -67. หนีออกจากบ้าน -96. คิดเรื่องเพศ -39. มีสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ก่อเรื่องเลวร้าย -5. ประพฤติตนเหมือนเพศตรงข้าม -73. ปัญหาทางเพศ -43. พูดปกติ/ซุกซน -28. กิน/ดื่มสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร -23. ไม่เชื่อฟังเมื่ออยู่โรงเรียน -81. ซบอของในบ้าน -7. คุยไม่โอวาท -63. เล่นกับเด็กอายุมากกว่า -30. กลักรไปโรงเรียน -111. ออกมาเป็นเพศตรงข้าม -26. ไม่รู้สึกผิดหลังกระทำสิ่งที่ไม่ดีไปแล้ว รวมคะแนน
รวมคะแนน	รวมคะแนน	รวมคะแนน	รวมคะแนน

10. ตาราง T-Score สำหรับวัยรุ่นอายุ 12-16 ปี (แบบสำรวจพฤติกรรมเด็กสำหรับผู้ปกครอง)

T-SCORE	คะแนนดิบ										
75	4	11	12	7	3	16	7	4			
70	3	10	11	6	2	14	6	3	13	5	6
67.5	2	8	10	5	1	12	4	2	11	3	2
65	1	7	9	4	1	11	3	1	10	1	1
60		5	7	3		9	2		8		
57.5		4	6	2		8	1		7		
						6			6		1

ปัญหาแบบเก็บกด (Internalizing Problems)				ปัญหาแบบแสดงออก/ขาดการควบคุม (Externalizing Problems)		
ซึมเศร้า - มีแนวโน้ม การฆ่าตัวตาย (Depression/ Suicidality)	ปัญหาด้านความคิด (Thought Problems)	ซึมเศร้า/วิตกกังวล (Depression/Anxiety)	ความภาคภูมิใจต่ำ/ น้ำหนักเกิน พฤติกรรมเด็กก้าวร้าว (Obesity/Immaturity/ Low Self Esteem)	การเจ็บป่วยที่ตรวจไม่พบ ความผิดปกติทางร่างกาย (Somatic Complaints)	การแสดงความก้าวร้าว ทางวาจา - พฤติกรรม เด็กก้าวร้าว (Verbal Aggression/Immaturity)	พฤติกรรมก้าวร้าว (Aggressive Behaviors)

หมายเหตุ : CLINICAL RANGE +++++
BORDERLINE CLINICAL RANGE -----

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม
ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

1. ศาสตราจารย์นายแพทย์ไพบุลย์ โล่ห์สุนทร
2. รองศาสตราจารย์นายแพทย์องอาจ วิพุกศิริ
3. รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน
4. นายแพทย์วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร
5. นายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์
6. แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล
7. ดร. พรรณวิภา บรรณเกียรติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิจัย

นางธีรภา เกษประดิษฐ์ เกิดวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2493 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ จากวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ ในปี พ.ศ. 2515 รับราชการครั้งแรกที่ โรงพยาบาลราชานุกูล กรุงเทพมหานคร ถึงปี พ.ศ. 2539 ในปี พ.ศ. 2532 สำเร็จการศึกษาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในปี 2540-2542 ได้ย้ายมาปฏิบัติงานที่สำนักนิเทศกรรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2543-2544 ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิต เขต 3 กรมสุขภาพจิต ในปี 2543 ถึง ปัจจุบัน ได้เข้าศึกษาต่อ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเวชศาสตร์ชุมชน ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย